

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Osakeyhtiön ja osakkaan verotus ja verosuunnittelu vuoden 2014 verouudistukset huomioiden

Lipponen, Merja & Peltomäki, Heidi

2014 Kerava

Laurea-ammattikorkeakoulu
Kerava

Osakeyhtiön ja osakkaan verotus ja verosuunnittelu
vuoden 2014 verouudistukset huomioiden

Lipponen Merja
Peltomäki Heidi
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Huhtikuu, 2014

Lipponen Merja & Peltomäki Heidi

Osakeyhtiön ja osakkaan verotus ja verosuunnittelu vuoden 2014 verouudistukset huomioiden

Vuosi	2014	Sivumäärä	70
-------	------	-----------	----

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, miten vuoden 2014 verouudistukset vaikuttavat pienen tai keskisuuren osakeyhtiön ja sen osakkaan verotukseen ja verosuunnitteluun. Opinnäytetyössä esiteltiin verouudistusten taustat ja tavoitteet sekä verouudistukset siltä osin, kuin ne vaikuttavat pienen tai keskisuuren osakeyhtiön tai osakkaan verotukseen. Riittävän kokonaisvaltaisen kuvan saamiseksi opinnäytetyössä käsiteltiin myös osakeyhtiön ja osakkaan verotusta ja verosuunnittelua sekä osakeyhtiön verotettavan tulon muodostumista ja varojen jakokeinoja muutenkin kuin verouudistusten osalta. Painopiste oli kuitenkin uudistusten selvittämisellä sekä näiden vaikutusten tutkimisella. Verouudistusten vaikutusten havainnollistamiseksi opinnäytetyössä tehtiin esimerkkiyrityksen tilinpäätöstietoihin perustuvia vertailulaskelmia.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytettiin laadullista tutkimusmenetelmää. Opinnäytetyön lähdeaineistona käytettiin ajankohtaista alan kirjallisuutta ja lainsäädäntöä sekä Verohallinnon ohjeistuksia. Tutkimusaineistona käytettiin esimerkkiyrityksen tilinpäätöstietojen pohjalta tehtyjä laskelmia.

Pienen tai keskisuuren osakeyhtiön ja sen osakkaan kannalta merkittävimmät vuoden 2014 verouudistuksista olivat osinkoverojärjestelmään tehdyt uudistukset sekä yhteisöverokannan madaltuminen 4,5 prosenttiyksiköllä. Tutkimuksen tulokseksi saatiin, että yhteisöveromuutos toi osakeyhtiön verotukseen huomattavaa kevennyttä. Yhteisöveron laskua kuitenkin jonkin verran kompensoi muista samanaikaisesti tehdyistä verouudistuksista esimerkiksi edustusmenojen osittaisen vähennysoikeuden poistuminen. Osinkoverouudistus puolestaan kiristi erityisesti pienen tai keskisuuren osakeyhtiön osakkaan verotusta. Osinkoverouudistuksen todettiin suosivan varakkaita yhtiöitä ja kannustavan yhtiön nettovarallisuuden kasvattamiseen. Toisaalta yhteisöverouudistus kevensi yhtiön verotusta ja paransi yhtiön tulosta, jolloin myös osinkoja oli mahdollisuus jakaa enemmän. Verouudistusten todettiin siirtävän verotuksen painopistettä yhtiöltä osakkaalle.

Asiasanat: verouudistus, verotus, verosuunnittelu, osakeyhtiö, osakas

Lipponen Merja & Peltomäki Heidi

Taxation and Tax Planning of a Limited Company- How the Tax Reforms of 2014 Affect on a Company and Its Shareholders

Year	2014	Pages	70
------	------	-------	----

This Bachelor's thesis examines the 2014 tax reform effects on taxation and tax planning of a private small and medium-sized limited liability company and its shareholders. The most remarkable change was the reduction of the corporate income tax from 24,5 percent to 20 percent. In addition, among others, the taxation of dividends changed and deductibility of representational expenses were removed. This study presents the direct taxation of a private small and medium-sized limited liability company and its shareholder. The primary aim of this study was to examine the effects of the reforms and how the reforms should be taken into consideration in tax planning.

This thesis consists of a theoretical section and an empirical section that deals with the case company operating in the building trade. The theoretical section discusses the backgrounds and targets of 2014 tax reforms, formation of taxable income, how a company and a shareholder are taxed, as well as company's possibilities to divide funds and tax planning. The empirical part deals with the tax reform's effects on taxation and tax planning of the case company. The thesis was based on qualitative methods. The source material of the theoretical section was mainly collected from current literature and legislation and the directions of Finnish Tax Administration. In the empirical section, comparison calculations were based on the statement of earnings and the balance sheet of the case company's balancing the accounts of 2013 and they were used to exemplify the effects of the tax reforms.

The results of the study indicate that the reduction of the corporate income tax lightens the taxation of a limited company, although some reforms reduce the amount of allowable expenses. However, the dividend tax reform tightens the taxation of a shareholder of a private small and medium-sized limited liability company, especially when net property is low. The study establishes that tax reforms bring the biggest benefit to the shareholders of prosperous companies and encourage companies increase their net property. On the other hand, corporate income tax reform improves the profit and increase the amount of dividends. The study shows that along with the tax reforms the emphasis of the corporate taxation moves from companies to shareholders.

Keywords: tax reform, taxation, tax planning, limited company, shareholder

Sisällys

1	Johdanto.....	7
1.1	Tutkimuksen tausta ja tavoite.....	7
1.2	Tutkimusmenetelmä sekä työn rajaus ja rakenne.....	8
1.3	Lähdeaineisto ja käsitteet.....	8
2	Vuoden 2014 verouudistukset ja niiden taustat ja tavoitteet	10
2.1	Yhteisöverouudistus	13
2.2	Osinkoverotusuudistus.....	15
2.2.1	Yksityishenkilön saamat osinkotulot	16
2.2.2	Yksityisen osakeyhtiön julkisesti noteeratulta yhtiöltä saamat osingot	18
2.2.3	Peitellyn osingon verotus	18
2.3	Edustusmenojen vähennysoikeuden poistaminen	18
2.4	Nettokorkomenojen vähennysoikeuden rajoittaminen	19
2.5	Pääomatuloverouudistus.....	21
2.6	Uudistukset ansiotuloverotukseen	22
3	Osakeyhtiön ja osakkaan verotus	23
3.1	Osakeyhtiön verotuksen sääntely	24
3.2	Osakeyhtiön verotettava tulo	25
3.3	Osakeyhtiön ennakonkanto	27
3.4	Osakeyhtiön varojen jakaminen osakkaalle	29
3.4.1	Osinko ja jako vapaan omanpääoman rahastosta	30
3.4.2	Jako oman vapaanpääoman rahastosta	31
3.4.3	Osakepääoman alentaminen	32
3.5	Osakkaan palkkatulojen verotus.....	32
3.6	Palkoista yritykselle aiheutuvat kustannukset	33
4	Osakeyhtiön ja osakkaan verosuunnittelu	34
4.1	Osakeyhtiön verosuunnittelun tavoitteet.....	35
4.2	Osakeyhtiön verosuunnittelun tasot	35
4.3	Osakeyhtiön tavoitetulos	36
4.4	Osakeyhtiön nettovarallisuus ja osakkeen matemaattinen arvo.....	39
4.4.1	Osakaskohtaiset oikaisut.....	40
4.4.2	Osingonjaon verosuunnittelu.....	40
4.5	Palkka vai osinko	42
4.6	Verosuunnittelun ja veronkierron rajanveto	43
5	Verotus ja verosuunnittelu kohdeyrityksessä	45
5.1	Yrityskuvaus.....	45
5.2	Verouudistusten vaikutus Yritys X:n verotukseen	46
5.3	Verouudistusten vaikutus Yritys X:n osakkaiden verotukseen.....	49
5.4	Osakkaan palkan ja osingon verotus	56

6	Tutkimustulokset ja johtopäätökset.....	58
7	Itsearviointi	61
	Lähteet	63
	Kaavat.....	67
	Kuviot.. ..	68
	Taulukot	69
	Liitteet.....	70

1 Johdanto

Viime vuosina verotuksen säännökset ovat muuttuneet toistuvasti. Vuoden 2014 uudistuksessa muun muassa yhteisöverokanta alennettiin 24,5 prosentista 20 prosenttiin, edustusmenojen osittainen vähennysoikeus poistettiin, korkovähennysoikeutta rajoitettiin lisää sekä niin yhteisön kuin luonnollisen henkilönkin saamien osinkojen verotusta muutettiin.

Tämän tutkimuksen aiheena on vuoden 2014 verouudistusten vaikutus pienen tai keskisuuren osakeyhtiön ja sen osakkaan verotukseen ja verosuunnitteluun. Aihe on hyvin ajankohtainen, sillä tätä kirjoitettaessa verouudistukset ovat olleet voimassa vasta muutaman kuukauden ajan. Erityisesti yritysverotuksen parissa työskentelevien ja osakeyhtiöiden omistajien on oltava tietoisia verotukseen liittyvistä uusista säädöksistä ja ohjeistuksista, jotta verolaskenta pystytään tekemään vaatimusten mukaisesti. Myös onnistunut verosuunnittelu edellyttää ajantasaista tietoa verotuksesta ja onnistuneella verosuunnittelulla voidaan saada merkittävää taloudellista hyötyä. Verosuunnittelu on kuitenkin aihealue, johon erityisesti pienissä yrityksissä ei yleensä ole resursseja perehtyä.

Tutkimuksessa esitämme ajantasaista tietoa osakeyhtiön ja osakkaan verotuksesta ja tutkimme, miten vuoden 2014 verouudistukset vaikuttavat osakeyhtiön ja osakkaan verotukseen ja miten muutokset tulisi huomioida verosuunnittelussa sekä osakkaan, että osakeyhtiön näkökulmasta. Tutkimuksessa käytämme esimerkkiyrityksenä pientä osakeyhtiötä. Yrityksen tai sen osakkaiden verosuunnitteluun ei ole panostettu, sillä siihen ei ole ollut tarvittavaa tietoa ja osaamista.

1.1 Tutkimuksen tausta ja tavoite

Aihevalintaan päädyimme paitsi sen ajankohtaisuuden ja kiinnostavuuden takia, myös siksi, että verouudistusten vaikutuksia ei ole vielä tutkittu ja uskomme tutkimuksesta olevan hyötyä useille tahoille, kuten pienten tai keskisuurten osakeyhtiöiden osakkaille tai tällaisen yrityksen verotusasioiden parissa työskenteleville henkilöille.

Tutkimuksen tavoitteena on esitellä pienen ja keskisuuren osakeyhtiön ja sen osakkaan verotusta ja erityisesti tutkia, miten näihin vaikuttavat vuoden 2014 alusta alkaen voimaan tulleet verouudistukset. Tavoitteenamme on myös tutkia, miten uudistukset tulisi huomioida osakeyhtiön sekä osakkaan verosuunnittelussa. Sovellamme keräämäämme tietoa laskelmalla esimerkkiyrityksen tilinpäätöstietojen pohjalta verouudistusten vaikutuksia yrityksen ja osakkaan verotukseen. Saadun tiedon perusteella pohdimme, millaista verosuunnittelua yrityksen on järkevää harjoittaa ja miten yhtiön varoja kannattaa jakaa osakkaille, jotta heille koituvat veroseuraamukset olisivat mahdollisimman pienet.

1.2 Tutkimusmenetelmä sekä työn rajaus ja rakenne

Tutkimusmenetelmänä tässä tutkimuksessa käytämme kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää, joka soveltuu aiheeseen ja asettamiimme tavoitteisiin parhaiten. Kvalitatiivinen tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedonhankintaa. Kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana on aineiston monitahoinen ja yksityiskohtainen tarkkailu, jossa tutkimus toteutetaan joustavasti ja suunnitelmia muutetaan olosuhteiden mukaisesti. Verouudistusten vaikutusten havainnollistamisessa esimerkkiyrityksen kautta on nähtävissä myös tapaustutkimuksen eli case studyn piirteitä. Tapaustutkimuksessa yksittäistapausta tutkitaan yhteydessä ympäristöönsä, jossa yksittäistapaus on osana. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 134-135, 164.)

Tutkimus on rajattu koskemaan pieniä ja keskisuuria yksityisiä osakeyhtiöitä ja näiden osakkeenomistajia. Osakeyhtiö on käytetyin yhtiömuoto Suomessa ja suurin osa näistä on pieniä tai keskisuuria. Lisäksi tutkimus on rajattu koskemaan pienten ja keskisuurten yksityisten osakeyhtiöiden ja näiden osakkeenomistajien välitöntä verotusta. Rajaukset ovat välttämättömiä, jotta saamme tutkimuksen pidettyä selkeänä ja helposti hyödynnettävänä. Veromuutosten vaikutukset riippuvat hyvin pitkälti yrityksen koosta ja varallisuudesta. Tutkimus on tarkoitettu työkaluksi niin itsellemme, kuin sellaisille yrityksille ja osakkeenomistajille, joilla ei välttämättä ole resursseja paneutua aiheeseen, joka on tärkeä ja jolla voi olla suuretkin vaikutukset yrityksen toimintaan. Rajauksen ansiosta pystymme perehtymään selvitettäviin asioihin tarpeeksi syvällisellä ja tarkalla tasolla. Myös Suomen verojärjestelmän ja osakeyhtiön verotettavan tulon muodostumisen käsitteleminen on tarpeellista riittävän kokonaisvaltaisen kuvan saamiseksi, mutta painopiste on kuitenkin uudistusten selvittämisellä sekä näiden vaikutusten tutkimisella.

Aloitamme tutkimuksen esittelemällä osakeyhtiöön ja osakkaaseen vaikuttavat vuoden 2014 verouudistukset ja selvittämällä verouudistuksen taustoja ja päämääriä. Tämän jälkeen esittelemme, miten osakeyhtiötä verotetaan, miten osakasta verotetaan, millaisia keinoja yhtiön varojen jakamiseen osakkaille on ja millaisia verosuunnittelumahdollisuuksia kummallakin taholla on käytettävissään. Teoriaosuuden jälkeen havainnollistamme verouudistuksen vaikutuksia esimerkkiyrityksen tilinpäätöstietojen pohjalta laadittujen laskelmien avulla ja sovelamme teoriatietoa esimerkkiyrityksen ja sen osakkaiden verosuunnittelukeinojen selvittämiseen. Opinnäytetyön lopuksi teemme yhteenvedon tutkimustuloksista.

1.3 Lähdeaineisto ja käsitteet

Tämän tutkimuksen teoriaosuuden lähdeaineisto koostuu alan kirjallisuudesta, ajankohtaisesta verotusta koskevasta lainsäädännöstä, hallituksen esityksistä, Verohallinnon sekä verotuk-

sen intressipiiriin kuuluvien organisaatioiden verkkosivuista sekä ajankohtaisista artikkeleista. Verkkosivuilta saatava tieto on peräisin virallisista lähteistä oikean ja ajantasaisen tiedon saamiseksi. Kirjallisuus on valittu alan arvostettujen kirjoittajien ja kustantajien joukosta. Alan kirjallisuutta käytämme tutkimuksessa osin soveltaen. Tutkimuksen ajankohta sijoittuu alkuvuoteen, joten juuri voimaan tulleita muutoksia käsittelevän kirjallisuuden saatavuus on rajallinen. Tutkimuksen tutkimusaineistona käytämme myös esimerkkiyrityksen viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätöstietoja ja sen pohjalta tehtyjä vertailulaskelmia.

Tutkimuksessa käytettyjä käsitteitä:

Pieni ja keskisuuri yritys (PK-yritys): Yritykset, joilla on palveluksessaan vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden liikevaihto vuodessa on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa. Mikään suuryritys tai niiden joukko eli konserni ei myöskään saa omistaa yrityksen pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia enempää. (Tilastokeskus 2014.)

Yksityinen osakeyhtiö tai listaamaton yhtiö: Osakeyhtiö, jonka osakkeilla ei käydä julkista arvopaperikauppaa. (Nettilaki 2014.)

Julkisesti noteerattu yhtiö: yhtiö, jonka osakkeet ovat osingonjaosta päätettäessä kaupankäynnin kohteena,

- säännellyllä markkinalla, eli pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämässä monenkeskisessä kaupankäyntimenettelyssä, jossa säännellyn markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;
- Euroopan talousalueen ulkopuolella jollakin muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla;
- monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, eli monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämässä monenkeskisessä kaupankäyntimenettelyssä, jossa kaupankäynnin järjestäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa, edellyttäen, että osake on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella. (Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä 2012/748, 2 §; Tuloverolaki 1992/1535, 33a §.)

Omistajayrittäjä: Henkilö, joka omistaa yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa vähintään kymmenen prosenttia yhtiön osakkeista tai jolla on yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa vähintään kymmenen prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. (Verohallinto 2014c.)

Yrittäjäosakas: Henkilö, jolla on yli 50 %:n omistusosuus yhtiössä yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa tai johtavassa asemassa työskentelevä osakas, jolla on yksin enemmän kuin 30 % yhtiön osakepääomasta tai äänivallasta. (Verohallinto 2014c.)

Osaomistaja: Henkilö,

- joka työskentelee johtavassa asemassa osakeyhtiössä, jossa hänellä itsellään on vähintään 15 prosenttia tai hänen perheenjäsenillään tai hänellä yhdessä perheenjäsentensä kanssa on vähintään 30 prosenttia osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai muutoin vastaava määräämisvalta, tai
- joka työskentelee osakeyhtiössä, jossa hänellä itsellään tai hänen perheenjäsenillään tai hänellä yhdessä perheenjäsentensä kanssa on vähintään puolet osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai muutoin vastaava määräämisvalta, tai
- joka edellä tarkoitetulla tavalla työskentelee muussa yrityksessä tai yhteisössä, jossa hänellä tai hänen perheenjäsenillään tai hänellä yhdessä perheenjäsentensä kanssa katsotaan olevan mainituissa kohdissa sanottua vastaava määräämisvalta. (LähiTapio-la 2014.)

2 Vuoden 2014 verouudistukset ja niiden taustat ja tavoitteet

Verojärjestelmän tulee huolehtia Suomen julkisen talouden rahoitustarpeen tyydyttämisestä tehokkaasti sekä yleiseen yhteiskuntapolitiikkaan soveltuvalla tavalla. Verojärjestelmän on oltava veropohjaltaan kestävä, sisäiseltä rakenteeltaan johdonmukainen sekä kansainvälisesti kilpailukykyinen. Valtiovarainministeriö toimii asiantuntijana Suomen veropolitiikan tavoitteiden asettamisessa, vastaa verolainsäädännön suunnittelusta ja valmistelusta sekä osallistuu Verohallinnon ja Tullin kehittämiseen. Päävastuu lainvalmistelusta on ministeriön vero-osastolla. Suuremmat verouudistukset valmistellaan usein työryhmissä, joissa on valtiovarainministeriön virkamiesten lisäksi ulkopuolisia veropolitiikan asiantuntijoita. Verolait säädetään tavallisessa lainsäädäntöjärjestyksessä yksinkertaisella enemmistöllä. Valtiovarainministeriö edustaa Suomea myös EU:n vero- ja tulliasioiden valmistelussa. EU:n jäsenenä Suomi painottaa sisämarkkinoiden toimivuutta sekä verojärjestelmän selkeyttä ja johdonmukaisuutta. (Niskakangas 2007, 21; Valtiovarainministeriö 2014a.)

Verojärjestelmän muutosvaatimukset pohjautuvat siihen, että voimassa oleva lainsäädäntö ei jollakin perusteella ole optimaalinen. Veropoliittinen päätöksenteko on erityisen altis lobbyingille. Erityisesti elinkeinoelämän järjestöillä on vaikutusvaltaisia ja asiantuntevia lobbyreita, jotka toisinaan taitavastikin ajavat yritysmaailman etuja. Vaikka runsas julkinen keskustelu veroista viittaa siihen, että veropoliittikka on vain eturistiriitojen sovittelua, voidaan hyvän verojärjestelmän ominaisuuksia tarkastella myös yleisin kriteerein, jotka pohjautuvat verotieteisiin. Hyvässä järjestelmässä verotus tukee talouspoliittisia ja muita yhteiskuntapoliittisia tavoitteita, verotuksen aiheuttama rasitus jakautuu oikeudenmukaisesti verovelvollisten kesken ja se aiheuttaa mahdollisimman vähän kustannuksia ja vaivaa Verohallinnolle sekä verovelvollistaholle. (Niskakangas 2011, 22, 52-53.)

Kansainvälinen integraatio ja Suomen talouden avoimuus ovat lisääntyneet viime vuosikymmeninä huomattavasti. Tämä näkyy mm. kansainvälisen kaupan kasvuna sekä pääomaliikkeiden, ihmisten liikkuvuuden ja rajat ylittävän omistuksen lisääntymisenä. Globalisaation syveneminen tuo mukanaan haasteita, mutta se myös lisää kilpailua ja parantaa mahdollisuuksia tuottavuuden nostamiseen. Joihinkin veromuotoihin taloudellinen integraatio vaikuttaa enemmän kuin toisiin. Yritykset, niiden investoinnit ja voitot ovat muuttuneet entistä liikkuvammiksi ja reagoivat veroaste-eroihin hyvin herkästi. Veropohjien liikkuvuus on johtanut joillakin verotuksen alueilla verokannoilla ja erityisillä veroeduilla tapahtuvaan verokilpailuun. Tämä on koskenut erityisesti yhteisöverokantaa. Viimeaikaisten tutkimusten mukaan ansiotuloverotuksella ja yhteisöverolla on kaikkein negatiivisin vaikutus kasvuun, kun taas vähiten haitallisia ovat kiinteistövero ja kulutuksen verotus. (Valtionvarainministeriö 2010, 16, 18.)

Vuoden 2014 veromuutokset merkitsevät veropoliittista askelta takaisin laajaan veropohjaan ja matalaan verokantaan perustuvaa verojärjestelmään. Yhteisöveron laskemisen rinnalla tehdyt muutokset veropohjan tiivistämiseksi ovat siten myös verojärjestelmän johdonmukaisuuden kannalta perusteltuja. Muutosten taustalla olevat motiivit ovat taas kansantalouden näkökulmasta perusteltuja ja merkityksellisiä: yhteisöverokannan alennus on vastaus kansainväliseen verokilpailuun, verotuksen painopisteen siirto yrityksen verotuksesta omistajan verotukseen keventää aktiivisen pääoman verotusta ja tukee yritysten työllistämisen, kasvu- ja investointimahdollisuuksia hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Vastaavasti passiivista pääomaa koskevat kiristävät toimet sekä muutokset veropohjan tiivistämiseksi ja kansainvälisen veropaon estämiseksi vahvistavat ja suojelevat Suomen veropohjaa. Muutosten odotetaan lisäävän työllisyyttä noin 5000–7000 henkilöllä keskipitkällä aikavälillä. Olennaisinta on kuitenkin muutosten antama viesti siitä, että Suomi haluaa olla haluttu sijoittautumis- ja investointikohde Euroopassa. Valiokunta arvioi, että veromuutosten suotuisat vaikutukset ovat suoria työllistämisaikavaihteluja laajempia. (Sanoma Pro 2013.)

Vuoden 2014 alussa voimaan tulleet verouudistukset toivat muutoksia sekä osakeyhtiön, että osakkaan verotukseen. Merkittävin osakeyhtiön verotukseen vaikuttavista uudistuksista on yhteisöverokannan alentuminen 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Osakeyhtiön verotettavan tulon määrään sen sijaan vaikuttavat edustusmenojen vähennysoikeuden poistuminen sekä korkojen vähennysoikeuden rajoittaminen. Yhtiön verojen määrään vaikuttaa myös yhteisön noteeratusta yhtiöstä saamien osinkojen verotuksen muutos, jos osinkoa saava yhtiö on listaamaton ja se omistaa osinkoa jakavasta noteeratusta yhtiöstä alle 10 prosenttia. Osakeyhtiön osakkaan verotukseen vaikuttavat uudistukset, joilla muutetaan pääomatulojen sekä ansiotulojen verotusta sekä osinkoverojärjestelmään kohdistuneet uudistukset. Osinkoverouudistukset tuovat muutoksia sekä yksityishenkilön listaamattomasta että noteeratusta yhtiöstä saaman osingon verotukseen. Jatkossa lisäksi vapaan oman pääoman rahastosta jaetut varat verotetaan tietyin poikkeuksin osinkona. (Verohallinto 2013a; Veronmaksajain Keskusliitto ry 2013a.)

Taulukossa 1 esitetään yksityisen osakeyhtiön verotukseen vaikuttavat vuoden 2014 verouudistukset, sekä vertailutiedot vuodelta 2013.

Uudistuksen kohde	Vuosi 2014	Vuosi 2013
Yhteisövero	20 %	24,5 %
Edustusmenojen vähennysoikeus	0 %	50 %
500 000 euroa ylittävien nettokorkomenojen vähennyskelpoinen osuus oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta	25 %	30 %
Yhtiön pörssiyhtiöltä saamasta osingosta verotettava osuus (omistusosuus alle 10 %)	100 %	75 %

Taulukko 1: Yksityisen osakeyhtiön verotukseen vaikuttavat 2014 vuoden verouudistukset (HE 185/2013.)

Taulukossa 2 esitetään osakkaan verotukseen vaikuttavat vuoden 2014 verouudistukset sekä vertailutiedot vuodelta 2013.

Uudistuksen kohde	Vuosi 2014	Vuosi 2013
Pääomatuloveron progression euromääräinen raja (pääomaverokantaan ei muutoksia)	40 000	50 000
Pörssiyhtiöltä saadusta osingosta pääomatulona verotettava osuus	85 %	70 %
Listamattoman yhtiön osakkeen matemaattisen arvon vuotuinen tuotto prosentti	8 %	9 %
Vuotuisen tuoton euromääräinen enimmäismäärä	150 000	60 000
Listamattomalta yhtiöltä saadun osingon verotus osingon määrän vastatessa vuotuista tuottoa	25 % veronalaista pääomatuloa, 75 % verovapaata tuloa	100 % verovapaata tuloa
Listamattomalta yhtiöltä saadun osingon verotus vuotuisen tuotto prosenttiin ylittävältä osalta	75 % verotettavaa ansiotuloa 25 % verovapaata tuloa	70 % verotettavaa ansiotuloa, 30 % verovapaata tuloa
Listamattomalta yhtiöltä saadun osingon verotus osingon ylittäessä euromääräisen vuotuisen tuoton	85 % verotettavaa pääomatuloa, 15 % verovapaata tuloa	70 % verotettavaa pääomatuloa, 30 % verovapaata tuloa

Taulukko 2: Osakkaan verotukseen vaikuttavat 2014 vuoden verouudistukset (HE 185/2013.)

2.1 Yhteisöverouudistus

Osakeyhtiö maksaa tuloveroa, eli yhteisöveroa, veronalaisten tulojen ja verovähennyskelpoisten menojen erotuksena laskettavasta voitosta. Yhteisövero on laskenut Suomessa tuntuvasti viimeisen kymmenen vuoden aikana. 1.1.2014 alkaen yhteisövero on 20 prosenttia huomattavan 4,5 prosenttiyksikön laskun jälkeen. Yhteisövero lasketaan 20 prosentin mukaan sellaiselta tilikaudelta, joka päättyy vuonna 2014, mutta keinottelun estämiseksi on säädetty, että jos yritys on 21.3.2013 tai sen jälkeen pidentänyt tilikauttaan vuoden 2014 puolelle, sen verotettava tulo verotetaan vanhan 24,5 prosentin mukaan. (Taloustaito 2013, 8.)

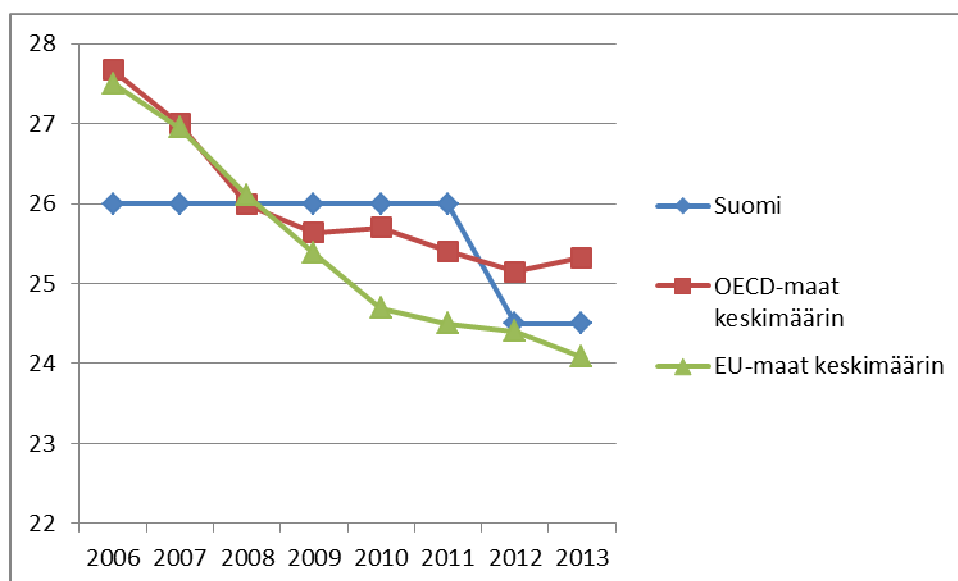
Edellisen kerran yhteisöveroa laskettiin 1,5 prosenttiyksiköllä 24,5 prosenttiin vuonna 2012. Tätä edeltävä yhteisöveron alentaminen tapahtui vuonna 2005, kun yhteisövero alennettiin 29 prosentista 26 prosenttiin. (Veronmaksajain keskusliitto ry 2014b.)

Keskustelu yhteisöverokannasta on kansainvälisessä veropolitiikassa ykkösaiheita. Verokannan problematiikka kiertyy verokilpailun ympärille, sillä kansainvälinen verokilpailu on kovinta ja avoiminta juuri verotuksen tällä loholla. Yhteisöverokannan alentamistrendille on perustelut selityksiä. Talouden kasvuun ja korkeaan työllisyyteen tähtäävässä talouspolitiikassa investointien, erityisesti aineettomien, suuntautuminen on keskeisessä asemassa. Kasvuyritysten tukemista pidetään tavoiteltavana toimintamallina. Yhteisöverokannan ollessa matala, jää kasvuyrityksille enemmän voittovaroja investointeihin. Alhainen yhteisöverokanta liitettyinä tuntuvaan osinkoverotukseen tukee sellaista yritystoimintaa, jossa resurssit suunnataan enemmän kasvuun kuin omistajien lyhyen tähtäimen palkitsemiseen. (Niskakangas 2011, 101.)

Painavimmat perustelut alhaiselle yhteisöverokannalle ovat kansainvälisen verokilpailun tansereella. Kansainvälisten yritysten näkökulmasta yrityksen vero on muiden kustannusten tapainen kustannus, minkä vuoksi yritykset välttävät sijoittautumista korkeiden verokustannusten maihin. Toisaalta matalien verojen maat ovat houkutelleet runsaasti ulkomaisia investointeja. Tutkimuksissa on havaittu, että verojen alentaminen lisää taloudellista aktiviteettia, ja muutokselle on löydetty jopa verrattain tarkkoja kvantitatiivisia vaikuttavuuslukuja. (Niskakangas 2011, 102.)

Valtioiden välisestä verokilpailusta johtuen yhteisöjen tuloverotuksessa yleinen kansainvälinen kehityssuunta on viime vuosina ollut yhteisöverokantojen aleneminen. EU:n jäsenmaissa yhteisöverokannat ovat Taxation Trends in the European Union 2013 Edition -raportin mukaan laskeneet vuodesta 1995 vuoteen 2013 noin 35,3 prosentista noin 23 prosenttiin. OECD:n verotietokannan mukaan yhteisöverokanta oli OECD:n jäsenmaissa vuonna 2013 keskimäärin noin 25,5 prosenttia. Suomen yhteisöverokanta oli vuonna 2013 samalla tasolla kuin useissa läntisen Euroopan valtioissa, mutta korkeampi kuin Baltian ja muiden itäisen Euroopan maiden sekä Irlannin verokanta. Yhteisöverokanta vuonna 2013 oli Virossa 21 prosenttia sekä Liettussa ja Latviassa 15 prosenttia. Pohjoismaissa yhteisöverokanta oli Ruotsissa 22 prosenttia, Tanskassa 25 prosenttia ja Norjassa 28 prosenttia vuonna 2013. Tosiasiallisen veroasteen kattava ja luotettava kansainvälinen vertailu on hankalaa, sillä yhteisöjen tosiasialliseen veroasteeseen vaikuttaa nimellisen verokannan ohella myös erilaiset veropohjaa koskevat erityissäännökset, kuten tutkimus- ja kehitystoiminnan menojen tai korkomenojen vähentäminen verotuksessa tai aineettomien oikeuksien tuottamien tulojen veronalaisuus. (HE 185/2013.)

Kuviossa 1 verrataan Suomen yhteisöveroprosentin kehitystä EU-maiden ja OECD-maiden keskimääräisten yhteisöverokantojen kehitykseen vuosina 2006–2013.

Kuvio 1: Yhteisöveroprosentin kehitys (KPMG 2013.)

Verotuksen kehittämistyöryhmän mukaan kansainvälisessä toimintaympäristössä yhteisöverokannan tulee olla sellainen, että kansainvälisesti toimivilla yrityksillä on riittävät kannusteet investoida ja sijoittua Suomeen, sekä näyttää voitot Suomessa. Avoimessa kansainvälisessä toimintaympäristössä korkea yhteisveroaste vähentää kotimaista pääomakantaa ja alentaa työn tuottavuutta ja palkkatasoa. Yhteisöverokannan merkittävän alentamisen tarkoituksena on vahvistaa Suomen asemaa kansainvälisessä ympäristössä sekä kannustinta raportoida voittoa Suomessa. (HE 185/2013; Valtiovarainministeriö 2010, 23.)

2.2 Osinkoverotusuudistus

Yritysveroanalysoitaessa on aina otettava huomioon se, miten yrityksen ja sen osakkeenomistajien verotus on integroitu toisiinsa. Klassisessa järjestelmässä yhtiötä ja sen osakkaita verotetaan itsenäisesti ja erillään toisistaan. Klassisessa järjestelmässä päädytään näin ollen jaetun voiton kahdenkertaiseen verotukseen. Yhtymämenetelmässä osakeyhtiön tulo lasketaan suoraan osakkeenomistajien tuloksi heidän omistamien osakkeiden suhteessa. Tässä menetelmässä yhtiön jakamaton ja jaettu voitto verotetaan yhteen kertaan osakkeenomistajien tulona. Klassisen järjestelmän ja yhtymämenetelmän välimaastoon sijoittuvat kahdenkertaisen verotuksen lieventämismenetelmät, kuten osinkovähennysjärjestelmä ja yhtiöveron hyvitysjärjestelmä. (Määttä 2007, 28-29.)

Osinkoverotusta on uudistettu monissa Euroopan maissa viime vuosina. Monet osinkoverouudistukset ovat johtuneet eurooppaoikeuden vaatimuksista. Eurooppaoikeudellinen hyväksyttävyyden onkin jäsenmaiden verojärjestelmien ehdoton edellytys. EYT totesi vuonna 2004, että yhtiöveron hyvitysjärjestelmä ei sovi Euroopan sisämarkkinoille. Lisäksi yhteisöverokantojen alentaminen on luonut paineita osinkoverotuksen korottamiselle. Yhteisöverokantojen laskeamiseen onkin usein liittynyt osinkoverotuksen kiristäminen. Yhteisövero on kovan kansainvälisen verokilpailun kohteena, mutta osinkoverotukseen ei kohdistu merkittävää verokilpailua, koska se on viime kädessä asuinvaltioverotusta. Suomessa yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä luovuttiin vuoden 2005 alussa EU-oikeuden vastaisena. PK-yritysten ja -rittäjien verotusta ei kuitenkaan haluttu kiristää, joten verojärjestelmässä säilytettiin monia hyvitysjärjestelmän ominaisuuksia, kuten tiettyyn rajaan saakka olevat verovapaat osingot. (Niskakangas 2011, 111-113.)

2.2.1 Yksityishenkilön saamat osinkotulot

Yksityishenkilön saamien osinkotulojen verotus toisaalta kiristyy ja toisaalta kevenee. Sekä julkisesti noteeratulta yhtiöltä saatujen osinkojen että listaamattomalta yhtiöltä saatujen osinkojen verotukseen tuli uudistuksia vuoden 2014 alussa. Luonnollisten henkilöiden saamien osinkojen verotukseen esitettyjen muutosten tarkoituksena on siirtää verotuksen painopistettä yhtiön verotuksesta osingon saajan verotukseen. (HE 185/2013; Korpela 2013, 4.)

Muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä saaduista osingoista ennen verouudistusta täysin verovapaaksi tuloksi katsottiin se osuus, joka vastasi osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua yhdeksän prosentin vuotuista tuottoa 60 000 euroon asti. 60 000 euroa ylittävältä osalta 70 prosenttia osingoista katsottiin osingonsaajan pääomatuloksi ja 30 prosenttia verovapaaksi tuloksi. Vuotuisen tuoton ylittävästä osingosta 75 prosenttia katsottiin osingonsaajan ansiotuloksi ja 25 prosenttia verovapaaksi tuloksi. Lailla 1237/2013 muusta kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä saadun osingon verotusta muutettiin siten, että 25 prosenttia osingosta on veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa siihen määrään asti, joka vastaa osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa 150 000 euroon saakka. Vuotuista tuottoa vastaava, mutta 150 000 euroa ylittävä osinko verotetaan siten, että 150 000 euroa ylittävältä osalta 85 prosenttia verotetaan pääomatulona ja loput 15 prosenttia on verovapaata osinkoa. Osinko, joka on suurempi kuin kahdeksan prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta verotetaan siten, että 75 prosenttia katsotaan verovelvollisen ansiotuloksi ja 25 prosenttia on verovapaata tuloa. Ennen verouudistusta osakas, jonka osakkeiden matemaattinen arvo oli 666 666,70 euroa tai enemmän, sai verovapaita osinkoja 60 000,00 eurolla. Vuoden 2014 alusta alkaen osakas, jonka osakkeiden matemaattinen arvo on 666 666,70 euroa, saa osinkotuloja verojen jälkeen 49 333,33 euroa, eli noin 17,78 prosenttia vähemmän kuin aikaisemmin. 60 000,00 euroa huojennetun verotuksen netto-

osinkotuloja osakas saa vastaisuudessa, jos hänen osakkeidensa matemaattinen arvo on 810 810,80 euroa, eli noin 21,62 prosenttia enemmän, kuin aikaisemmin. Jos osakkaan omistamien osakkeiden matemaattinen arvo on 810 810,80–1 875 000,00 euroa, hän hyötyy osinkoverotuksen muutoksesta, sillä huojennetun verotuksen osinkoja saa muutoksen jälkeen 150 000,00 euroa aikaisemman 60 000,00 euron sijasta. Osakkeen matemaattisesta arvosta on lisää tietoa luvussa 4.4.. (Tuloverolaki 1992/1535, 33b §.)

Aikaisemmin henkilön julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamasta osingosta 70 prosenttia katsottiin henkilön pääomatuloksi ja 30 prosenttia verovapaaksi tuloksi. 1.1.2014 voimaan tulleella muutossäädöksellä 1273/2013 muutettiin julkisesti noteeratulta yhtiöltä saadun osingon verotusta siten, että 85 prosenttia saadusta osingosta on henkilön pääomatuloa ja vain 15 prosenttia verovapaata tuloa. (Tuloverolaki 1992/1535, 33a §.)

Osinkoverojärjestelmä ohjaa voitonjakoa listaamattomissa yhtiöissä ja nettovarallisuuden suhteutettu osinkoverotus kannusti yhtiöitä jakamaan omistajilleen vuosittain juuri sen määrän osinkoa, jonka osakas sai ennen verouudistuksia verovapaasti, ja investoimaan muun osan voitosta yrityksen toimintaan. Vuoden 2011 tilastotiedoista on nähtävissä, että tuhat euroa ylittävistä osinkosuorituksista noin 55 prosenttia vastasi juuri sitä määrää, jonka osingonsaaja sai täysin verovapaasti. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tekemän selvityksen mukaan listaamattomat yhtiöt optimoivat osingonjakoa toimialasta ja yhtiön koosta tai pääomaraken- teesta riippumatta. Selvityksen mukaan myöskään voittojen määrällä ei ole systemaattista vaikutusta osingonjakoon. Esimerkiksi voiton pieneneminen ei näyttäisi vaikuttavan osingon jakoon vaan ensisijaisesti jakamattoman voiton määrään. Vuoden 2014 osinkoverouudistus säilyttää nykyjärjestelmän osingonjakoa ohjaavat vaikutukset, sillä huojennetun osingon vuo- tuinen tuotto prosentti säilyy korkeana ja huojennuksen enimmäismäärää kasvatetaan. Uudis- tus kannustaa edelleen yhtiöitä kartuttamaan nettovarallisuuttaan ja kasvattamaan osinkoja. (HE 185/2013.)

Osingonjakojärjestelmän ongelmana on ollut tulonmuunto, jolla tarkoitetaan työpanokseen perustuvien tulojen muuntamista pääomatuloksi. Tulonmuuntoon kannustaa se, että pääoma- tulojen verotus on korkeimmilla tulotasoilla ansiotuloverotusta kevyempää. Verouudistus ei poista kokonaan tulonmuunto-ongelmaa, vaikka pienillä osinkotuloilla tulonmuuntokannustin verouudistuksen myötä heikkeneekin. Huojennetun osingon enimmäismäärän korotuksen takia suuren nettovarallisuuden yhtiöiden jakamien suurten osinkojen verotus kevenee nykyisestä ja tällä tavoin kasvattaa osingon ja palkan verokohtelun välistä eroa edelleen. (HE 185/2013.)

2.2.2 Yksityisen osakeyhtiön julkisesti noteeratulta yhtiöltä saamat osingot

Yksityisen osakeyhtiön saamien osinkotulojen verotus muuttui 1.1.2014 ainoastaan noteerattua yhtiöstä saatujen osinkotulojen osalta. Aikaisemmin noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta 75 prosenttia luettiin yhtiön veronalaiseksi tuloksi ja 25 prosenttia verovapaaksi tuloksi, jos osinkoja saava yhtiö omisti osinkoja jakavasta noteeratusta yhtiöstä enintään 10 prosenttia. 1.1.2014 alkaen yksityisen osakeyhtiön noteeratulta yhtiöltä saamat osinkotulot ovat kokonaan veronalaista tuloa, jos osinkoja saava yhtiö omistaa osinkoja jakavasta noteeratusta yhtiöstä enintään 10 prosenttia. Muutokset noteeraamattoman yhtiön julkisesti noteeratulta yhtiöltä saaman osingon veronalaisuuteen perustuvat siihen, että osingon verotuksessa pyritään saavuttamaan nykyjärjestelmää vastaavalla tavalla taso, joka vastaa luonnollisen henkilön julkisesti noteeratusta yhtiöstä saaman osingon verotuksen tasoa. (HE 185/2013; Koponen 2013, 262; Osingonjaon verotus 2013, 18.)

2.2.3 Peitellyn osingon verotus

Peitellyllä osingolla tarkoitetaan osakeyhtiön osakkaalleen tai osakkaan omaisen hyväksi osakkuusaseman perusteella antamaa rahanarvoista etuutta vastikkeetta tai tavanomaisesta olenaisesti poikkeavaan hintaan. Peiteltyä osinkoa on myös omien osakkeiden hankinnalla tai lunastamisella tai osakepääomaa, vararahastoa tai ylikurssirahastoa alentamalla jaetut varat osingosta maksettavan veron välttämiseksi. (Laki verotusmenettelystä 1995, 29 §.)

Peittelystä osingosta ennen verouudistusta 70 prosenttia katsottiin peitellyn osingon saajan ansiotuloksi ja 30 prosenttia verovapaaksi tuloksi. 1.1.2014 alkaen peitellyn osingon verotusta kiritettiin siten, että peittelystä osingosta 75 prosenttia katsotaan ansiotuloksi ja 25 prosenttia verovapaaksi tuloksi. (Tuloverolaki 1992/1535, 33d §.)

2.3 Edustusmenojen vähennysoikeuden poistaminen

Edustusmenoilla tarkoitetaan sellaisia menoja, jotka aiheutuvat asiakkaisiin, liikeuttaviin tai muihin elinkeinonharjoittajan elinkeinotoimintaan vaikuttaviin henkilöihin kohdistuvasta vieraanvaraisuudesta tai muusta huomaavaisuudesta, jonka tarkoituksena on liikesuhteiden ylläpitäminen, parantaminen, uusien liikesuhteiden synnyn edistäminen tai muu toiminnan edistäminen. (Verohallinto 2011.)

Edustamisen kohteena ovat aina yrityksen ulkopuoliset tahot, joten henkilökuntaan kohdistuvia menoja, kuten merkkipäivälahjoja, ei pidetä edustusmenoina. Yrityksen sisäisistä palaverista tai kokouksista aiheutuvat menot eivät myöskään ole edustusmenoja. Edustusmenoihin ei niin ikään lueta tavanomaisia arvoltaan vähäisiä mainoslahjoja tai markkinointimenoja,

kuten lehti-ilmoituksia tai avoimista mainostilaisuuksista aiheutuvia menoja. (Verohallinto 2011.)

Edustusmenoiksi katsotaan kaikki edustamisesta aiheutuneet välittömät menot, kuten ravintolamenot tai edustuslahjoista aiheutuneet menot sekä edustusmatkoihin liittyvät matka- ja majoitusmenot. Myös edustamistarkoitukseen hankituista kiinteistöistä, huoneistoista tai muusta vastaavasta omaisuudesta aiheutuneet menot ja hankintamenosta tehdyt poistot ovat edustusmenoja. Jos tällainen omaisuus on vain osittain edustuskäytössä, edustusmenoksi katsotaan vain se osuus, joka vastaa edustuskäyttöä. Edustustilaisuuksista aiheutuneet menot ovat niin ikään edustusmenoja. Edustusmenon tulee kuitenkin aina liittyä elinkeinotoimintaan. (Verohallinto 2011.)

Suomessa edustusmenojen vähennyskelpoisuus on ollut käytännössä varsin laaja, vaikka se laissa onkin rajoitettu liikkeen toimialaan sekä toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden kohtuullisiin menoihin. Edustusmenojen vähennyskelpoisuutta rajoitettiin lakimuutoksella viimeksi vuoden 1993 alussa, niin että edustusmenoista puolet hyväksyttiin verovähennysvähennyskelpoisiksi. Edustusmenojen vähennyskelpoisuuden rajoittamisen taustalla oli näkemys siitä, että edustusmenoihin katsotaan sisältyvän niiden luonteen vuoksi yleensä myös elantokustannukseksi luettavaa etua. Taustalla vaikutti myös kansainvälisesti selvästi erottuva yhdenmukainen kehityspiirre. Edustusmenojen vähennyskelpoisuutta oli rajoitettu useissa EU-maissa ja Yhdysvalloissa. Edustusmenojen vähennyskelpoisuuden poistamisella kokonaan on tarkoitus laajentaa yhteisöveron veropohjaa. Hallitusohjelman mukaan veropohjaa laajennetaan erityisesti valtionalouden vahvistamiseksi. (HE 203/1992; HE 185/2013.)

1.1.2014 voimaan tulleella lailla 30.12.2013/1238 kumottiin EVL 8 §:n 8. kohta, jonka mukaan 50 prosenttia edustusmenoista oli verovähennyskelpoisia. Näin ollen edellä mainitut edustusmenoiksi katsottavat kuluerät eivät ole 1.1.2014 alkaen lainkaan vähennyskelpoisia yrityksen tuloverotuksessa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että edustusmenot ovat kirjanpidossa yrityksen kuluna, mutta verotettavaa tuloa laskettaessa tulosta on oikaistava edustusmenojen määrällä. Huomioitavaa myös on, että edustusmenot eivät ole lainkaan vähennyskelpoisia, mikäli yhtiön tilikausi päättyy vuoden 2014 puolella, vaikka tilikausi olisi rikottu, eli muu kuin kalenterivuosi. Jos yhtiön tilikausi on esimerkiksi 1.3.2013-28.2.2014, niin koko tilikauden edustusmenot ovat vähennyskelvottomia. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968/360, 8§; Verohallinto 2011; Veronmaksajain keskusliitto ry 2014e.)

2.4 Nettokorkomenojen vähennysoikeuden rajoittaminen

Elinkeinotoiminnasta johtuvan velan korko on vähennyskelpoista menoa, mutta osakeyhtiön verotuksessa vähennysoikeutta on rajoitettu jos korko maksetaan etuyhteydessä olevalle ta-

holle. Elinkeinotoiminnasta johtuvaksi velaksi katsotaan kaikki ne velat, jotka on käytetty yrityksen rahoittamiseen ja joka on sitouduttu maksamaan takaisin. (Koponen 2013, 42.)

Osakeyhtiön verotuksessa korkojen vähennysoikeutta on rajoitettu siten, että jos yrityksen nettokorkomenot etuyhteydessä olevalle taholle ovat verovuonna enemmän kuin 500 000 euroa, niin korot voi vähentää verotuksessa vain osittain. Nettokorkomenoilla tarkoitetaan korkotulot ylittäviä korkomenoja. Jos korkotulot ovat korkomenoja suuremmat tai nettokorkomenot ovat verovuonna alle 500 000 euroa, korkomenot ovat kokonaan vähennyskelpoisia. Etuyhteydessä olevalle taholla puolestaan tarkoitetaan tilannetta, jossa liiketoimen toisella osapuolella on toisessa osapuolella määräysvalta tai kolmannella osapuolella on yksin tai yhdessä lähipiirinsä kanssa määräysvalta molemmissa liiketoimen osapuolissa. Määräysvalta toisessa osapuolella on silloin kun toinen osapuoli välillisesti tai välittömästi omistaa puolet toisen osapuolen pääomasta tai toisella osapuolella on yli puolet toisen osapuolen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Määräysvalta toisessa osapuolella on myös silloin jos toisella osapuolella on oikeus nimittää yli puolet jäsenistä toisen yhteisön hallitukseen tai yhtiötä johdetaan yhteisesti toisen osapuolen kanssa tai toinen osapuoli voi muutoin käyttää määräysvaltaa toisessa osapuolella. (Koponen 2013, 42-43; Laki verotusmenettelystä 1995/1558, 31§.)

Korkojen määrään perustuvat rajoitussäännökset tulivat voimaan 1.1.2013 ja niitä sovelletaan ensimmäistä kertaa vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Alun perin 500 000 euroa ylittävistä nettokorkomenosta vähennyskelpoiseksi katsottiin se osuus, joka oli enintään 30 prosenttia elinkeinotoiminnan tuloksesta. Ennen kuin tätä 30 prosentin enimmäismäärää ehdittiin soveltaa, vähennysoikeus kuitenkin alennettiin 25 prosenttiin 1.1.2014 alkaen. (Verohallinto 2013a.)

Vähennyskelvottomat nettokorkomenot, eli 500 000 euroa ylittävistä nettokorkomenoista se osa, joka on yli 25 prosenttia elinkeinotoiminnan tuloksesta, voidaan vähentää seuraavien verovuosien tuloista verovuosien vähennyskelpoisten korkomenojen rajoissa. Vähennyskelvottomia korkomenoja laskettaessa tulos on tuottojen ja kulujen erotus, josta ei ole vähennetty aikaisempien vuosien tappioita, tuloveroja tai muita vähennyskelvottomia veroja ja johon on lisätty korkomenot, verotuksessa vähennettävät poistot sekä mahdolliset saadut konserniavustukset tai vastaavasti vähennetty annetut konserniavustukset. 1.1.2013 voimaan tulleen säännöksen mukaan rahoitusomaisuuden menetykset ja arvomuutokset tuli lisätä laskentapohjaan, mutta 1.1.2014 alkaen niitä ei enää lisätä. Edustusmenojen vähennyskelpoisuuden poistamisen tavoin myös korkovähennysoikeuden rajoittamisella halutaan laajentaa yhteisöveron veropohjaa. (HE185/2013; Koponen 2013, 43; Verohallinto 2013a.)

2.5 Pääomatuloverouudistus

Veronalaista pääomatuloa on henkilön saama sellainen tulo, joka voidaan katsoa varallisuuden kerryttämäksi. Pääomatuloja ovat esimerkiksi henkilön saamat tietyt korkotulot, vuokratulot, voitto-osuudet, henkivakuutuksen tuotto, maa-aineksista saadut tulot, osa osinkotuloista sekä kiinteään tai irtaimen omaisuuden luovutuksesta saatu luovutusvoitto. (Pääomatulojen verotus 2013, 17.)

Vuokratuloista voidaan vähentää vuokratulon hankkimisesta aiheutuneet kulut ja tulon ja kulujen erotus verotetaan pääomatulona, jos kulut eivät ole tuloja suuremmat. Huomioitavaa on, että rahoitusvastikkeet eivät ole vähennyskelpoisia ja kiinteistövero on vähennyskelpoinen vain siltä osin, kun se kohdistuu vuokratuloon. Omaisuuden myynnistä saatu luovutusvoitto, eli hankintahinnan ja myyntihinnan erotus vähennettynä voiton hankkimisesta aiheutuneilla kuluilla, verotetaan myös pääomatulona. Luovutusvoitto katsotaan kuitenkin verovapaaksi, jos kyseessä on asunto, jota henkilö on omistusaikanaan käyttänyt omana tai perheensä asuntona yhtäjaksoisesti vähintään kahden vuoden ajan. Luovutusvoitot ovat niin ikään verovapaata, jos luovutusvoittojen yhteenlasketut luovutushinnat ovat yhteensä tuhat euroa verovuoden aikana tai kyseessä on tavanomainen koti-irtaimisto tai siihen rinnastettavissa oleva henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettu omaisuus. Sijoitusrahaston tuotto-osuuksille maksama vuotuinen tuotto on pääomatuloa samoin kuin luonnolliselle henkilölle muuhun kuin tulonhankkimistoimintaan liittyvien valuuttakurssivoittojen 500 euroa ylittävä yhteismäärä. Osakslaina, eli osakeyhtiöstä verovuonna nostettu ja verovuoden päättyessä maksamatta oleva rahalaina katsotaan lainan saajan pääomatuloksi, jos lainan saaja tai hänen perheenjäsenensä tai he yhdessä suoraan tai välillisesti omistavat vähintään 10 prosenttia lainan antaneen yhtiön osakkeista ja heillä lisäksi on vastaava osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakslainan saaja voi vähentää tulonhankkimismenoina pääomatuloistaan tuloksi luetusta osakslainasta takaisin maksamansa määrän siinä tapauksessa, että maksu on suoritettu viimeistään viidentenä verovuonna lainan nostamisvuoden jälkeen. Osakslainasta maksetut korot ovat vähennyskelpoisia vain, jos osakslaina on käytetty oman vakituisen asunnon hankkimiseen tai veronalaisen tulon hankkimiseen. (Verohallinto 2008; Verohallinto 2012.)

Suomessa siirryttiin vuoden 1993 alussa yhtenäisestä tuloverojärjestelmästä eriytettyyn tuloverojärjestelmään, jonka perusideana on, että luonnollisten henkilöiden tulot jaetaan ansiotuloihin ja pääomatuloihin. Uudistuksen taustalla oli pääomatulojen verotuksen epäyhtenäisyys ja tuore pohjoismainen kehitys. Pääomatuloista maksettiin aikaisemmin täysin suhteellista veroa, eli verokanta pysyi samana pääomatulon määrästä riippumatta. Pääomatuloveroprosentti oli Suomessa vuosien 1993–2011 aikana 25 prosentin ja 29 prosentin välillä. Vuonna 2012 pääomatuloverotus kiristyi ja muuttui lisäksi progressiiviseksi. 1.1.2012 -31.12.2013 pääomatulovero oli 30 prosenttia alle 50 000 euron pääomatuloista ja 50 000 euroa ylittävältä

pääomatulolta 32 prosenttia. 1.1.2014 verouudistuksen myötä pääomatulojen verotusta kiristetään laskemalla progressiorajaa 50 000 eurosta 40 000 euroon. Pääomatuloverokannat säilytettiin kuitenkin samoina. Tämä tarkoittaa sitä, että 1.1.2014 lähtien pääomatuloista maksetaan veroa 30 prosentin mukaan 40 000 euroon asti ja tämän ylittävältä osalta 32 prosentin mukaan. (Pääomatulojen verotus 2013, 17; Verohallinto 2012.)

Hallitusohjelman mukaan yritysverotuksen painopisteen siirtämisen lisäksi verotuksen sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vahvistamiseksi ja veronmaksukyvyyn huomioon ottamiseksi pääomatuloveroa nostettiin. Verotuksen vertikaalisen oikeudenmukaisuuden periaatteen mukaan verotuksen tulisi perustua veronmaksukykyyn eli mitä suuremmat tulot henkilöllä on, sitä enemmän hänen tulisi maksaa veroa. Pääomatulon verotuksen tasoon vaikuttavat myös eri näkökohdat kuin yhteisöverokannan tasoon. Tutkimusten mukaan henkilötason pääomatuloverotuksella ei ole vastaavia vaikutuksia investointeihin ja tuottavuuteen kuin yhteisöverotuksella. Tämän vuoksi on perusteltua siirtää pääomaverotuksen painopistettä yritysverotuksesta henkilöverotuksen suuntaan. (HE185/2013; Määttä 2007, 89; Niskakangas 2011, 89.)

2.6 Uudistukset ansiotuloverotukseen

Vuonna 2014 kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettiin 50 eurolla 2880 eurosta 2930 euroon ja myös poistumaprosenttia alennettiin 20 prosentista 19 prosenttiin. Työtulovähennyksen enimmäismäärää puolestaan korotettiin 40 eurolla 970 eurosta 1010 euroon ja kertymäprosenttia korotettiin 7,3 prosentista 7,4 prosenttiin ja poistumaprosentti nostettiin 1,1 prosentista 1,15 prosenttiin. Kunnallisveroprosenttia korotettiin 1.1.2014 alkaen 156 kunnassa eikä yksikään Suomen kunnista laskenut tuloveroprosenttiaan. Vuonna 2014 korkein tuloveroprosentti on Kiteellä 22,50 prosenttia ja matalin Kauniaisissa, 16,5 prosenttia. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti Suomessa vuonna 2014 on 19,74 prosenttia, eli 0,36 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin vuotta aikaisemmin. (Valtiovarainministeriö 2013; Verotus kiristyy 156 kunnassa 2013, 36-39.)

Valtion tuloverotuksessa sovellettavaa progressiivista ansiotuloveroasteikkoa muutettiin niin, että korkeinta tulorajaa lukuun ottamatta verotettavien ansiotulojen tulorajoja nostettiin 1,5 prosentilla, mutta veroprosentit eivät muuttuneet (KMPG Oy 2013).

Taulukossa 3 esitetään valtion tuloverotuksen muutokset vuonna 2014, verrattuna vuoteen 2013.

Verotettava ansiotulo, euroa		Vero alarajan kohdalla, euroa		Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %	
vuosi 2014	vuosi 2013	vuosi 2014	vuosi 2013	vuosi 2014	vuosi 2013
16 300-24 300	16 100 - 23 900	8,00	8,00	6,5	6,5
24 300 - 39 700	23 900 - 39 100	528,00	515,00	17,5	17,5
39 700 - 71 400	39 100 - 70 300	3223,00	3175,00	21,5	21,5
71 400 - 100 000	70 300 - 100 000	10038,50	9883,00	29,75	29,75
100 000 -	100 000 -	18547,00	18718,75	31,75	31,75

Taulukko 3: Muutokset valtion tuloveroasteikossa vuonna 2014 verrattuna vuoteen 2013 (KPMG Oy 2013.)

3 Osakeyhtiön ja osakkaan verotus

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen. Osakeyhtiön verotus ei siten vaikuta osakkaan verotukseen eikä osakkaan verotus osakeyhtiön verotukseen. Osakeyhtiön tulo verotetaan suhteellisella tuloveroprosentilla, joka vuonna 2014 on 20. Lisäksi yli 50 000 euron tuloksen tekevä osakeyhtiö joutuu maksamaan Yle-veroa. Verotettavan tulon selvittämiseksi osakeyhtiön tulee laskea veronalaiset tulonsa ja vähentää niistä verovähennyskelpoiset kulut. (Leppiniemi & Kykkänen 2013, 183; Verohallinto 2013c; Verohallinto 2013f.)

Henkilöverotuksessa Suomessa on sovellettu vuodesta 1993 lähtien eriytettyä tuloverojärjestelmää, jossa veronalainen tulo jaetaan ansiotuloon ja pääomatuloon. Osa osakkaan yhtiöstä saamasta tulosta voidaan katsoa myös verovapaaksi. Osakeyhtiön osakas voi esimerkiksi saada yhtiöstä ansiotulona verotettavaa palkkatuloa, ansiotulona verotettavaa osinkotuloa, pääomatulona verotettavaa osinkotuloa tai verovapaata osinkotuloa. Jos osakas yksin tai yhdessä perheensä kanssa omistaa yhtiöstä vähintään kymmenen prosenttia, myös osakkaan yhtiöltä saama osakaslaina voidaan verottaa osakkaan pääomatulona. Yhtiön nettovarallisuus ja siitä johdettu osakkeen matemaattinen arvo määrittävät osinkojen veroseuraamukset. (Koponen 2013, 263-265; Valtiovarainministeriö 2014b; Verohallinto 2012; Verohallinto 2013d; Verohallinto 2014a.)

3.1 Osakeyhtiön verotuksen sääntely

Suomessa kirjanpito ja verotus kytkeytyvät monin tavoin toisiinsa. Tilinpäätöksen läheinen kytkeytyminen verotukseen johtuu erityisesti siitä, että kirjanpidon ja tilinpäätöksen sisältä-mää tietoa käytetään hyväksi veroilmoituksessa, verotuksen toimittamisessa ja tarkastamisessa. Kytkös ilmenee erityisesti verotettavan tulon ja nettovarallisuuden laskemisessa. Veroilmoituksessa annettavat tiedot perustuvat pääosin kirjanpitoon. Veronalaisen tuloksen ja nettovarallisuuden laskenta toteutetaan veroilmoituksessa annettavien tietojen perusteella. Kirjanpidon ja verotuksen läheinen keskinäinen suhde näkyy myös siinä, että Verohallinnon edustaja tai edustajia on mukana kaikissa kirjanpitolainsäädäntöön liittyvien säännösten valmistelussa. Verohallinto on myös edustettuna kirjanpitoa koskevassa asiantuntijaelimessä, työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimivassa kirjanpitolautakunnassa. (Leppiniemi & Walden 2010, 17-18.)

Vaikka verotus perustuu olennaisilta osin kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tehdyille ratkaisuille, useat tilinpäätöksen ja verotuksen tuloksen ja varallisuuden laskentaa koskevat säännökset poikkeavat toisistaan. Tämä johtaa yleensä siihen, että tilinpäätöksen osoittama voitto ja verotettava voitto eivät ole samansuuruisia. (Leppiniemi & Walden 2010, 18.)

Osakeyhtiölain (OYL 624/2006) nojalla laadittu laskelma jaettavissa olevasta omasta pääomasta perustuu kirjanpitoon ja tilinpäätökseen (OYL 13:5). Kirjanpidossa toteutettavan ja varallisuusaseman esittämisen perusnormiston muodostavat kirjanpitolaki, kirjanpitoasetus (KPA 1339/1997) sekä työ- ja elinkeinoministeriön asetukset rahoitusvälineiden arvostamisesta sekä merkitsemisestä tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen (1315/2004) ja kehittämismenojen aktivoinnista (1066/2008). Tilinpäätöksen tilintarkastusta koskevat säännökset sisältyvät tilintarkastuslakiin (TilintL 495/2007). Tilinpäätöksen keskeisistä tavoitteista säädetään kirjanpitolaissa (KPL 3:1). Myös kirjanpitolautakunta on antanut useita yleisohjeita kirjanpitolain soveltamisesta. Kirjanpitolain mukaan kirjanpitolautakunta on valtuutettu antamaan ohjeita ja lausuntoja hyvän kirjanpitotavan mukaisista menettelytavoista. (Leppiniemi & Walden 2010, 8, 21,23.)

Verotettavan tulon laskentaa säätelevät tuloverolaki (TVL 1535/1992), laki varojen arvostamisesta verotuksessa (VAL 1142/2005), laki elinkeinotulon verottamisesta (EVL/360/1967) sekä maatilatalouden tuloverolaki (MVL 543/1967). Veronsaajan tuloslaskennan yhteydessä sovelletaan myös konserniavustuksesta verotuksessa annettua lakia (825/1986). Tärkeitä verotuksen toimittamiseen liittyviä säädöksiä sisältyy myös verotusmenettelystä annettuun lakiin (VML 1558/1995). Käytännön veroratkaisujen kannalta keskeisessä asemassa ovat ennakkotietoratkaisujärjestelmä ja vero-oikeustapaukset, erityisesti korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut. (Leppiniemi & Walden 2010, 25-26.)

3.2 Osakeyhtiön verotettava tulo

Osakeyhtiön verotus tapahtuu tulolähteittäin ja tulolähde määrittää sen, minkä verolain mukaan tulo verotetaan. Osakeyhtiöllä voi olla kolmenlaisia tulolähteitä:

- elinkeinotoiminnan tulo, joka lasketaan elinkeinoverolain mukaan;
- maatalouden tulo, joka lasketaan maatilatalouden tuloverolain mukaan ja;
- muun toiminnan tulo, joka lasketaan tuloverolain mukaan.

Verovelvollisella voi olla samanaikaisesti useita tulolähteitä.

(Leppiniemi & Walden 2009, 30.)

Kuten kappaleessa 3.1. todettiin, Suomessa kirjanpito- ja verosäännökset ovat itsenäisiä ja erillisiä, mutta käytännössä ne kuitenkin kytkeytyvät toisiinsa. Kirjanpidon ja verotuksen välinen riippuvuus korostuu tilinpäätössuunnittelussa ja verosuunnittelussa, sillä mm. monet kirjanpidon vähennyksistä on sidottu verotukseen, kuten verotuksessa hyväksytyjen poistojen määrä. Riippuvuus näkyy myös tulojen puolella esimerkiksi osatuloutusta sovellettaessa, sillä jos kirjanpidossa on käytetty osatuloutusmenettelyä hyödykkeen luovuttamiseen perustuvan tuloutuksen sijasta, vastaava tuloutus on tehtävä myös verotuksessa. Osakeyhtiön verotettava tulo johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelman osoittamasta voitosta. Kirjanpidon voittoon lisätään sellaiset veronalaiset erät, jotka eivät ole kirjanpidossa tuotoissa ja vastaavasti vähennetään erät, jotka ovat verovapaita, mutta kirjanpidossa tuotoissa. Lisäksi kirjanpidon osoittamaan voittoon lisätään kirjanpidon kuluissa olevat verotuksessa vähennyskelvottomat erät ja vähennetään verotuksessa vähennyskelpoiset erät, jotka eivät ole kirjanpidon kuluissa. (Leppiniemi & Kykkänen 2013, 183-183;)

Elinkeinoverolaissa tulokäsité on laaja ja elinkeinotoiminnassa rahana tai rahanarvoisena etuutena saadut tulot ovat veronalaisia. Vaikka pääsääntönä on, että veronalaiset tulot ovat myös kirjanpidon tuottoja, on joitain sellaisia veronalaisia tuloja, joita ei tilinpäätöksessä esitetä tuottoina ja myös sellaisia tuottoja, jotka ovat verovapaita. (Leppiniemi & Walden 2009, 363.)

Sellaisia veronalaisia eriä, jotka eivät ole osakeyhtiön kirjanpidossa tuottoina, ovat esimerkiksi peitellyn osingonjaon, veronkierron tai verolainsäädännön rikkomisen perusteella tehty lisäys verotettavaan tuloon. Verovapaita tuloja ovat muun muassa palautettavat liittymismaksut, verovapaat käyttöomaisuuden myyntivoitot sekä pääoman sijoituksena saadut erät. Listaamattoman osakeyhtiön listaamattomista yhtiöistä saamat osingot ovat tavallisesti osakeyhtiön verovapaita tuloa omistusosuudesta riippumatta, mutta jos osingon jakaja on niin sanottu veroparatiisiyhtiö, niin saatu osinko on kokonaan verotettavaa tuloa. Ulkomaalaisesta yhtiöstä saadun osingon verotukseen vaikuttaa myös osingonjakajan kotivaltion verotus sekä Suomen ja osinkoa jakavan yhtiön kotimaan välinen mahdollinen verosopimus. Listaamattoman

osakeyhtiön listatusta yhtiöstä saamat osingot ovat kokonaan veronalaista tuloa, jos osingonsaaja omistaa osinkoa jakavasta yhtiöstä vähemmän kuin 10 prosenttia. (Veronmaksajain Keskusliitto ry 2014c; Leppiniemi & Walden 2009, 363-364.)

Elinkeinoverolaissa sovelletaan paitsi laajaa tulokäsitettä, myös laajaa vähennyskelpoisen menon käsitettä, joten elinkeinotoiminnassa tulojen hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot ja menetykset ovat vähennyskelpoisia. On kuitenkin sellaisia verotuksessa vähennyskeltvottomia eriä, jotka kirjanpidossa esitetään menoina ja vastaavasti sellaisia verovähennyskelpoisia eriä, jotka eivät ole kirjanpidossa kuluina. (Leppiniemi & Walden 2009, 364-366.)

Kirjanpidon kuluissa olevia vähennyskeltvottomia eriä ovat muun muassa edustusmenot, sakot, pysäköintivirhemaksut, ylikuormamaksut ja muut vastaavat rangaistusluontoiset maksuseuraamukset sekä välittömät verot ja verojen viivästysseuraamukset. Myös jotkut peiteltynä osinkona suoritettut erät, kuten osakkeenomistajalle maksettu ylihintainen vuokra on vähennyskeltvotonta ylihinnaksi katsotulta osalta. Myös verovapaasti myytävissä olevien osakkeiden myyntitappio on verovähennyskeltvotonta, samoin kuin verovapaan tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot. Sellaisia vähennyskelpoisia eriä, jotka eivät sisälly kirjanpidon kuluihin ovat muun muassa osake- ja optiopalkkiojärjestelmiin hankittujen omien osakkeiden luovutustappiot. (Leppiniemi & Walden 2009, 366; Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968/360, 8§.)

Kirjanpidon osoittama voitto / tappio ennen veroja + Veronalaiset erät, jotka eivät ole kirjanpidon tuotoissa - Verovapaat erät, jotka ovat kirjanpidon tuotoissa + Vähennyskeltvottomat erät, jotka ovat kirjanpidon kuluissa - Vähennyskelpoiset erät, jotka eivät ole kirjanpidon kuluissa =Osakeyhtiön verotettava tulo
--

Kaava 1: Osakeyhtiön verotettavan tulon muodostuminen
(Leppiniemi & Kykkänen 2013, 183.)

Kirjanpidon osoittamasta tuloksesta johdetusta verotettavasta tulosta maksetaan 20 prosentin yhteisövero. Yhteisöveron lisäksi osakeyhtiön on maksettava Yle-veroa, mikäli sen verotettava tulo on vähintään 50 000 euroa. Yle-veron määrä on 140 euroa yhtiön tuloksen ollessa 50 000 euroa ja tämän rajan ylittäväältä osalta veroa peritään 0,35 prosenttia, mutta veron enimmäismäärä on kuitenkin 3 000 euroa. Suurimman Yle-veron joutuu siten maksamaan yhtiöt, joiden tulos on 867 143,00 euroa tai enemmän. Yle-vero on verotuksessa vähennyskelpoinen. Yle-veroa peritään ensimmäisen kerran vuonna 2013 päättyneeltä tilikaudelta. (Verohallinto 2013a; Verohallinto 2013f.)

Jos osakeyhtiön verotettavat tulot ovat pienemmät kuin verovähennyskelpoiset kulut, verotettavaa tuloa ei synny. Verotuksessa vahvistetut tappiot voidaan vähentää 10 seuraavan verovuoden aikana tuloa syntyessä sen tulolähteen tuloksesta, jossa tappiot ovat syntyneet. Yhtiö kuitenkin menettää tappion vähentämisoikeutensa siinä tapauksessa, että sen osakkeista yli puolet on vaihtanut joko suoraan tai välillisesti omistajaa tappiovuoden aikana tai sen jälkeen ja vaihdos on tapahtunut muuten kuin perinnön tai testamentin vuoksi. (Vero 2013c.)

3.3 Osakeyhtiön ennakonkanto

Verotuksessa voidaan erottaa seuraavat vaiheet: verojen ennakoperintä verovuoden aikana, veroilmoituksen antaminen, verotuksen toimittaminen sekä jäännösveron kanto tai veronpalautusten maksaminen. Verovuosi tarkoittaa ajanjaksoa, jolta saatuja tuloja verotetaan. Verovuosi on kalenterivuosi tai, jos kirjanpitolaissa tarkoitettu tilikausi ei ole kalenterivuosi, se tai ne tilikaudet, jotka ovat kalenterivuoden aikana päättyneet. (Ennakoperintälaki 1118/1996; Tomperi 2011, 185.)

Verohallinnon tavoitteena on periä verot tulonsaajilta sitä mukaa kuin tuloa kertyy. Ennakoperintä toimitetaan joko ennakonpidätyksenä tai ennakonkantona. Ennakonkannossa osakeyhtiö maksaa verovuoden aikana veroa Verohallinnon lähettämän ennakoverolipun maksuerien mukaan. Yhteisöt maksavat ennakoverot joko kahdessa tai kahdessatoista yhtä suuressa erässä. Maksuerien lukumäärään vaikuttaa ennakoverojen määrä. Pienin maksuunpantava ennakovero on 340 euroa, jota pienemmistä summista vero lasketaan lopullisessa verotuksessa. Ennakoverojen eräpäivä on kunkin kuukauden 23. päivä. (Ennakoperintälaki 1118/1996; Tomperi 2011,185; Verohallinto 2014b.)

Ennakonkannossa osakeyhtiön maksettavaksi pannaan määrä, joka vastaa mahdollisimman tarkoin osakeyhtiön tuloista verovuonna sovellettavien veroperusteiden mukaan maksettavaa verojen ja maksujen yhteismäärää. Verohallinto määrää ennakoverot tilikauden arvioidun verotettavan tulon perusteella ja niiden tulee vastata mahdollisimman tarkoin tilikauden lopullista veroa. Ennakot määrätään yleensä viimeksi päättyneessä verotuksessa vahvistetun verotettavan tulon perusteella. Uuden osakeyhtiön ensimmäisen ja toisen tilikauden ennakot määrätään sillä perusteella, mitä yhteisö on arvioinut verotettavaksi tuloksi perustamisilmoituksessa Y1. (Verohallinto 2010a.)

Kun päättyneen tilikauden lopullinen vero lasketaan, samalla tarkistetaan ja tarvittaessa korotetaan kuluvan tilikauden ennakkoa sekä määrätään ennakko seuraavalle tilikaudelle. Jos ennakot eivät riitä kattamaan lopullista tuloveron määrää, osakeyhtiön on maksettava puuttuva määrä jäännösverona, jonka se voi maksaa jäännösveron ennakon täydennysmaksuna.

Jos ennakon täydennysmaksua on maksettu riittävästi viimeistään veroilmoituksen viimeisenä jättöpäivänä eli neljän kuukauden kuluttua tilikauden päättymiskuukauden lopusta, jäännösverolle ei peritä yhteisökorkoa. Ennakon täydennysmaksua voi maksaa erissä ja myöhemmin kuin veroilmoituksen viimeisenä jättöpäivänä, mutta tällöin Verohallinto perii asiakkaalta yhteisökorkoa. Tilikauden lopullisessa verotuksessa otetaan huomioon verojen ja maksujen suorituksena vain ne ennakot ja ennakon täydennysmaksut, jotka on maksettu viimeistään kuukautta ennen verotuksen päättymistä. Jos osakeyhtiö on maksanut ennakkoja liian vähän, eikä puuttuvia ennakkoja ole maksettu täydennysmaksuna, se joutuu maksamaan puuttuvan osan jäännösverona lopullisessa verotuksessa. Jäännösverolle on lisäksi maksettava yhteisökorkoa, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen. Koronlasku alkaa veroilmoituksen viimeistä jättöpäivää seuraavasta päivästä ja korkoa lasketaan jäännösveron eräpäivään asti. Jäännösvero ja yhteisökorko on maksettava yhdessä erässä. Eräpäivä on verotuksen päättymistä seuraavan kuukauden 25. päivä. (Verohallinto 2010a.)

Jos osakeyhtiö on maksanut ennakkoja liikaa, se saa veronpalautusta. Veronpalautukselle maksetaan yhteisökorkoa. Koronlasku alkaa veroilmoituksen viimeistä jättöpäivää seuraavasta päivästä ja päättyy veronpalautuspäivää edeltävän kuukauden loppuun. Palautettava yhteisökorko ei ole veronalaista tuloa. Yhteisöjen verotus päättyy kymmenen kuukautta tilikauden viimeisen kalenterikuukauden päättymisen jälkeen. Yhteisön ennakonpalautukset maksetaan yhteisön verotuksen päättymiskuukautta seuraavan toisen kuukauden seitsemäntenä päivänä. (Verohallinto 2013b.)

Osakeyhtiö voi hakea ennakon korottamista, alentamista tai koko ennakon poistamista, jos tilikauden aikana osoittautuu, että ennakon laskennan perusteena olevat tulotiedot eivät vastaa asiakkaan arviota verotettavan tulon määrästä. Osakeyhtiö hakee muutosta ennakkoveroihin Verohallinnon lomakkeella Yhteisön ennakkoveron hakemus/muutos. Verohallinnolta haetaan ennakon korottamista, jos ennakko on liian alhainen. Ennakon korottamista on haettava viimeistään kuukautta ennen tilikauden päättymistä. Tilikauden päättymisen jälkeen ennakkoa ei voida enää korottaa. Ennakon korottamiseksi riittää yhtiön oma arvio verotettavan tulon määrästä. Jos ennakko on määrätty liian suurena, voidaan hakea ennakoiden alentamista. Ennakon alentamista on haettava viimeistään veroilmoituksen jättöajankohtana eli neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Ennakoiden poistamista voidaan hakea, jos tiedetään, että verotettavaa tuloa ei tilikaudelta synny. Ennakon poistamista on haettava viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä eli kaksi kuukautta ennen verotuksen päättymistä. (Verohallinto 2010b.)

3.4 Osakeyhtiön varojen jakaminen osakkaalle

Yhtiön varojen jakamisella tarkoitetaan yhtiön toiminnasta syntyneen ylijäämän vastikkeettomia suorituksia osakkeenomistajille tai muille tahoille. Sallittuja varojenjakotapoja säätelee osakeyhtiölaki. Käytännössä varoja voidaan jakaa seuraavasti:

- voitonjakona eli osinkona tai jakona vapaan oman pääoman rahastosta
- alentamalla osakepääomaa
- lunastamalla tai hankkimalla omia osakkeita
- purkamalla yhtiö ja poistamalla se rekisteristä

(Kukkonen & Walden 2011, 38-39.)

Yhtiön voitonjaon ja muun varojenjaon määrää rajoittaa sekä yhtiön vapaan oman pääoman määrä että yhtiön maksukyky. Osingonjako ja vapaan oman pääoman rahaston alentaminen samoin kuin omien osakkeiden hankkiminen on mahdollista vain vapaan oman pääoman puitteissa ja siten, että yhtiö säilyy maksukykyisenä. Osakepääoman alentamisen edellytyksenä on velkojien suostumus ja maksukyvyn säilyttäminen. Yhtiö saa jakaa enintään vapaan oman pääoman. Vapaata omaa pääomaa vähentää edellisellä tilikaudella tai sitä aikaisemmin aiheutunut tappio sekä oman pääoman rahastojen mahdollinen negatiivisuus. (Koski & Sillanpää 2014.)

Varojen jakamisen tulee perustua viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen. Jos yhtiössä on lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan velvollisuus valita tilintarkastaja, tilinpäätöksen on myös oltava tilintarkastettu. Säännöksissä viitataan yleisesti viimeksi vahvistettuun tilintarkastettuun tilinpäätökseen, ei siihen, että tilinpäätöksen tulisi olla viimeksi päättyneeltä tilikaudelta. Osingon jakaminen on siten mahdollista myös viimeksi päättyneen tilikauden ja varsinaisen yhtiökokouksen välisenä aikana. Tällöin osinkoa jaetaan yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikautta edeltävään tilinpäätökseen tai erikseen laadittuun välitilinpäätökseen perustuen, jolloin puhutaan välisingosta. (Koski & Sillanpää 2014.)

Käytännössä keskeinen tekijä on taseen osoittama yhtiön oman pääoman määrä, mutta myös muilla tilinpäätöstiedoilla on merkitystä yhtiön taloudellista tilaa arvioitaessa. Vapaan oman pääoman määrän muodostaa tilinpäätöksen osoittama oma pääoma, josta on vähennetty sidotun pääoman erät. Tilinpäätöksen osoittaman vapaan oman pääoman lisäksi jaossa on otettava osakeyhtiölain mukaan huomioon tilinpäätöksen laatimisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa tapahtuneet olennaiset muutokset. (Koski & Sillanpää 2014.)

3.4.1 Osinko ja jako vapaan omanpääoman rahastosta

Yhtiöoikeudellista voitonjakoa ovat osinko sekä varojen jakaminen vapaan oman pääoman rahastosta. Yhtiökokouksen päätöksessä on erikseen mainittava se lähde, mistä voittovaroja jaetaan. Osinko jaetaan voittovaroista, kun taas varojen jakaminen vapaan oman pääoman rahastosta kohdistuu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tai muihin vapaisiin rahastoihin. Yhtiökokouksen päätös perustuu hallituksen ehdotukseen, eikä yhtiökokous voi lähtökohtaisesti ylittää hallituksen ehdottaman osingonjaon määrää. (Koski & Sillanpää 2014.)

Osakeyhtiölain mukaan yksimieliset osakkeenomistajat voivat päättää jakaa osinkoa myös muussa kuin lain tarkoittamassa normaalijärjestyksessä eli omistuksen suhteessa, kunhan taaseessa on jakovaraa ja yhtiö on maksukykyinen. Tätä periaatetta kutsutaan verotuksessa suosivaksi osingonjaoksi tai suosivaksi varojenjaoksi. Vaikka osakeyhtiölaki mahdollistaa tällaisen osingonjaon, verotuksessa asiaan suhtaudutaan kriittisesti. Verotuksessa on lähdetty siitä, että osingossa on kysymys osakkeeseen liittyvästä pääomasijoituksen tuotosta. Oikeuskäytännössä osakeyhtiölaista tai yhtiöjärjestyksestä poikkeavalla perusteella saatua tuloa ei lähtökohtaisesti ole pidetty osinkona. (Ossa 2011, 211-212.)

Osakeyhtiö lain mukaan osakeyhtiössä voi olla erilaisia osakkeita, joilla on esimerkiksi erilainen oikeus osinkoon. Yhtiökokouksessa voidaan tässä tapauksessa päättää, että osinkoa jaetaan vain jollekin osakesarjalle. Erilaiset osakkeet mahdollistavat sen, että vaikka kaikilla osakkailla on yhtä paljon osakkeita, toiset osakkaat voivat saada osinkoa enemmän. Vastavasti, kaikki osakkaat voivat saada osinkoa yhtä paljon, vaikka osalla osakkaista on osakkeita vähemmän. Jokaisen osakkeen matemaattinen arvo on kuitenkin yhtä suuri riippumatta siitä, millaiset niiden tuottamat oikeudet ovat ja tämä saattaa tuoda ongelman osinkojen pääomatulo-osuuden laskentaan. (Ossa 2011, 213-214.)

Tyypillisesti sellaisissa yhtiöissä, joissa yhtiön tulonmuodostus riippuu keskeisesti omistajien yhtiössä tekemästä työstä, omistajilla on tarvetta sopia niistä periaatteista, joiden mukaan yhtiöön ansaittua tulosta jaetaan eri omistajien kesken. Kysymys on yleensä siitä, että joku osakkaista tekee enemmän töitä kuin toinen, eikä tätä epätasapainoa haluta järjestellä suoran palkanmaksun keinoin. Tällöin voidaan ottaa määräyksiä yhtiöjärjestykseen rakentamalla varojenjakomekanismi sellaiseksi, että se ottaa huomioon osakkaiden erilaisen ansainnan ja esimerkiksi sen, miten osakkaat käyttävät yhtiön palveluja. Kunkin osakkaan osinko-oikeus voi perustua tällöin esimerkiksi siihen, kuinka paljon hän tai hänen kustannuspaikkansa on laskutanut. (Ossa 2011, 214-215.)

Jotta työperäisten osinkojen kohdalla tulon laji saataisiin vastaamaan asian todellista tilaa, vuoden 2010 alusta TVL 33b. 3 §:ään otettiin nimenomainen säännös, jonka mukaan muusta

kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko katsotaan koko määrältään ansiotuloksi, jos osingon jakoperusteena on yhtiöjärjestyksen määräyksen, yhtiökokouksen päätöksen, osakas-sopimuksen tai muun sopimuksen mukaan osingonsaajan tai tämän intressipiiriin kuuluvan henkilön työpanos. Tällainen osinko on työsuorittajan palkkaa tai työkorvausta sen mukaan kuin ennakkoperintälaissa palkasta ja työkorvauksesta säädetään. Työperäinen osinko on yhtiölle vähennyskelpoinen meno. Osakkaan osinkotulot verotetaan kappaleessa 2.2.1. esitetyn tavan mukaisesti. (Ossa 2011, 215-216; HE 47/2009.)

3.4.2 Jako oman vapaanpääoman rahastosta

Osakeyhtiölain mukaan (OYL, luku 8) mukaan osakeyhtiön oma pääoma jaetaan kahteen osaan: sidottuun omaan pääomaan ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottua omaa pääomaa ovat osakepääoma, KPL:n mukainen arvonkorotusrahasto, KPL:n/IFRS:n mukainen käyvän arvon rahasto ja KPL:n/IFRS:n mukainen uudelleenarvostusrahasto. Vapaata omaa pääomaa ovat muut kuin edellä mainitut sidottuun pääomaan kuuluvat rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voitto. Vapaan pääoman rahastoista tärkein on sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto, joka on ainoa OYL:ssa nimenomaisesti mainittu vapaan oman pääoman rahasto. Yhtiöllä voi olla myös muita rahastoja, jotka perustuvat silloin joko yhtiöjärjestyksen määräykseen tai yhtiökokouksen päätökseen. Tilikauden tappio ja edellisten tilikausien tappio vähentää yhtiön omaa pääomaa. (Immonen & Nuolimaa 2012, 142.)

OYL:n mukaan osakkeenomistajat ja myös muut tahot voivat tehdä pääomansijoituksia ja muita varojensiirtoja osakeyhtiöön varsin joustavasti. Yhtiön varoja voidaan myös jakaa varsin joustavasti. Muun muassa yhtiöön pääomansijoituksina kertyneet erät ovat nykyisin pitkälti jakokelpoisia samassa järjestyksessä kuin osinko eli voittovarojen jako. Osakeyhtiö voi lähtökohtaisesti jakaa koko vapaan oman pääomansa määrän edellyttäen, että yhtiö säilyy maksukykyisenä. (HE 185/2013.)

Verotuksen kannalta yhtiön vapaan oman pääoman käsitteen laajentuminen voittovarojen lisäksi muun muassa pääomansijoituksiin on haasteellista, koska jaettavissa oleva vapaa oma pääoma on perinteisesti yleensä muodostunut yhtiölle veronalaisista voittovaroista, joita yhtiö on jakanut osakkaille yhtiöoikeudessa ja verotuksessa tarkoitettuna osinkona. Verolainsäädännössä on säädetty osinkotulon verotuksesta, mutta muista osakeyhtiön varojenjako- doista ei ole erillisiä verosäännöksiä lukuun ottamatta verotusmenettelystä annetun lain 29 §:n peiteltyä osinkoa koskevia säännöksiä. Osakeyhtiön varojenjako on verotuksessa yleensä sovellettu osinkoa tai luovutusvoittoa koskevaa sääntelyä. (HE 185/2013.)

3.4.3 Osakepääoman alentaminen

Tietyin edellytyksin osakepääomaa voidaan alentaa, mutta ei kuitenkaan alle OYL:n mukaisen vähimmäisosakepääoman. Päätöksen osakepääoman alentamisesta tekee aina yhtiökokous. Yhtiökokouksen alentamispäätöksen jälkeen yhtiön on tehtävä rekisteriviranomaiselle hakemus osakepääoman alentamisesta. Rekisteriviranomainen käynnistää velkojainsuojamenettelyn. Velkojainsuojamenettelyssä velkojalla on oikeus vastustaa osakepääoman alentamista ilmoittamalla siitä kirjallisesti rekisteriviranomaiselle viimeistään määräpäivänä, joka mainitaan rekisteriviranomaisen antamassa kuulutuksessa. Vastustamisoikeus on velkojalla, jonka saatava on syntynyt ennen käsiteltävän kuulutuksen antamista. (Koski & Sillanpää 2014.)

Osakepääoman alentamisella voi olla kolme erilaista tarkoitusta. Alentamisen tarkoituksena voi olla osakepääoman jakaminen, jolloin osakepääomaa vastaavat varat annetaan osakkeenomistajille. Koska osakkeet ovat, ellei yhtiöjärjestyksessä ole määräystä erilaisuudesta, keskenään samanlaisia, on lähtökohtana, että jokainen osake saa yhtä suuren osan palautettavasta osakepääomasta. Osakepääoman alentaminen voidaan tehdä varojen siirtämiseksi vapaan oman pääoman rahastoon. Tällöin tapahtuu siis varojen siirto kirjanpidossa yhtiön sidotun oman pääoman erästä eli osakepääomasta vapaaseen omaan pääomaan. Osakepääomaa voidaan alentaa myös sellaisen taseessa olevan tappion kattamiseen, johon vapaa oma pääoma ei riitä. Tämä tilanne poikkeaa kahdesta edellisestä siinä, että alentamiseen ei tarvita velkojien suostumusmenettelyä. (Immonen & Nuolima 2012, 161-164.)

3.5 Osakkaan palkkatulojen verotus

Palkan käsite perustuu ennakkoperintälain 13§ säännökseen (EPL 13 §), jonka perusteella palkkaa on kaikki palkka, palkkio, etuus ja korvaus, joka saadaan työ- tai virkasuhteessa. Palkka voidaan suorittaa rahana, luontoisetuna tai muuna etuutena. Tavallisimpia luontoisetuja ovat esimerkiksi ravintoetu, autoetu ja puhelinetu. Verohallitus vahvistaa vuosittain tavallisimpien luontoisetujen raha-arvon, muiden luontoisetujen verotusarvoksi katsotaan niiden käypä arvo. Palkkaa ovat kaikki työ- ja virkasuhteen perusteella suoritettavat palkan lisät, kuten esimerkiksi lomakorvaus- ja raha, loma-ajan palkka sekä ylityö- ja sunnuntaityökorvaus. Palkaksi katsotaan myös kokouspalkkiot, hallintoelimen jäsenyydestä saatu palkkio ja toimitusjohtajan palkkio. Myös työnantajan maksamat yksityistalouden menot katsotaan palkaksi. Jos osakas saa yhtiöstä edellä mainitunlaisia tuloja, ovat ne hänen ansiotuloaan, mutta edellytyksenä on, että osakas on työskennellyt yhtiön hyväksi. Jos saatu etu perustuu ainoastaan osakkuusasemaan, voidaan se tulkita peitellyksi osingoksi. Suoritukset, jotka perustuvat osakkaan henkilökohtaiseen, yhtiön lukuun tehtyyn työhön, ovat osakkaan palkkaa. Myös yhtiön nimissä laskutettu tulo voidaan verottaa osakkaan tulona erityisesti, jos yhtiön toiminta pe-

rustuu pääsääntöisesti yhden henkilön työpanokseen. (Kukkonen & Walden 2011, 186; Tomperi 2011, 88-89; Verohallinto 2013d.)

Verotettava tulo määrätään bruttotulon ja siitä tehtävien vähennysten perusteella erikseen valtionverotuksessa ja kunnallisverotuksessa. Progressiivista valtion tuloveroa maksetaan valtionverotuksessa verotettavan tulon perusteella ja veron määrä määräytyy valtion progressiivisen tuloveroasteikon mukaan. Progressiivista tuloverotaulukkoa voi tarkastella taulukosta 3. Kunnallisveroa maksetaan kunnallisverotuksessa verotettavan tulon perusteella oman asuinkunnan kunnallisveroprosentin mukaan. Vuonna 2014 keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 19,74. Evankelisluterilaisen tai ortodoksisen seurakunnan jäsenet maksavat lisäksi kirkollisveroa, joka asuinkunnasta riippuen vaihtelee 1-2 prosentin välillä. Verojen lisäksi ansiotulosta maksetaan veronluonteisena maksuna vakuutetun sairausvakuutusmaksua Kansaneläkelaitokselle. Maksu koostuu sairaanhoitomaksusta ja sairausvakuutuksen päivärahamaksusta. Vuonna 2014 sairaanhoitomaksu on 1,32 prosenttia työtulosta ja päivärahamaksu on 0,84 prosenttia työtulosta. Palkkatuloista maksetaan lisäksi työttömyysvakuutusmaksua ja työntekijäin eläkemaksua. Työttömyysvakuutusmaksun työntekijän osuus vuonna 2014 on 0,5 prosenttia ja osaomistajan 0,19 prosenttia. Työeläkevakuutusmaksu on vuonna 2014 alle 53-vuotialita 5,55 prosenttia ja yli 53-vuotialta 7,05 prosenttia. (Valtiovarainministeriö 2014b; Verohallinto 2013e.)

3.6 Palkoista yritykselle aiheutuvat kustannukset

Palkkojen lisäksi työnantajan on maksettava henkilösivumenoina työnantajan sosiaaliturvamaksun sekä maksut sosiaalivakuutuksista. Vakuutusmaksut maksetaan sekä tehdyn työajan että tekemättömän työajan kuten esimerkiksi vuosilomien ja vapaapäivien ajalta maksetusta palkasta. Sosiaalivakuutuksia ovat työeläkevakuutus, työttömyysvakuutus, tapaturmavakuutus ja ryhmähenkivakuutus. Työntekijöiden ryhmähenkivakuutuksen ovat velvollisia ottamaan ne työnantajat, joiden toimialaa koskevassa yleissitovassa työehtosopimuksessa on tästä määräys. Työnantajan on maksettava ennakonpidätyksen alaisista palkoista sosiaaliturvamaksua, joka on työnantajan meno, eikä sitä vähennetä työntekijän palkasta. Sosiaaliturvamaksua ei makseta alle 16-vuotiaalle eikä 68 vuotta täyttäneelle maksetuista palkoista. Sosiaaliturvamaksun määrä vahvistetaan vuosittain. (Tomperi 2011, 90; Yrittäjät 2013a & 2013b.)

Työnantajan velvollisuutena on ottaa tapaturmavakuutus työsuhteessa oleville työntekijöilleen työtapaturmien ja ammattitautien varalta. Velvollisuus ottaa lakisääteinen tapaturmavakuutus on työnantajilla, joilla on palveluksessaan työ- tai virkasuhteessa työntekijöitä kalenterivuoden aikana yhteensä yli 12 työpäivää. Yrittäjä voi ottaa itselleen vapaaehtoisesti samanlaisen työtapaturmavakuutuksen, joka on lakisääteisesti otettava työntekijöille. Lakisääteinen tapaturmavakuutus on kuitenkin otettava sellaisille yrityksen omistajille sekä yhtiö-

miehille ja osakkaille, jotka työskentelevät yrityksessä ja omistavat yrityksestä enintään 50 %. Tapaturmavakuutusmaksun suuruus vaihtelee työn vaarallisuuden ja toimialan mukaan. Sekä työnantajat että palkansaajat ovat velvollisia maksamaan työttömyysvakuutusmaksuja. Työnantaja vastaa myös palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun suorittamisesta Työttömyysvakuutusrahastolle. (Yrittäjät 2014.)

Työsuhde vakuutetaan työntekijän eläkelain (Tyel) mukaan, mikäli työntekijä on 18-67-vuotias ja työntekijän ansiot ovat vähintään 56,55 euroa kuukaudessa (vuonna 2014). Työntekijä, joka ei kuulu yrittäjän eläkelain piiriin on vakuutettava Tyel:n mukaan. (Tili-Keskus yhtiöt 2014 b.)

Yrittäjän eläkelain (YEL) piiriin kuuluu Suomessa asuva ansiotyötä tekevä henkilö, joka ei ole työssään työ- tai virkasuhteessa. Osakeyhtiön osakas, joka on yhtiössä johtavassa asemassa ja omistaa yhtiöstä yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli 30 prosenttia, kuuluu YEL:n piiriin. Lisäksi edellytetään, että henkilö on 18-67-vuotias ja että yrittäjätoiminta on jatkunut vähintään neljä kuukautta henkilön täytettyä 18 vuotta. Ehtona on myös se, että yrittäjätoiminnasta voidaan arvioida kertyvän työtuloa vuodessa vähintään 7430,59 euroa (vuonna 2014). YEL-työtulo on vakuutusmaksun perusta. Työtulo on melko vapaasti määriteltävissä eikä se ole riippuvainen toiminnan tuloksesta. Sen pohjalta lasketaan eläkkeen määrä sekä vakuutusmaksu. YEL-maksua ei peritä palkan yhteydessä. YEL-vakuuttaminen on vapaaehtoista, jos yrittäjä saa työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä. (Tili-Keskus yhtiöt 2014a.)

Työttömyysvakuutusmaksuvelvollisia ovat työnantajat, jotka ovat tapaturmavakuutuslain mukaan velvollisia vakuuttamaan työntekijänsä. Vastaavasti palkansaajien maksuvelvollisuus koskee työ-, virka- tai palvelussuhteessa olevia työntekijöitä, jotka kuuluvat lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin. Maksua ei peritä alle 17-vuotiaista eikä yli 65-vuotiaista työntekijöistä. Työttömyysvakuutusmaksuvelvollisuus ei myöskään koske päätoimestaan YEL-vakuutettua yrittäjää. Yrityksen osaomistajat maksavat pienempää palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua kuin työntekijät. (Työttömyysvakuutusrahasto 2014.)

4 Osakeyhtiön ja osakkaan verosuunnittelu

Osakeyhtiön verotuksen suunnittelu on tilinpäätöksen suunnittelun ohella osa yrityssuunnittelua. Verosuunnittelun tarkoituksena on näyttää, miten verot vaikuttavat yrityksen eri aikavälejä koskeviin suunnitelmiin. Verosuunnittelun tehtävänä on lisäksi verotuksellisesti edullisten toimintavaihtoehtojen esittäminen sekä verohaittojen ja hallitsemattomien verotustilanteiden estäminen. Verosuunnittelun käsitteeseen ei välttämättä liity vaatimusta pienimpien verojen vaihtoehdon valinnasta; päätöksenteossa on joka tapauksessa otettava huomioon muitakin kuin verotusnäkökohtia. Yrityksen verosuunnittelussa selvitetään tavallisesti eri toiminta-

vaihtoehtojen veroseuraamukset ja otetaan ne yhtenä tekijänä huomioon vaihtoehtojen edullisuusvertailussa ja päätöksenteossa. Toisinaan verosuunnittelulla kuitenkin tarkoitetaan käytännössä nimenomaan verojen minimointia, erityisesti pitemmällä aikavälillä tarkasteltuna. Näin ollen verosuunnittelu voi tarkoittaa tilanteesta riippuen joko verotustekijöiden huomiointia muiden päätökseen vaikuttavien tekijöiden joukossa tai verojen minimointia. (Leppiniemi & Walden 2010, 17; Knuutinen 2012, 4.)

Pienten ja keskisuurten osakeyhtiöiden verosuunnittelun keskeinen ongelmakysymys osakkaan näkökulmasta on, nostetaanko varat osinkona, palkkana, luovutusvoittona, korkona, vuokrana vai lainana. Sinällään erityisesti pienosakeyhtiöllä ja omistajayrittäjällä on melko suuri valinnanvapaus varojen jakamisen muodon suhteen. Verotuksen näkökulmasta ongelmana on, hyväksytäänkö valittu voitonjaon muoto perussäännösten ja erityisesti veronkiertosäännösten (VML 28 ja 29 §, VML 31 § ja EVL 52h §) osalta. (Kukkonen & Walden 2011, 45.)

4.1 Osakeyhtiön verosuunnittelun tavoitteet

Tyypilliset verosuunnittelun tavoitteet liittyvät seuraaviin näkökohtiin:

- suunniteltujen toimenpiteiden veroseuraamusten ennakoiminen, esimerkiksi investointien verovaikutusten ennakoiminen
- sellaisten menettelytapojen etsiminen, joiden avulla yrityksen tavoitteet voidaan saavuttaa mahdollisimman edullisin verokustannuksin; suunnittelun avulla voidaan pyrkiä vaikuttamaan veron määrän ohella myös maksamisajankohtaan
- yrityksen rakennetta koskevien ratkaisujen tekeminen niin, että rakenteet turvaavat mahdollisimman suuren liikkumavaran yrityksen verotettavan tulon ja nettovarallisuuden laskemisessa sekä mahdollistavat eri toimenpiteiden veroseuraamusten ennakoimisen mahdollisimman tarkasti ja luotettavasti
- yrityksen rakennetta koskevien ratkaisujen tekeminen niin, että rakenteet ovat mahdollisimman joustavia verolainsäädännön ja verotuskäytännön muutosten huomioon ottamiseksi
- yllättävistä verotulkinnoista ja odottamattomista verolainsäädännön muutoksista johtuvien hallitsemattomien verotustilanteiden välttäminen (Leppiniemi & Walden 2010, 19.)

4.2 Osakeyhtiön verosuunnittelun tasot

Yrityksen johtamisjärjestelmää kuvattaessa puhutaan usein strategisesta, taktisesta ja operatiivisesta suunnittelusta. Suunnitelmien tarkoituksena on viitoittaa se tapa, jolla yritys voi saavuttaa niin pitkän kuin lyhyenkin aikavälin tavoitteensa. Myös verosuunnittelussa voidaan

nähdä strateginen, taktinen ja operatiivinen taso. Kovin täsmällisesti näitä eri tasoja tai tasojen välisiä rajoja ei kuitenkaan verosuunnittelussa voi erottaa, koska eri tasot ja veroihin liittyvät toimenpiteet kytkeytyvät monin tavoin toisiinsa. Luokittelusta on kuitenkin hyötyä toiminnan organisoinnissa sekä tehtävien ja vastuiden jakamisessa. Sitä strategisempaa suunnittelmaa yleensä pidetään, mitä peruuttamattomampia vaikutuksia sen toteuttamisella on yritykselle. Jos haluttu tilinpäätös- tai veroseuraus voidaan saada aikaan usealla vaihtoehdoisella tavalla, valinnassa on tärkeää huomioida joustavuus. (Leppiniemi & Walden 2012.)

Tavallisia verostrategisia valintoja ovat yritysmuotoa ja yritysrakennetta koskevat valinnat. Strateginen valinta on myös se, toimitaanko yhtenä yrityksenä, konsernina vai löyhempänä yritysryhmänä. Yritysjärjestelyt, kuten esimerkiksi sulautuminen, jakautuminen, liiketoimintasiirto, osakevaihto ja yrityskauppa ovat yleensä strategisia valintoja. (Leppiniemi & Walden 2012.)

Taktisen verosuunnittelun tehtävänä puolestaan on osoittaa ne keinot, joiden avulla suunnittelukauden tavoitteet ovat saavutettavissa. Tavoitteet liittyvät usein tiettyyn haluttuun kirjanpidon ja verotuksen tavoitetulokseen. Verotaktisia valintoja ovat esimerkiksi omistajan yksityistalouden hoitamisen perusratkaisut, kuten omistajalle maksettava palkka, osingonjakotavoitteet sekä tavoitteet tulon jakautumisesta pääomatuloksi ja ansiotuloksi, yrityksen ja omistajan väliset muut taloudelliset suhteet (osakaslainasuhde, vuokrasuhde, kauppasuhde tms.), tilikauden valinta ja muuttaminen, investointien ajoittaminen yms. ratkaisut, joiden muuttaminen on suhteellisen helppoa. (Leppiniemi & Walden 2012.)

Operatiivista verosuunnittelua toteutetaan järjestämällä lainsäädännön ja oikeuskäytännön seuranta niin, että yritys menettelee juoksevassa toiminnassaan ja tilinpäätöstä laatiessaan oikein uusin lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö huomioon ottaen. Operatiiviseen suunnitteluun kuuluu huolehtiminen siitä, että yksittäisissä toimenpiteissä menetellään oikein, lainmukaisesti sekä tarkoituksenmukaisesti tilinpäätös- ja veronäkökulmista lähtevät tavoitteet huomioon ottaen. Operatiivinen oikein tekeminen koskee muun muassa menojen ja tulojen tosittamista, riittävien pöytäkirjojen ja dokumenttien laatimista sekä oikeita menettelytapoja, ohjeiden antamista sekä valvontaa. (Leppiniemi & Walden 2012.)

4.3 Osakeyhtiön tavoitetulos

Jaettavissa oleva vapaa oma pääoma on erityisen tärkeä ja tavoitteellinen osakeyhtiössä. Siihen on sidottu keskeiset osakkeenomistajan kannalta halutut osakeyhtiön rahankäyttömahdollisuudet, kuten osinko, omien osakkeiden hankkiminen tai lunastaminen sekä pääomalainan lyhentäminen ja koron maksaminen pääomalainalle. Omalla pääomalla sekä osakepääomalla on merkitystä myös varojen vähyyteen perustuvalla yhtiön taloudellisen aseman selvittämis-

ja ilmoittamisvelvollisuudelle. Tuloslaskelman voitto tai tappio vaikuttaa taseen oman pääoman ja erityisesti vapaan oman pääoman määrään. Tuloslaskelmassa näytetään tilikauden tuloksen muodostuminen ja taseessa tilinpäätöspäivän taloudellinen asema. Myös tilinpäätöksen välittämä yrityskuva riippuu tuloksen ja oman pääoman määrästä. (Leppiniemi & Walden 2012.)

Osakeyhtiöllä on tilikauden aikana sekä tilinpäätöshetkellä käytettävissään joitakin keinoja tavoitetuloksensa saavuttamiseksi ja näitä keinoja kutsutaan kuluvarastoksi. Suurin osa kuluvarastosta nojautuu jaksotus- ja arvostusratkaisujen liikkumavaraan. Tilikauden vielä ollessa kesken, kuluvaraston sisältö on laajempi kuin tilinpäätöksen laadintahetkellä tilikauden jo päättyttyä. Tilikauden aikana kuluvarasto sisältää muun muassa yritysjohton mahdollisuuksia aikaansaada tai lykätä liiketapahtumia. (Leppiniemi & Walden 2012.)

Osa tuloksenjärjestelykeinoista syntyy automaattisesti yrityksen toiminnan myötä. Tilikauden aikana yritysjohtolla on laaja mahdollisuus vaikuttaa tulokseen. Tuloihin voidaan vaikuttaa muun muassa ostamalla, myymällä, ajoittamalla kampanjoita tai vauhdittamalla tilattujen hyödykkeiden toimittamista. Tällaisia tuloksenjärjestelykeinoja kutsutaan automaattiseksi kuluvarastoksi. Joidenkin tuloksenjärjestelymahdollisuuksien käyttäminen edellyttää erityisiä toimenpiteitä, jolloin puhutaan potentiaalisesta kuluvarastosta. Potentiaalisen kuluvaraston käyttöön saaminen vaatii yleensä taloudellisia uhrauksia, joten sen käyttämiseen liittyy päätöksenteko-ongelma - kannattaako yrityksen ryhtyä toimenpiteisiin potentiaalisen kuluvaraston saamiseksi. (Leppiniemi & Walden 2012.)

Veronalaisen tulon määrään voidaan vaikuttaa joko reaali-toimenpiteiden tai hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Reaali-toimenpiteissä on kysymys esimerkiksi investoinneista, aukioloajoista, kampanjoista ja ostoista varastoon. Hallinnollisista toimenpiteistä sen sijaan kysymys on siitä, millä tavoin jo toteutetut toimet merkitään kirjanpitoon silloin, kun tarjolla on vaihtoehtoja, kuten esimerkiksi hankintamenoa määritettäessä hankinnan ja valmistuksen kiinteiden menojen aktivointi tai kirjaaminen kuluksi. Muita harkinnanvaraisia toimia voivat olla muun muassa osatuloutusmenettelyyn siirtyminen tai jälleenhankintavarauksen muodostaminen. (Leppiniemi & Walden 2012.)

Taulukossa 4 esitetään tuloksen määrään vaikuttavia toimenpiteitä.

	Tulokseen vaikuttamismahdollisuus			
	Laajuusongelma		Jaksotusongelma	
	Reaalitoimi	Hallinnollinen toimi	Reaalitoimi	Hallinnollinen toimi
Tuotot	Luovutaan tuloista tai lisätään tuloja	Muutetaan veronalaisia tuloja verovapaiksi tai päinvastoin	Lykätään tuloja toimenpiteitä lykäämällä tai päinvastoin	Lykätään tulouttamista tai päinvastoin
Kulut	Lisätään menoja tai vähennetään menoja	Muutetaan vähennyskelpottomia eriä vähennyskelpoisiksi tai päinvastoin	Joudutetaan menoja toimenpiteitä jouduttamalla tai päinvastoin	Joudutetaan kulukirjauksia tai lykätään kulukirjauksia

Taulukko 4: Kuluvaraston systematiikka (Leppiniemi & Walden 2012.)

Esitettyyn kuluvaraston systematiikkaan voidaan sijoittaa suuri osa niistä mahdollisuuksista, joiden avulla yritys voi vaikuttaa veronalaisen voittonsa ja tilinpäätösvoittonsa määräytymiseen. Kuluvaraston systematiikka ei kuitenkaan ole täysin kattava ja erityisesti monet verostrategiset valinnat jäävät systematiikan ulkopuolelle. Kuluvaraston systematiikan esittelyssä esimerkkeinä käytetyt tuloksenjärjestelykeinot eivät ole kaikilta osin käytettävissä juoksevassa tuloksenjärjestelmissä. Monet keinoista ovat sellaisia, että niiden valinnalla voidaan vaikuttaa veronalaisen voiton määrään, mutta kerran valittua menettelytapaa on noudatettava jatkuvasti ja tilikaudesta toiseen. (Leppiniemi & Walden 2012.)

Verosuunnittelussa tulee huolellisesti seurata lainsäädännön kehitystä sekä lakeihin liittyviä määräaikoja. Verolainsäädännön muutosten yhteydessä voimaantuloajankohdat ja siirtymäsäännökset voivat tuoda mahdollisuuksia merkittäviin veroetuihin tai veroetujen menettämiin. Tuloksenjärjestelykeinoja valittaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota ratkaisujen pitävyyteen. Joissakin tapauksissa valintamahdollisuus saattaa olla vain näennäinen ja esille tullut vaihtoehto saatetaan katsoa veronkierroksi tai peiteltyksi osingoksi. Erityisesti poikkeuksellisia menettelytapoja käytettäessä tulee selvittää, että tekemisen perusteet liittyvät muihin taloudellisiin syihin kuin pelkästään veroetujen tavoitteluun. (Leppiniemi & Walden 2012.)

4.4 Osakeyhtiön nettovarallisuus ja osakkeen matemaattinen arvo

Osakeyhtiön nettovarallisuus ja siitä johdettu osakkeen matemaattinen arvo on keskeisessä asemassa osinkotulojen verotuksessa. Osakeyhtiön nettovarallisuus lasketaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat. Yhtiön varoihin lukeutuvat yhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä sellaiset pitkävaikutteiset menot ja omaisuus, joilla on varallisuusarvoa lukuun ottamatta laskennallisia verosaamisia. Rahoitusomaisuuteen kuuluvien saamisten arvoksi katsotaan niiden nimellisarvo ja muun rahoitusomaisuuden arvoksi katsotaan hankintameno. Rahoitusomaisuuteen kuuluvien saamisten arvossa on huomioitava arvonalentumisvähennys rahoitusomaisuuteen kohdistuvasta kavalluksesta, varkaudesta tai muusta rikoksesta johtuneesta menetyksestä sekä myyntisaamisten arvonalenemiset ja muun rahoitusomaisuuden lopullisiksi todetut arvonalenemiset. Vaihto-omaisuuden ja sijoitusomaisuuden arvoksi katsotaan niiden hankintameno vähennettynä mahdollisella arvonalentumisvähennyksellä. Käyttöomaisuuden ja sellaisten pitkävaikutteisten menojen, joilla on varallisuusarvoa, arvoksi katsotaan niiden tuloverotuksessa poistamatta oleva arvo verovuoden lopussa. (Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968/360, 17§; Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 1142/2004, 2§, 3§.)

Velkoja ovat taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan kirjatut erät sekä pääomalaina, jos se on luonteeltaan vierasta pääomaa. Laskennallisia verovelkoja ei pidetä nettovarallisuutta laskettaessa velkana. Yhtiön velat arvostetaan niiden nimellisarvoon, mutta jos velka on sidottu indeksiin tai muuhun vertailuperusteeseen, niin velan arvoksi katsotaan vertailuperusteen mukainen arvo. (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 1142/2004, 2§, 8§.)

Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan nettovarallisuuden perusteella siten, että yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen perusteella laskettu tarkistettu nettovarallisuus jaetaan ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamia tai muulla tavoin hankkimia omia osakkeita ei siis oteta huomioon osakkeen matemaattista arvoa laskettaessa. (Koponen 2013, 263; Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 1142/2004, 9§.)

Uuden osakeyhtiön, jonka ensimmäinen tilikausi ei ole ennen verovuotta päättynyt, osakkeen matemaattiseksi arvoksi katsotaan osakkeen nimellisarvo tai nimellisarvon puuttuessa kirjanpidollinen vasta-arvo tai vaadittaessa merkintähinta. Mitä suurempi yhtiön nettovarallisuus on, sitä suurempi on osakkeen matemaattinen arvo ja sen myötä sitä suurempaan osaan osakkaan saamasta osingosta sovelletaan huojennettua verotusta. (Koponen 2013, 266.)

4.4.1 Osakaskohtaiset oikaisut

Osinkojen verokohtelun perustana on osakkeen matemaattinen arvo, mutta laskelmissa on otettava huomioon myös osakaskohtaisia oikaisuja koskevat säännöt. Osakaskohtaiset oikaisut vaikuttavat pääsääntöisesti yrittäjäeläkelain mukaisen osakkaan verotukseen, eli yrittäjä-osakkaaseen. Osakaslainaa koskeva oikaisu vaikuttaa sen sijaan myös osakkaaseen, joka yksin tai perheenjäsentensä kanssa omistavat vähintään kymmenen prosenttia yhtiön osakkeista tai heillä on vähintään kymmenen prosenttia yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. (Koponen 2013, 267-268.)

Jos yrittäjäosakkaalla on verovuonna ollut yhtiön omistama asunto omana tai perheensä asuntona, asunnon arvo vähennetään osakkaan osakkeiden matemaattisesta arvosta. Näin menettellään siinäkin tapauksessa, että asuntoa pidettäisiin luontoisetuna tai osakas maksaisi asunnosta vuokraa tai kyseessä on vapaa-ajan asunto. Asunnon arvon vähentämisen ehtona on, että yrittäjäosakas on käyttänyt asuntoa sen verovuoden aikana, jonka veronalaiseksi tuloksi osinko katsotaan ja asunnon on täytynyt olla yhtiön omistuksessa sen tilikauden päättyessä, jonka taseen perusteella osingon pääomatulo-osuus tulee laskea. Vähennettävä arvo on sama, jota on käytetty yhtiön nettovarallisuuskalkelmissa. Nämä osakasoikaisut voidaan välttää omistussuhteita muuttamalla siten, että YEL-osakas voi siirtyä TyEl:n piiriin. Tämän seurauksena osakkaan osakkeiden matemaattinen arvo kasvaa ja sen myötä huojennetun verotuksen piiriin kuuluvan osingon määrä kasvaa. (Koponen 2013, 268-269.)

Jos osakas yksin tai perheensä kanssa omistaa yhtiön osakkeista vähintään 10 prosenttia tai hänellä on vastaava osuus yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, osakkaan tai hänen perheensä yhtiöltä saama laina tulee vähentää osakkeiden matemaattisesta arvosta. Lainaa vähennetään ensisijaisesti lainanottajan osakkeiden matemaattisesta arvosta, mutta siltä osin kuin laina ylittää lainan ottajan osakkeiden matemaattisen arvon, se vähennetään perheenjäsenten omistamien osakkeiden arvosta osakeomistuksen suhteessa. Osakaslainaa vähennetään sellaisena, kuin se on siinä taseessa, josta osakkaiden matemaattinen arvo lasketaan. Perheenjäsenellä tässä tapauksessa tarkoitetaan puolisoa sekä lapsia, jotka eivät ole ennen verovuoden alkua täyttäneet 17 vuotta. (Koponen 2013, 269.)

4.4.2 Osingonjaon verosuunnittelu

Uusi osinkojärjestelmä kannustaa entistä enemmän kerryttämään yhtiön nettovarallisuutta, sillä osakas voi saada huojennetun verotuksen alaista osinkoa enimmillään 150 000 euroa, mikäli hänen osuutensa yhtiön nettovarallisuudesta on 1 875 000 euroa. Edeltävässä kappaleessa esitellyt osakaskohtaiset oikaisut on myös huomioitava. Osakeyhtiön nettovarallisuus ja osakkeen matemaattinen arvo on laskettava yhtiön verovuotta edeltävän tilinpäätöksen perusteel-

la. Näin ollen, jos yhtiön tilikausi on päätynyt 31.12.2013 ja osingonjakopäätös on tehty yhtiökokouksessa 28.2.2014 ja osinko on ollut heti nostettavissa, niin osingonsaajien vuoden 2014 tuloverotuksessa osingon pääomatulo-osuus määräytyy 31.12.2013 taseen perusteella vuodelle 2014 lasketusta osakkeen matemaattisesta arvosta. Osinko verotetaan sen verovuoden tulona, jonka aikana osinko on ollut nostettavissa. Jos yhtiön tilikausi siis on päätynyt 30.9.2013, mutta osingonjakopäätöksen mukaan osinko maksetaan vasta vuonna 2014, niin osinko on osingonsaajan vuoden 2014 tuloa ja pääomatulo-osuus määräytyy 30.9.2013 päättyneen tilikauden taseen perusteella lasketun matemaattisen arvon mukaan. Jos osingonjakopäätöksen mukaan osinko kuitenkin olisi nostettavissa jo 2013 vuoden puolella, olisi osingon pääomatulo-osuuden laskennan perusteena oleva osakkeen matemaattinen arvo laskettava 30.9.2012 päättyneen tilikauden taseen perusteella. Erityisesti uuteen osinkoverotusmenettelyyn siirryttäessä tulee olla tarkkana, sillä jos osinko on nostettavissa 2014 vuoden puolella, osinko verotetaan uusien säännösten mukaan. Siirtymävaiheeseen liittyy osinkoihin kohdistuva tavanomaistakin kireämpi kaksinkertainen verotus, sillä tilikauden päättyessä 2013 vuoden puolella, yhtiön tulosta maksettava yhtiövero lasketaan 24,5 prosentin mukaan. (PwC 2013; Päijät-Hämeen Yrittäjät 2013; Verohallinto 2013g.)

Osakeyhtiöllä voi olla oikeuksiltaan tai velvollisuuksiltaan toisistaan poikkeavia osakkeita, mutta osakkeiden erilaisuudesta riippumatta osakkeiden matemaattinen arvo on sama, jos niihin ei kohdistu luvussa 4.4.1. esiteltyjä osakaskohtaisia oikaisuja. Jos esimerkiksi yrityksellä on kaksi osakasta ja he omistavat saman määrän osakkeita, mutta osakkeet oikeuttavat erisuuruiseen osinkoon, on kummankin osakkaan osakkeille laskettu matemaattinen arvo tästä huolimatta täysin sama, jos osakaskohtaisia oikaisuja ei ole tarvetta tehdä. (Koponen 2013, 274-275.)

Jos yhtiössä ei ole likvidejä varoja osinkojen maksamiseen, voidaan osinko päättää jättää yhtiön velaksi osakkaille. Tällöin maksamaton osinko on yhtiön velkaa ja pienentää siten nettovarallisuutta samalla tavalla kuin maksettukin osinko. Osakkaan kannalta maksamaton osinko on hänen saamisensa ja osinkosaaminen verotetaan osakkaan sen verovuoden tulona, jolloin osinko on osingonjakopäätöksen mukaan ollut nostettavissa. Se, onko osinkoa tosiasiaa nostettu, ei vaikuta verotukseen. Yhtiö voi maksaa osakkaalle velaksi jätetylle osingolle korkoa, joka katsotaan osakkaan pääomatuloksi ja yhtiön vähennyskelpoiseksi menoksi. Jos yhtiöstä halutaan tavoitella mahdollisimman suurta huojennetun verotuksen piirissä olevaa osinkoa, voi omistuksen hajauttamisesta perheen sisällä voi olla hyötyä, mutta omistusjärjestelyistä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset on syytä ottaa huomioon. (Koponen 2013, 274-275.)

4.5 Palkka vai osinko

Nostaako yrityksestä varoja palkan vai osinkojen muodossa on verosuunnittelun tärkeimpiä kysymyksiä pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Palkanmaksu on mahdollista, mikäli osakas tekee työtä yrityksen hyväksi. Nykyjärjestelmä ei yksiselitteisesti suosi osinkoja vaan palkanmaksu saattaa monissa tapauksissa olla kokonaistaloudellisesti edullisempaa. Osingon ja palkan suhdetta mietittäessä on otettava huomioon ratkaisujen vaikutus yrityksen ja osakkaan talouden kokonaisuuteen. Yhtä ainoaa ratkaisua verotuksellisesti edullisemmaksi vaihtoehdoksi ei ole olemassa, vaan jokainen tapaus on yksilöllinen. Lopputulokseen vaikuttavat palkkana tai osinkona nostettava tulon määrä, osakkaan muut ansiotulot, ansiotuloista tehtävien vähennysten määrä, kirkollisvero, yrityksen tulos ja nettovarallisuus sekä tulon saajan sosiaaliturvan luonne. (Hopeasaari 2011, 3.)

Osakkaan sosiaaliturvan kannalta olennaisinta on kuuluko hän YEL-vai TyEL-vakuutuksen piiriin. YEL-vakuutuksen piiriin kuuluvan osakkaan kohdalla ei ole sosiaaliturvan kannalta merkitystä sillä, nostaako hän varoja palkkana vai osinkona. Sen sijaan TyEL-vakuutuksen piirissä olevan osakkaan sosiaalietuudet ovat sidottuja palkan määrään. Jos osakas nostaa osinkoja palkan sijaan, hänen sosiaaliturvansa heikkenee. Pahimmillaan tässä tilanteessa osakkaalle ei kerry lainkaan eläkettä. (Hopeasaari 2011, 4.)

PK-yritysten verosuunnittelun näkökulmasta on huomioitava, että omistajan ei ole pakko nostaa palkkaa työskentelystään. Palkattomuudesta ei myöskään aiheudu erityisiä veroseurauksia. Palkkaa nostaessa rajoitteita liittyy lähinnä ilmeisen kohtuuttoman korkeaan palkkaan, mikä voi tulla arvioitavaksi esimerkiksi yhtiön selvitystilamenettelyssä. Osakkeen omistajalle maksettu niin sanottu ylipalkka on mahdollista tulkita peiteltyksi osingoksi, jolloin veroseurauksia voi seurata siitä, että palkka on elinkeinotuloon liittyessään täysimääräisesti vähennyskelpoinen, kun taas peitelty osinko on aina vähennyskelpoton. (Kukkonen & Walden 2011, 188.)

Nykyisessä verojärjestelmässä voitonjako-ongelmat kärjistyvät sellaisissa pienyhtiöissä, joilla ei ole merkittävää nettovarallisuutta. Jos osakas ei voi saada muita pääomatuloja yrityksestä kuin osinkoja (ei vuokrattua kiinteistöä tai lainaa yhtiölle), jäävät varojennoston perusvaihtoehdoiksi ainoastaan osinko ja palkka. Osinkoa nostaessa pienivaraisen yhtiön osingosta suuri osa katsotaan osakkaan ansiotuloksi. Pienen nettovarallisuuden takia osinkoa verotetaan pääosin ansiotulona vuoden 2014 uudistuksen jälkeenkin. (Kukkonen & Walden 2011, 87-88.)

Verovuotta 2011 koskevien tilastotietojen perusteella osinkoa jakavia listaamattomia yhtiöitä oli noin 52 000. Osakkaiden nettovarallisuusosuus yhtiöstä oli 90 prosentissa tapauksista alle 100 000 euroa ja 94 prosenttia tapauksista alle 200 000. Valtaosa osakkaista sai pieniä osinko-

ja. Noin 90 prosenttia luonnollisten henkilöiden saamista osingoista oli alle 10 000 euroa ja noin 75 prosenttia alle 1 000 euroa. (HE 185/2013.)

Alla olevassa taulukossa vertaillaan palkanmaksun ja osingon verotusta YEL-osakkaan ja TyEL-osakkaan kohdalla. Yhtiössä toimivan YEL-osakkaan kohdalla palkanmaksu alentaa yleensä veroja ansiotulo-osinkojen nostamiseen verrattuna. TyEL-osakkaan kohdalla palkanmaksu on huomattavasti kalliimpaa kuin YEL-tilanteessa. Tyel-palkka on kuitenkin pienillä tulotasoilla ansiotulo-osinkoa lievemmän kokonaisverotason piirissä. (Kukkonen & Walden 2011, 88.)

Taulukossa esitetyt oletukset: Palkan sivukuluihin sisältyvät sosiaaliturvamaksu, TyEL-vakuutusmaksu sekä työttömyysvakuutusmaksu vuoden 2014 todellisten maksuprosenttien mukaan. Osakkaiden pääomatulot ovat alle 40 000 euroa.

Bruttovoitto 100 euroa	Palkka (YEL-osakas)	Palkka (TyEL-osakas)	Osinko < 8%	Osinko > 8%, netto- varallisuus 20 euroa
Yhtiö- vero/sivukulut	2,14	27,67	20	20
Osakkaan tulo	97,86	72,33	80	80
Osakkaan vero 20%/30%/40%	19,57/29,36/39,14	14,46/ 21,70/ 28,93	6	9,9/14,1/18,3
Kokonais- verorasitus	21,71/31,5/41,28	42,13/49,37/ 56,60	26	29,9/34,1/38,3

Taulukko 5: Palkan ja osingon verotuksen vertailu

Osakkaan ja yhtiön verotuksen integrointia ja verojen optimointia tulee miettiä sekä vuosittaisella, että usean vuoden aikajänteellä ottaen huomioon osakkaan rahantarvetta ja yrityksen tuloksentekeyttä. Osakkaan verotuksen kannalta olennaisinta on, kuinka paljon hän haluaa tai hänen tarvitsee nostaa yhtiöstä varoja ja paljonko hänellä on muita tuloja. Yleisesti ottaen varoja kannattaa nostaa osinkona ainakin huojennusalueelle kuuluvan osakkeen matemaattiselle arvolle laskettu kahdeksan prosentin tuotto. Tällöin osakkaalle jakaman voiton kokonaisveroksi muodostuu 26 prosenttia tai 26,4 prosenttia riippuen osakkaan pääomatulojen määrästä. (Hopeasaari 2011, 4.)

4.6 Verosuunnittelun ja veronkierron rajanveto

Verovelvolliset henkilöt ja yritykset pyrkivät usein tavalla tai toisella minimoimaan verotustaan. Jos näitä keinoja voidaan pitää hyväksyttävänä tuloverolakien tarkoituksiin nähden, liikutaan verosuunnittelun alueella. Jos taas keinoja on syytä pitää verolainsäädännön tarkoituksen vastaisina, liikutaan veron kiertämisen alueella. Verosuunnittelussa on usein kyse taloudellisen tulon verotuksellisen näyttämisen lykkäämisestä, jota voidaan käyttää myös

tietoisesti veropoliittisena välineenä ja houkuttimena. Esimerkiksi yritysverotuksessa poistooikeuksien nopeuttaminen on yksi verotuen muoto. Verosuunnittelussa nojaututaan ratkaisuihin, joita voidaan yleensä pitää lainsäätäjän tarkoittamina tai ainakin hyväksyminä. Veron kiertämisellä tavoitellaan lain tarkoitukselle vieraita veroetuja, jolloin toimet ovat verovelvolliselle edullisempia kuin lainsäädännössä on tai olisi tarkoitettu. Sekä verosuunnittelussa että veron kiertämisessä pyritään usein hyödyntämään verosäännösten kielelliseen muotoiluun liittyviä heikkoja kohtia tai verojärjestelmän rakenteellisia ongelmia. (Knuutinen 2012, 1, 4-5.)

Veronkiertämistoimiin liittyvät usein keinotekoisuus, varsinaisten liiketoiminnallisten syiden ja joskus myös aitojen taloudellisten vaikutusten puuttuminen, tavanomaisesta poikkeavat menettelytavat sekä taloudellisen sisällön ja oikeudellisen muodon väliset ristiriitaisuudet. Usein veron kiertämisen yhteydessä toimien varsinaisia tavoitteita tai niiden tosiasiallista taloudellista merkitystä pyritään piilottelemaan, vaikkakin ne muodollisesti veroviranomaisille esitetään. (Knuutinen 2012, 6.)

Veronkierto määritellään Verotusmenettelystä annetun lain 28 pykälässä, jonka mukaan, jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta, on verotusta toimitettaessa meneteltävä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeaa muotoa. Lisäksi pykälässä mainitaan, että, mikäli kauppahinta, muu vastike tai suoritusajankohta on kauppa- tai muussa sopimuksessa määrätty taikka muuhun toimenpiteeseen on ryhdytty ilmeisesti siinä tarkoituksessa, että suoritettavasta verosta vapauduttaisiin, voidaan verotettava tulo ja omaisuus arvioida. (Laki verotusmenettelystä 1995/1558.)

Tämä niin sanottu veronkierron yleislauseke voi tulla sovellettavaksi esimerkiksi osakeyhtiön sivuuttamistapauksissa. Oikeuskäytännössä osakeyhtiö on sivuutettu verotuksessa muun muassa silloin, kun yhtiön ainoa toimeksiantaja on ollut entinen työnantaja tai toimeksiantajien lukumäärä on ollut alhainen, yhtiön toiminta on ollut sivutoimista, yhtiön liikevaihto on ollut pieni, yhtiö ei ole maksanut palkkoja, yhtiöllä ei ole ollut omia toimitiloja eikä osakkaan lisäksi muita työntekijöitä tai yhtiön käyttöomaisuuden määrä on ollut pieni. Tulon on tällöin katsottu syntyneen osakkaan henkilökohtaisesta työpanoksesta ja tulo on tällöin verotettu kokonaan ansiotulona. (Knuutinen 2012, 145.)

Veron kiertäminen asettuu laillisuutensa ja hyväksyttävyytensä suhteen verosuunnittelun ja verovilpin välille. Veronkiertäminen ei ole rikosoikeudellisesti lainvastaista, kuten verovilppi, vaikka vero-oikeudellisessa tarkastelussa se onkin ei-hyväksyttävää. Täten veron kiertämisen alueen ulkopuolelle jäävät esimerkiksi tulojen salaaminen ja väärin tietojen antaminen veroilmoituksessa. Veron kiertäminen ei siis liity veroilmoitusmenettelyyn tai muutoinkaan ta-

paan, jolla verovelvollinen antaa tietoja viranomaiselle tai välittää väärää kuvaa verotukseen vaikuttavista asioistaan. (Knuutinen 2012, 7.)

Välttyäkseen yllättäviltä veroseuraamuksilta, verovelvollisen on aina oltava huolellinen ja rehellinen antaessaan tietoja veroviranomaisille ja toteutettava verosuunnittelu ajantasaisen lainsäädännön puitteissa. Mikäli verovelvollinen on epävarma yksittäisen toimensa vaikutuksesta verotukseen, kannattaa sen hakea Verohallinnolta etukäteen ennakkoratkaisua. Osakeyhtiö voi hakea ennakkoratkaisua tuloverotusta koskeviin kysymyksiin. Verohallinto noudattaa päätöstä verotusta toimittaessaan, mikäli hakija niin vaatii. Sitovan päätöksen tai ratkaisun soveltaminen kuitenkin edellyttää, että todelliset olosuhteet ovat vastanneet hakemuksessa esitettyä. (Verohallinto 2012b.)

5 Verotus ja verosuunnittelu kohdeyrityksessä

Vuoden 2014 verouudistusten vaikutusta osakeyhtiön verotukseen pyritään tässä luvussa havainnollistamaan esimerkkiyrityksen tuloslaskelman ja taseen pohjalta tehtyjen laskelmien avulla. Sekä vuoden 2013 säännösten, että vuoden 2014 säännösten mukaan tehdyt laskelmat perustuvat tilikauden 2013 tuloslaskelmaan ja taseeseen. Näin laskelmat ovat vertailukelpoisia ja uudistusten vaikutuksen näyttäminen selkeää.

Sen lisäksi, että tutkimme verouudistusten vaikutusta yhtiön verotukseen, tutkimme myös verouudistusten vaikutusta kohdeyrityksen osakkaan verotukseen. Osakkaan verotusta tutkiessamme käytämme keskimääräisiä verotietoja eikä laskelmissa käytettävät osakkaan tulotiedot ole todellisia. Pyrimme myös esittämään kohdeyritykselle sekä osakkaalle soveltuvia keinoja verosuunnitteluun. Yrityksessä ei ole aikaisemmin harjoitettu verosuunnittelua.

5.1 Yrityskuvaus

Kohdeyritys on 2000-luvulla perustettu yksityinen osakeyhtiö, joka toimii Etelä-Suomen taolousalueella. Yrityksestä käytetään myöhemmin nimitystä Yritys X.

Yritys X on perustettu neljän osakkaan toimesta ja omistuspohja on säilynyt samana perustamisesta lähtien. Yritys X:llä on sata kappaletta osakkeita ja ne jakautuvat tasan osakkaiden kesken, eli jokainen osakas omistaa 25 prosenttia yhtiön osakkeista. Osakkeet ovat samanarvoisia keskenään, eli antavat osakkaille yhtenevät oikeudet ja velvollisuudet. Yritys X:n kaikki osakkeet ovat ulkona.

Osakkaista yksi työskentelee Yritys X:n toimitusjohtajana, mutta muut eivät osallistu yrityksen jokapäiväiseen toimintaan. Toimitusjohtajalle maksetaan säännöllisesti palkkaa ja lisäksi yrityksellä on muita työntekijöitä. Yrityksen toiminta on vakiintunutta.

5.2 Verouudistusten vaikutus Yritys X:n verotukseen

Yritys X:n verotukseen suurimman muutoksen vuoden 2014 verouudistuksista aiheuttaa yhteisöverokannan muutos 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Muutos on huomattava ja pienentää yhtiön suoritettavien verojen määrää. Yhtiön verotettavaan tuloon ja sen myötä suoritettavan veron määrään vaikuttaa myös edustusmenojen osittaisen vähennysoikeuden poistuminen. Edustusmenojen vähennysoikeuden poistuminen lisää yrityksen verotettavaa tuloa ja siten maksettavan veron määrää. Muut vuoden 2014 verouudistuksista eivät vaikuta Yritys X:n verotukseen, sillä yritys ei saa osinkotuloja eikä nettokorkojen vähennysoikeuden rajoittamisella ole vaikutusta yrityksen verotukseen tällä hetkellä eikä todennäköisesti myöskään tulevaisuudessa.

Yritys X:n viimeisin tilikausi päättyi 31.12.2013, joten viimeisimmän tilikauden tulos on verotettu 24,5 prosentin yhteisöverokannan mukaan. Yritys X:n meneillään oleva tilikausi päättyy 31.12.2014 ja kuluvan tilikauden mahdollisesta verotettavasta tulosta on suoritettava 20 prosentin yhteisövero. Taulukossa 6 esitetty laskelma osoittaa yhteisöveromuutoksen vaikutuksen, kun oletetaan, että yhtiön verotettava tulo on sama kuin tuloslaskelman osoittama tulos ennen veroja ja verotettava tulo on tilikaudelta 1.1.2014 -31.1.2014 täysin sama kuin tilikaudelta 1.1.2013 -31.12.2013.

Tilikausi	1.1.2013–31.12.2013	1.1.2014–31.12.2014
Tulos ennen veroja	113 972,29 €	113 972,29 €
Yhteisöveroprosentti	24,50 %	20 %
Suoritettava yhteisövero	27 923,21 €	22 794,46 €
Muutos	27 923,21 € - 22 794,46 € = 5 128,75 €	
Muutosprosentti	5 128,75 / 113 972,29 * 100 % = 4,5 %	

Taulukko 6: Yhteisöveroprosentin muutoksen vaikutus Yritys X:n yhteisöveroon

Taulukosta 6 nähdään, että yhteisöveroprosentin muutoksen myötä Yritys X:n maksettava veron määrä on 4,5 prosenttiyksikköä pienempi, kuin ennen yhteisöveroprosentin muutosta. Esimerkki on hyvin yksinkertaistettu eikä ota huomioon muiden verouudistusten vaikutusta maksettavan yhteisöveron määrään.

Taulukon 7 laskelma osoittaa, kuinka paljon suurempi tilikauden 1.1.2014 - 31.12.2014 tulos voi olla verrattuna tilikauden 1.1.2013 -31.12.2013 tulokseen, jotta molemmilta tilikausilta suoritettavan veron määrä olisi sama.

Tilikausi	1.1.2013–31.12.2013	1.1.2014–31.12.2014
Tulos ennen veroja	113 972,29 €	139 616,05 €
Yhteisöveroprosentti	24,50 %	20 %
Suoritettava yhteisövero	27 923,21 €	27 923,21 €
Euromääräinen muutos	139 616,05 € - 113 972,29 € = 25 643,76 €	
Muutosprosentti	((139 616,05 - 113 972,29)/113 972 ,29)*100 %= 22,50 %	

Taulukko: 7 Yritys X:n verotettavan tulon määrä yhteisöveroprosentin muutoksen jälkeen, jos veron määrä ei muutu

Taulukon 7 laskelma osoittaa, että yhteisöveroprosentin muutoksen jälkeen yritys voi muutos- ta edeltävään aikaan verrattuna näyttää 22,50 prosenttia suurempaa verotettavaa tulosta maksettavan veron määrän pysyessä samana. Muutos on todella huomattava ja parantaa yri- tyksen kannattavuutta, mutta huomioitavaa on, että laskelmassa ei ole huomioitu muiden verouudistusten mahdollista vaikutusta.

Sekä taulukossa 6 että taulukossa 7 verotettavan tulon määräksi oletettiin kirjanpidon osoit- tama tulos ennen veroja. Esimerkeissä ei siten otettu huomioon sellaisia veronalaisia eriä, jotka eivät ole kirjanpidon tuotoissa, eikä sellaisia verovapaita eriä, jotka ovat kirjanpidon tuotoissa. Huomioimatta ovat myös sellaiset vähennyskelpottomat erät, jotka on kirjattu kir- janpidossa kuluksi tai sellaiset vähennyskelpoiset erät, jotka eivät sisälly kirjanpidon kuluihin. Tällaisista eristä voi lukea lisää luvusta 3.2..

Yritys X:n kirjapidossa kuluksi on kirjattu pysäköintivirhemaksuja 383,00 eurolla sekä edus- tusmenoja 3 981,91 eurolla ja nämä vaikuttavat yrityksen verotettavan tulon määrään. Ennen edustusmenojen osittaisen vähennysoikeuden poistamista, yhtiö sai vähentää verotuksessaan 50 prosenttia edustusmenoistaan. Pysäköintivirhemaksut sen sijaan eivät ole olleet verotuk- sessa lainkaan vähennyskelpoisia ennen verouudistuksiakaan. Näin ollen Yritys X:n verotetta- van tulon määrä tilikaudelta 1.1.2013–31.12.2013 sekä tilikaudelta 1.1.2014–31.12.2014 voi- daan laskea sivulla 26 esitetyn kaavan 1 mukaisesti.

Kirjanpidon osoittama tulos ennen veroja	113 972,29 €
+ Vähennyskelvottomat erät jotka ovat kirjanpidon kuluissa	
Pysäköintivirhemaksut	383,00 €
1/2 edustusmenoista	1 990,96 €
Verotettava tulo	116 346,25 €

Taulukko 8: Yritys X:n verotettava tulo tilikaudelta 1.1.2013–31.12.2013

Kirjanpidon osoittama tulos ennen veroja	113 972,29 €
+ Vähennyskelvottomat erät jotka ovat kirjanpidon kuluissa	
Pysäköintivirhemaksut	383,00 €
Edustusmenot	3 981,91 €
Verotettava tulo	118 337,20 €

Taulukko 9: Yritys X:n verotettava tulo tilikaudelta 1.1.2014–31.12.2014

Tilikauden 1.1.2013–31.12.2013 sekä 1.1.2014–31.12.2014 verotettavaa tuloa verrattaessa huomataan, että edustusmenojen osittaisen vähennysoikeuden poistuminen lisää Yritys X:n verotettavaa tuloa. Näin ollen vaikka yhteisöveroprosentin laskeminen pienentää suoritettavan yhteisöveron määrää, niin edustusmenojen vähennyskelvottomuus lisää verotettavan tulon määrää ja sen myötä suoritettavan veron määrää. Jos yrityksellä on runsaasti edustusmenoja, voi yrityksen verotettavasta tulosta suoritettava yhteisövero olla jopa suurempi verouudistuksen jälkeen. Taulukossa 10 havainnollistetaan Yritys X:n yhteisöveron määrän muutosta, kun huomioidaan edustusmenojen vähennysoikeuden poistuminen.

Tilikausi	1.1.2013–31.12.2013	1.1.2014–31.12.2014
Tulos kirjanpidossa ennen veroja	113 972,29 €	113 972,29 €
Verotettava tulo	116 346,25 €	118 337,20 €
Yhteisöveroprosentti	24,50 %	20 %
Suoritettava yhteisövero	28 504,83 €	23 667,44 €
Yritys X:n tulos kirjanpidossa	85 467,46 €	90 304,85 €
Yhteisöveron muutos	28 504,83 € - 23 667,44 € = 4 837,39	

Taulukko 10: Edustusmenojen vähennysoikeuden poistamisen vaikutus Yritys X:n suoritettavaan yhteisöveroon

Kun verrataan taulukon 10 tuloksia taulukon 6 tuloksiin, huomataan, että edustusmenojen vähennysoikeuden poistaminen lisää Yritys X:n suoritettavan yhteisöveron määrää. Yritys X:n edustusmenot ovat kuitenkin niin vähäisiä, että yhteisöveroprosentin laskun ansiosta yrityksen maksettavaksi koituvan yhteisöveron määrä on verouudistusten jälkeen pienempi kuin ennen verouudistuksia. Huomioitavaa on, että edustusmenojen määrä ei kuitenkaan ole vakio. Edustusmenoja voidaan pyrkiä karsimaan, jolloin verotettavan tulon määrä ja sen ansiosta myös suoritettavan veron määrä on pienempi. Edustusmenoihin liittyy myös hyvin paljon tulkinnanvaraisuutta. Jokaisen kulun kohdalla on siten syytä huolellisesti miettiä, liittyykö kulu edustamiseen vai onko kyseessä esimerkiksi verovähennyskelpoinen markkinointikulu tai yrityksen sisäisestä palaverista aiheutunut kulu. Mitä parempi Yritys X:n tulos verojen jälkeen on, sitä enemmän Yritys X:llä on mahdollisuus jakaa varoja osakkaille tai kasvattaa yhtiön varallisuutta.

5.3 Verouudistusten vaikutus Yritys X:n osakkaiden verotukseen

Yritys X:n osakkaiden verotukseen suurimman muutoksen aiheuttaa osinkojen verotuksen muutos. Yhtiöstä saatavan pääomatulon osuus on niin pieni, että pääomatuloverotuksen uudistuksella ei ole vaikutusta Yritys X:n osakkaiden verotukseen.

Yritys X:n tilikausi on päättynyt 31.12.2013 ja sen osingonjakopäätös on vahvistettu 3.3.2014 ja osinko on ollut nostettavissa heti. Näin ollen osingot katsotaan osakkaiden verotuksessa vuoden 2014 tuloksi ja huomattavaa on, että osinkoverotukseen sovelletaan uusia säännöksiä, sillä osinko on nostettavissa 2014 vuoden puolella. Osinkoverotuksen muutosten havainnollistamiseksi lasketaan osingoista osakkaalle aiheutuvat veroseuraamukset sekä vanhan 9 prosentin säännön mukaisesti, että uusia säännöksiä noudattaen. Osinkojen veroseuraamusten selvittäminen aloitetaan laskemalla Yritys X:n nettovarallisuus tilikauden 1.1.2013–31.12.2013 taseen perusteella vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat.

Varat	
+ Koneet ja kalusto	60 111,26 €
+ Rahoitusomaisuus	590 475,01 €
	<hr/>
	650 586,27 €
Velat	
- Lyhytaikainen vieras pääoma	433 484,53 €
	<hr/>
Nettovarallisuus	217 101,74 €
	<hr/> <hr/>

Kaava 2: Yritys X:n nettovarallisuus 31.12.2013

Kaavassa 3 havainnollistetaan, miten yhteisverouudistus sekä edustusmenojen osittaisen vähennysoikeuden poistuminen vaikuttavat yhtiön nettovarallisuuteen.

Varat	
+ Koneet ja kalusto	60 111,26 €
+ Rahoitusomaisuus	595 312,40 €
	<u>655 423,66 €</u>
Velat	
- Lyhytaikainen vieras pääoma	433 484,53 €
Nettovarallisuus	<u>221 939,13 €</u>

Kaava 3: Yritys X:n nettovarallisuus 31.12.2014, kun huomioidaan verouudistuksesta aiheutunut parempi tulos

Kaavassa 2 rahoitusomaisuuteen sisältyvään erään ”muut saamiset” sisältyy verosaamia 19 186,05 eurolla ja kaavassa 3 vastaavasti 24 023,44 eurolla. Koska nämä verosaamiset johtuvat tilikaudelle suoriteperusteisesti kirjatuista veroista, ne luetaan yhtiön varoihin. Jos kyseessä olisi laskennallinen verosaaminen, sitä ei laskettaisi mukaan varoihin yhtiön nettovarallisuutta laskettaessa. Kaavoja 2 ja 3 vertailtaessa huomataan, että verouudistuksilla on Yritys X:n nettovarallisuuteen positiivinen vaikutus. Nettovarallisuus kasvaa yhteisöveroprosentin laskun ansiosta. Yritys X:n nettovarallisuuden perusteella yrityksen osakkeelle voidaan laskea matemaattinen arvo jakamalla nettovarallisuus ulkona olevien osakkeiden määrällä. Yritys X:n kaikki osakkeet ovat ulkona, eikä osakaskohtaisia oikaisuja tarvitse Yritys X:n osakkaiden kohdalla tehdä. Taulukossa 11 lasketaan Yritys X:n osakkeen matemaattinen arvo sekä ennen verouudistuksia (taulukossa vuosi 2013), että edustusmenojen vähennysoikeuden poistamisen ja yhteisöveroprosentin laskemisen vaikutus huomioiden (taulukossa vuosi 2014).

Vuosi	Osakkeen matemaattinen arvo	Osakkaan osakkeiden matemaattinen arvo
	<u>nettovarallisuus</u> ulkona olevat osakkeet	osakkaan osakkeiden määrä x osakkeen matemaattinen arvo
2013	217 101,74 / 100 = 2 171,02 €	25 x 2 171,02 = 54 275,50 €
2014	221 939,13 / 100 = 2 219,39 €	25 x 2 219,39 = 55 484,78 €

Taulukko 11: Osakkeen matemaattinen arvo ja osakkaan osakkeiden matemaattinen arvo ennen ja jälkeen verouudistusten

Osingonjakoon liittyvien verouudistusten vaikutus osakkaiden verotukseen riippuu siitä, miten paljon osinkoja päätetään jakaa. Ennen verouudistuksia se osingon määrä, joka vastasi enintään yhdeksän prosenttia osakkaan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta, oli osakkaalle täysin verovapaata tuloa 60 000,00 euroon saakka. Verouudistuksen jälkeen osinkoja ei ole enää mahdollista jakaa osakkaalle täysin verovapaasti. 31.12.2013 jälkeen jaetusta osingosta se määrä, joka vastaa korkeintaan kahdeksaa prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta ja on enintään 150 000,00 euroa, verotetaan huojennetusti siten, että 25 prosenttia osingosta katsotaan osingonsaajan veronalaiseksi pääomatuloksi ja 75 prosenttia on verovapaata tuloa.

Taulukossa 12 havainnollistetaan, miten osinkoihin liittyvät uudistukset vaikuttavat jaettavan osingon määrään sekä osingoista maksettavan veron määrään, kun osinkoja jaetaan vain se määrä, jonka verotus on osakkaalle mahdollisimman kevyttä. Lisäksi taulukon laskelmissa oletetaan, että osakkaan saamien pääomatulojen yhteismäärä on verovuonna alle 40 000,00 euroa.

	2013	2014
Osakkeiden matemaattinen arvo	217 101,74 €	217 101,74 €
Osinko 9 % matemaattisesta arvosta	19 539,16 €	
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta		17 368,14 €
Osinko / osakas	4 884,79 €	4 342,03 €
Pääomatulona verotettava osinko / osakas	0,00 €	1 085,51 €
Verovapaa osinko / osakas	4 884,79 €	3 256,53 €
Osingosta maksettava vero / osakas	0,00 €	325,65 €
Netto-osinko / osakas	4 884,79 €	4 016,38 €
Osakkaiden verot yhteensä	0,00 €	1 302,61 €
Muutos / netto-osinko / osakas	4 342,03 € - 325,65 € - 4884,79 € = -868,41 €	
Muutos / suoritettava vero / osakas	325,65 € - 0 € = 325,65 €	
Muutos / jaettava osinko	17 368,14 € - 19 539,16 € = -2171,02 €	

Taulukko 12: Verouudistusten vaikutus huojennetun verotuksen osingon ja osingosta maksettavan veron määrään Yritys X:ssä

Taulukko 12 osoittaa selvästi, että osinkoverotusjärjestelmän muutokset kiristävät pienen osakeyhtiön osakkaan saamien osinkojen verotusta tuntuvasti. Muutoksen jälkeen osakas saa samalla nettovarallisuudella 868,41 euroa vähemmän netto-osinkotuloa. Osakkaan saaman netto-osingon määrä laskee siis noin 17,8 prosenttia.

Taulukossa 13 tutkitaan verouudistusten yhteisvaikutusta huojennetun verotuksen piiriin kuuluvan osingon määrään ja osingosta maksettavaan veron määrään, joten vuoden 2014 osakkeiden matemaattisessa arvossa on huomioitu yhteisöveroprosentin laskusta ja edustusmenojen vähennysoikeiden poistumisesta aiheutuneet muutokset. Taulukon laskelmissa oletetaan, että osakkaan saamien pääomatulojen yhteismäärä on verovuonna alle 40 000,00 euroa.

	2013	2014
Osakkeiden matemaattinen arvo	217 101,74 €	221 939,13 €
Osinko 9 % matemaattisesta arvosta	19 539,16 €	
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta		17 755,13 €
Osinko / osakas	4 884,79 €	4 438,78 €
Pääomatulona verotettava osinko / osakas	0,00 €	1 109,70 €
Verovapaa osinko / osakas	4 884,79 €	3 329,09 €
Osingosta maksettava vero / osakas	0,00 €	332,91 €
Netto-osinko / osakas	4 884,79 €	4 105,87 €
Osakkaiden verot yhteensä	0,00 €	1 331,63 €
Muutos / netto-osinko / osakas	4 438,78 € - 332,91 € - 4884,79 € = -778,92 €	
Muutos / suoritettava vero / osakas	332,91 € - 0 € = 332,91 €	
Muutos / jaettava osinko	17 755,13 € - 19 539,16 € = -1 784,03 €	

Taulukko 13: Verouudistusten vaikutus huojennetun verotuksen osingon ja osingosta maksettavan veron määrään Yritys X:ssä kun huomioidaan muut verouudistukset

Taulukosta 13 huomataan, että yhteisöveroprosentin laskemisen ja edustusmenojen vähennysoikeuden poistumisen vaikutuksen myötä yhtiön nettovarallisuus nousee noin 2,22 prosentilla, jolloin myös huojennetun verotuksen osinkoja voidaan jakaa taulukon 12 esimerkkiin verrattaessa 2,22 prosenttia enemmän. Yhteisöverouudistus siis hieman kompensoi osinkoverotuksen kiristymistä.

Jotta Yritys X:stä voitaisiin jakaa huojennetun verotuksen piiriin kuuluvia osinkoja maksimimäärä, eli 150 000 euroa jokaiselle osakkaalle, tulisi jokaisen osakkaan omistamien osakkeiden matemaattisen arvon olla 1 875 000,00 euroa. Toisin sanoen Yritys X:n nettovarallisuuden tulisi olla neljä kertaa 1 875 000,00 euron suuruinen eli 7 500 000,00 euroa. Tämä osoittaa sen, että osinkojen verotuksen uudistus kannustaa hyvin vahvasti yrityksen varallisuuden kasvattamiseen ja suosii varakkaiden yritysten osakkaita.

Liitteessä 4 lasketaan, miten osakkaan saamien osinkotulojen verotus muuttuu osinkoverouudistusten myötä tilanteessa, jossa Yritys X päättää jakaa koko tuloksensa, eli 85 467,46 euroa osinkoina osakkailleen. Liitteessä 4 on laskettu vertailulaskelmat vuodelta 2013. Liitteessä 4 ei huomioida muiden verouudistusten vaikutusta. Osakkaiden saama huojennetun verotuksen piiriin kuuluvan osingon määrä ja tästä suoritettava pääomatulovero ovat vastaavat kuin taulukon 12 laskelmissa. Verouudistusten myötä osinko, joka ylittää kahdeksan prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta verotetaan 75 prosenttisesti osakkaiden ansiotulona. Liitteen 4 laskelmassa osingon määrä, joka ylittää kahdeksan prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta, on 68 099,32 euroa, eli 17 024,83 euroa osakasta kohden. Tästä osingosta 75 prosenttia, eli 12 768,62 euroa osakasta kohden verotetaan osakkaan ansiotulona ja 4 256,21 euroa on osakkaalle verovapaata tuloa. Ansiotulona verotettavasta osingosta maksettavat verot riippuvat osakkaan veroprosentista. Liitteen 4 sekä 5 laskelmissa osakkaan ansiotuloista suoritettavat verot lasketaan taulukossa 14 lasketun veroprosentin mukaisesti.

	2013	2014
Keskimääräinen kunnalliveroprosentti	19,38 %	19,74 %
Keskimääräinen kirkollisveroprosentti	1,41 %	1,42 %
Valtionveroprosentti kun ansiotulot yhteensä 60 000,00 €	12,78 %	12,65 %
Ansiotuloista suoritettavat verot kun ansiotuloista tehtäviä vähennyksiä ei huomioida	33,57 %	33,81 %

Taulukko 14: Osaomistajan ansiotuloista suoritettavat verot
(Veronmaksajain keskusliitto ry 2013d.)

Taulukon 14 mukaisen veroprosentin mukaan laskettuna osakkaalle koituvat verot ansiotulona verotettavasta osingosta ovat 4 317,07 euroa. Yhteensä osakas maksaa veroja saamastaan osingosta 21,73 prosenttia, joka on 3,6 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Liitteen 4 laskelmista huomataan, että tilanteessa, jossa valtaosa osingosta verotetaan osakkaan ansiotulona, osinkoverotusjärjestelmän muutosten seuraukset eivät ole esimerkkiyrityksen kaltaiselle yritykselle yhtä merkitykselliset, kuin taulukossa 12 esitetystä tavanomaisemmassa tilanteessa. Osinkoverokiristysten myötä liitteen 4 mukaisessa tilanteessa osakkaille

verojen jälkeen jäävän osingon määrä laskee noin 3,6 prosenttia, kun vastaavasti taulukon 12 mukaisessa tilanteessa osakkaan saaman osingon määrä laskee peräti 17,8 prosenttia uudistusten myötä. Liitteessä 4 ansiotuloina verotettavasta osingosta laskettu vero on kuitenkin vain suuntaa antava, sillä maksettavan veron määrä riippuu osakkaan ansiotuloveroprosentista.

Jotta voidaan selvittää verouudistusten kokonaisvaikutus osingon määrään ja osingosta maksettavan veron määrään, täytyy Yritys X:n kohdalla huomioida myös yhteisöverouudistuksen sekä edustusmenojen vähennysoikeuden poistumisen vaikutus yhtiön tulokseen, nettovarallisuuden ja sitä kautta osakkeen matemaattiseen arvoon. Liitteessä 5 havainnollistetaan, miten tilanne muuttuu, kun huomioidaan osinkoverouudistuksen lisäksi muiden verouudistusten vaikutus ja yhtiö jakaa koko Yritys X:n tuloksen osinkoina osakkaille. Liitteessä 5 on myös laskettu vertailulaskelmat vuodelta 2013.

Kun huomioidaan verouudistusten vaikutus yhtiön tulokseen, jaettavan osingon yhteismäärä vuonna 2014 on 90 304,85 euroa, eli 4 837,39 euroa enemmän, kuin vuonna 2013. Osakas saa siten verouudistusten myötä 1 209,35 euroa enemmän brutto-osinkoa ja vastaavan määrän kasvaa osakkaan osakkeiden matemaattinen arvo. Osakkaiden saaman huojennetun verotuksen piiriin kuuluvan osingon määrä ja tästä suoritettava pääomatulovero ovat vastaavat kuin taulukon 13 laskelmissa. Liitteen 5 laskelmassa osinko, joka ylittää kahdeksan prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta on 72 549,72 eli 18 137,43 euroa osakasta kohden. Tästä 75 prosenttia, eli 13 603,07 euroa osakasta kohden katsotaan osakkaan ansiotuloksi ja 4 534,36 euroa on osakkaalle verovapaata tuloa. Verrattaessa liitteen 4 laskelmiin, osakas saa ansiotulona verotettavaa osinkoa yhtiön verotukseen vaikuttavien uudistusten vaikutusten huomioimisen jälkeen 834,45 euroa enemmän, pääomatulona verotettavaa osinkoa 24,19 euroa enemmän ja verovapaata tuloa 350,71 euroa enemmän, kuin liitteen 4 laskelmissa, joissa huomioitiin ainoastaan osinkoverouudistusten vaikutus osingon määrään.

Kun verrataan liitteen 5 vuoden 2014 laskelmia vuoden 2013 laskelmiin, verosuoritusten jälkeen osakkaalle jäävä netto-osingon määrä on jopa hieman suurempi (150,36 €) verouudistusten jälkeen kuin ennen verouudistuksia, vaikka maksettavien verojen määrä onkin huomattavasti suurempi (1 058,98 €). Tämä johtuu siitä, että yhteisöverouudistuksen ansiosta yhtiön tulos ja nettovarallisuus kasvavat ja siksi osinkoa voidaan jakaa enemmän. Vuoden 2013 osakaskohtaisiin osinkoihin verrattaessa, osakas saa vuonna 2014 verouudistusten jälkeen verovapaata osinkoa 1 965,97 euroa vähemmän, pääomatulona verotettavaa osinkoa 1 109,70 euroa enemmän ja ansiotulona verotettavaa osinkoa 2 065,62 euroa enemmän, kuin vuonna 2013. Liitteen 4 tavoin myös liitteessä 5 laskettu vero ansiotulona verotettavasta osingosta on vain suuntaa antava.

Kun vertaillaan taulukkoja 12 ja 13 sekä liitteitä 4 ja 5, voidaan todeta, että osinkoverotusjärjestelmän uudistuksessa pienten osakeyhtiöiden osakkaille suurimman muutoksen aiheuttaa osakkeen matemaattisen arvon vuotuisen tuottoosinkoprosentin laskeminen yhdellä prosenttiyksiköllä sekä se, että vuotuista tuottoa vastaavasta osingon määrästä 25 prosenttia muuttui pääomatulona verotettavaksi. Pääomatuloverojen kiristymisellä ei ole vaikutusta esimerkiksi yrityksen osakkaiden verotukseen, sillä pääomatulo-osinkojen määrä on niin pieni. Vaikka osakkaalla olisi muita pääomatuloja yli 40 000,00 euroa ja pääomatulona verotettava osinko verotettaisiin korotetulla 32 prosentilla, vaikutus veron määrään on tällä pääomatuloksi katsottavan osingon määrällä todella pieni.

Liitteiden 4 ja 5 laskelmista havaitaan myös, että osakkaan osingosta suorittamat verot ovat uudistuksen jälkeen hieman alle 22 prosenttia, kun oletetaan ansiotuloja olevan verovuoden aikana yhteensä 60 000,00 euroa ja käytetään taulukon 14 mukaista veroprosenttia. Osingoista suoritettavat verot voivatkin näennäisesti vaikuttaa pieniltä, sillä 60 000,00 euron palkkatulosta osakkaalle koituvat maksut olisivat huomattavasti suuremmat. Osakkaan ja yhtiön verotusta tulee kuitenkin katsoa kokonaisuutena, vaikka ne ovatkin toisistaan riippumattomia. Koska yhtiön jakamasta osingosta on jo maksettu yhteisövero, eli osinkoon liittyy kaksinkertainen verotus, ei ansiotuloina verotettavien osinkojen jakaminen ole yleensä kannattavaa. Osinko ei myöskään ole yritykselle palkan tavoin vähennyskelpoinen kuluerä eikä osinko karta osakkaan sosiaaliturvaa. Lisäksi jos koko tulos jaetaan osinkoina osakkaille, yhtiön nettovarallisuus ei karta ja tämä vaikuttaa tulevaisuudessa jaettavien osinkojen verotukseen negatiivisesti. Osinko, joka vastaa kahdeksaa prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta, kantaa kuitenkin jakaa osakkaille, sillä siihen kohdistuva verotus on verokiristyksistä huolimatta kevyttä eikä huojennetun verotuksen osingon määrä ole niin suuri, että sen vaikutus nettovarallisuuden kartuttamisessa olisi merkittävä. Lisäksi kannattaa huomioida se, että viime vuosina verotusta on uudistettu tiiviiseen tahtiin ja verotuksen painopistettä on toistuvasti siirretty yhtiöltä osakkaalle. Jos suuntaus säilyy samana, voi huojennetun verotuksen osinkojen jakamatta jättämisestä nettovarallisuuden kasvattamiseksi saatu hyöty hukata seuraavien uudistusten myötä. Osingon ja palkan edullisuusvertailusta on luettavissa lisää luvusta 5.4..

Taulukossa 15 esitetään yhteenveto yhtiön verotettavasta tulosta maksettavista veroista kahdenlaisessa osingonjakotilanteessa. Taulukko havainnollistaa verotuksen painopisteen siirtymistä yhtiöltä osakkaalle. Taulukossa vuoden 2014 verot lasketaan kahdella tavalla; ensin niin, että verotettava tulo vastaa vuoden 2013 verotettavaa tuloa ja toiseksi siten, että verotettavassa tulossa on huomioitu verouudistusten vaikutus.

	2013	2014	2014
Yhtiön verotettava tulo	116 346,25 €	116 346,25 €	118 337,20 €
Jaettava osinko vastaa osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua vuotuista tuotto prosenttia	19 539,16 €	17 368,14 €	17 755,13 €
Yhteisövero	28 504,83 €	23 269,25 €	23 667,44 €
Osingoista suoritteva vero	0,00 €	1 302,61 €	1 331,63 €
Verot yhteensä	28 504,83 €	24 571,86 €	24 999,07 €
Verojen prosentuaalinen osuus tuloksesta	24,50 %	21,12 %	21,13 %
Yhtiön verotettava tulo	116 346,25 €	116 346,25 €	118 337,20 €
Osinkona jaetaan koko tilikauden tulos	85 467,46 €	85 467,46 €	90 304,85 €
Yhteisövero	28 504,83 €	23 269,25 €	23 667,44 €
Osingoista suoritteva vero	15 492,49 €	18 570,90 €	19 728,43 €
Verot yhteensä	43 997,32 €	41 840,15 €	43 395,87 €
Verojen prosentuaalinen osuus tuloksesta	37,82 %	35,96 %	36,67 %

Taulukko 15: Yritys X:n verotettavasta tulosta maksettavan yhteisöveron ja osakkaiden osingoista maksettavan veron yhteismäärä

5.4 Osakkaan palkan ja osingon verotus

Liitteiden 6 - 12 laskelmissa vertaillaan palkan ja osingon maksun verokohtelua eri tilanteissa, kun yhdelle osakkaalle maksetaan palkkaa. Laskelmissa tarkastellaan palkansaajan ja yrityksen verokohtelua kokonaisuutena. Tuloksen oletetaan pysyvän samana ennen vähennettyä palkkaa ja veroja. Myös nettovarallisuuden oletetaan pysyvän vakiona huolimatta tuloksesta. Laskelmat on tehty vuoden 2014 säännösten mukaan, Yritys X:n vuoden 2013 tuloslaskelman tuloksen pohjalta. Tuloslaskelman henkilöstökuluista on vähennetty toimitusjohtajalle aiemmin maksettu oletettu palkka sivukuluineen. Yrityksen sivukuluina laskelmissa käytetään sosiaaliturvamaksua 2,14 prosenttia, sopimustyönantajan TyEl-eläkemaksua alle 53-vuotiaasta 18,65 prosenttia ja osaomistajan työttömyysvakuutusmaksua 0,75 prosenttia. Mahdollista tapaturmavakuutusta ym. sivukuluja laskelmissa ei huomioida. Osakkaan palkan veron laskemisessa käytetään keskimääräistä kunnallisveroprosenttia 19,74 ja keskimääräistä kirkollisveroprosenttia 1,42. Osakkaan sivukuluina laskelmissa käytetään TyEl-eläkemaksua alle 53-vuotiaasta 5,55 prosenttia ja osaomistajan työttömyysvakuutusmaksua 0,19 prosenttia. Ansio-

tuloista tehtäviä vähennyksiä ei huomioida. Osakkaan pääomatulojen oletetaan olevan yhteensä enintään 40 000 €.

Liitteissä 6 - 9 vertaillaan palkan ja osingon maksun verokohtelua, kun yrityksen nettovarallisuus on 220 000 €. Liitteessä 6 osakas nostaa palkkaa sekä osinkoa kahdeksaa prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta. Liitteessä 7 vastaava tulo nostetaan pelkästään palkkana. Taulukoiden laskelmien perusteella voidaan todeta, että osakkaan tulon verokohtelu on kaikissa palkkaluokissa hieman keveämpää, kun osakkaalle maksetaan palkkaa ja osinkoa, kuin jos sama tulo nostettaisiin vain palkkana. Ero on kuitenkin melko pieni, kun otetaan huomioon, että laskelmissa ei ole huomioitu ansiotuloista tehtäviä vähennyksiä. Koko vastaavan tulon maksaminen palkkana pienentää huomattavasti yrityksen tulosta, erityisesti suuremmissa palkkaluokissa, jolloin yrityksen sivukulutkin kasvavat huomattavasti. Palkan maksu ei kuitenkaan laskelmissa käytettyjen lukujen kohdalla pienennä osinkona jaettavan tulon määrää, jolloin se ei vaikuta muille osakkaille jaettavaan osinkoihin. Mikäli palkan määrä kasvaisi huomattavasti laskelmissa käytettyihin lukuihin verrattuna, saattaisi yritys olla siinä tilanteessa, että yritys ei voi jakaa osinkona koko kahdeksan prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta tuloksen pienetessä. Tällöin palkan maksu vaikuttaisi myös muiden osakkaiden osingon määrään.

Liitteessä 8 osakas nostaa palkkaa sekä koko yrityksen tulos jaetaan osinkona. Liitteessä 9 vastaava tulo nostetaan pelkästään palkkana. Liitteiden laskelmista voidaan havaita, että palkan ollessa 65 254 €, palkan kokonaisveroaste on pienempi kuin tulon kokonaisveroaste nostettaessa sama tulo sekä palkkana että osinkona. Tätä suuremman laskelmissa käytetyn palkan verokohtelu taas on kireämpää, kuin jos vastaava tulo nostettaisiin sekä palkkana että osinkona. Huomioitavaa on, että jaettaessa koko tulos osinkona, palkan maksu pienentää kaikille osakkaille jaettavan osingon määrää. Tulon kokonaisveroaste myös nousee huomattavasti, verrattaessa tilanteeseen, jossa osinkoa jaetaan kahdeksan prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta.

Liitteissä 10 - 12 vertaillaan palkan ja osingon maksun verokohtelua, kun yrityksen nettovarallisuus on 350 000 €. Liitteessä 10 osakas nostaa palkkaa ja osinkoa kahdeksan prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta. Liitteessä 11 vastaava tulo nostetaan pelkästään palkkana. Liitteiden laskelmista voidaan havaita, että tulon verokohtelu on keveämpää verrattaessa tilanteeseen, jossa nettovarallisuus on 220 000 €, kun osakkaalle maksetaan palkkaa ja osinkoa, kuin jos sama tulo nostettaisiin vain palkkana. Liitteiden laskelmien perusteella voidaan todeta, että nettovarallisuuden kasvaessa, myös osingon verotus kevenee. Näin ollen nettovarallisuuden kasvaessa, on verotuksellisesti kannattavaa nostaa osa tulosta osinkona.

Liitteessä 12 osakas nostaa palkkaa sekä koko osuutensa yrityksen tuloksesta osinkona. Verrattaessa liitteen 12 laskelmia liitteessä 9 oleviin laskelmiin voidaan todeta, että nettovarallisuuden ollessa suurempi, tulon kokonaisverotus on hieman keveämpää nostettaessa palkkaa ja osinkoa kuin jos sama tulo nostettaisiin vain palkkana. Ero kasvaa sitä suuremmaksi, mitä suurempaa palkkaa/osinkoa maksetaan. Nettovarallisuuden kasvaessa kannattaa verotuksellisesta näkökulmasta näin ollen nostaa sitä suurempi osuus tulosta osinkona kuin palkkana, mitä enemmän tuloja halutaan nostaa. Huomioitavaa kuitenkin on, että palkan maksu myös pienentää yrityksen tulosta ja siten muille osakkaille jaettavan osingon määrää. Verotus on edelleen huomattavasti kireämpää, kuin liitteessä 10 esitetystä tilanteesta, jossa osinkoa jaetaan kahdeksan prosenttia yrityksen matemaattisesta arvosta.

Yritys X:n tilanteessa, jossa yrityksellä on neljä osakasta ja joista vain yksi työskentelee yrityksessä, kannattaa palkkaa maksaa sen verran kuin osakkaat yhdessä katsovat kohtuulliseksi korvaukseksi työpanoksesta. Työpanoksen korvaus esimerkiksi muita osakkaita suurempana osinkona on käytännössä verotuksellisesti kannattamatonta, sillä työpanokseen perustuva osinko verotetaan myös ansiotulona. Osinkona kannattaa jakaa osakkeen matemaattiselle arvolle laskettu kahdeksan prosentin tuotto, jolloin palkan maksu ei vaikuta osakkaille tulevan osingon määrään, mikäli yrityksen tulos ja/tai nettovarallisuus ei oleellisesti laske vuoden 2013 tilanteesta. Yrityksissä, joissa on vain yksi osakas, verosuunnittelu on yksinkertaisempaa ja monipuolisempaa. Tällöin esimerkiksi koko tulo voidaan nostaa pelkästään palkkana tai osinkona. Yhden omistajan yrityksissä verosuunnitteluun voi liittyä myös esimerkiksi yritysmuodon valinta.

6 Tutkimustulokset ja johtopäätökset

Vuoden 2014 verouudistuksiin perehtyminen ja verouudistusten vaikutuksia mittaavat laskelmat osoittavat, että uudistukset kokonaisuutena huojentavat yhtiön tuloksesta maksettavia kokonaisveroja. Verouudistukset kuitenkin siirtävät verotuksen painopistettä yhtiöltä osakkaalle, joten yhtiön verotus kevenee, mutta pienen tai keksisuuren osakeyhtiön osakkaan verotusta uudistukset pääsääntöisesti kiristävät.

Yhteisöveron laskeminen 4,5 prosenttiyksiköllä keventää osakeyhtiön verotusta tuntuvasti. Edustusmenojen osittaisen vähennysoikeuden poistuminen sekä korkovähennysoikeuden rajoittaminen sen sijaan lisäävät yhtiön verotettavaa tuloa. Korkovähennysoikeuden rajoittaminen ei kuitenkaan vaikuta tutkimuksessa käytetyn esimerkkiyrityksen kaltaisten yhtiöiden verotukseen lainkaan. Edustusmenojen vähennysoikeuden poistumisen vaikutukseen yhtiö pystyy itse vaikuttamaan pyrkimällä karsimaan edustusmenojen määrää. Edustusmenoihin liittyy myös paljon tulkinnanvaraisuutta, sillä esimerkiksi verovähennyskelpoiset markkinointikulut tai neuvottelukulut voivat olla hyvin samankaltaisia edustusmenojen kanssa. Siksi yhtiön kan-

nattaakin huolellisesti perehtyä siihen, millä perusteilla kulut katsotaan vähennyskelpottomiksi edustusmenoiksi ja mitkä mahdollisesti voidaan tulkita vähennyskelpoisiksi kuluiksi.

Yhteisöverohuojennusta on rajoitettu siten, että yhtiö, joka on 21.3.2013 tai tämän ajankohdan jälkeen pidentänyt tilikauttaan vuoden 2014 puolelle, joutuu maksamaan yhteisöveron vanhan 24,5 prosentin mukaan. Tämän tarkoituksena on estää verokeinottelua. Jos yhtiöllä kuitenkin on murrettu tilikausi joka päättyy vuoden 2014 puolella, (ilman että tilikautta on 21.3.2013 tai sen jälkeen jatkettu) niin yhtiön tulos verotetaan 20 prosentin mukaan, vaikka osa tuloksesta olisikin syntynyt vuoden 2013 puolella. Edustusmenojen vähennysoikeuden poistaminen astui voimaan heti 1.1.2014, joten jos yhtiön tilikausi päättyy vuoden 2014 puolella, katsotaan kaikki edustusmenot vähennyskelpottomiksi, vaikka ne olisi osittain tai kokonaan aiheutunut vuoden 2013 puolella. Verouudistusten siirtymävaiheessa tulee siis olla erityisen tarkkaavainen uusien säännöksiä sovellettaessa.

Jos yhtiö pystyy karsimaan edustusmenonsa, eikä korkovähennysoikeuden rajoittamisella ole vaikutusta yhtiön verotettavaan tuloon, yhteisöveron huojennuksen jälkeen yhtiö voi näyttää 22,5 prosenttia suurempaa tulosta maksettavien verojen pysyessä vuoden 2013 tasolla. Tämän ansiosta yhtiö voi mahdollisesti säästää kuluvarastoaan tuleville tilikausille tai lykätä potentiaalisen kuluvaraston aikaansaamiseksi tarvittavia toimia, kuten investointeja.

Verosuunnittelun kannalta on oleellista tiedostaa tilinpäätössuunnittelun voimakas kytkeytyminen verosuunnitteluun, sillä kirjanpidollisilla ratkaisuilla voi olla suuri vaikutus yhtiön verotettavaan tuloon. Mitä aikaisemmassa vaiheessa tilikautta kirjanpidollisten ratkaisujen vaikutus yhtiön verotettavaan tuloon huomioidaan, sitä enemmän yhtiöllä on vaikutusmahdollisuuksia tavoitetuloksensa saavuttamiseksi. Koska Suomessa ei ole tarkkaa rajaa verosuunnittelun laillisten ja laittomien toimintojen välillä, voimassa olevan lainsäädännön tunteminen on hyvin tärkeää, jotta yhtiö ei vahingossa tule sortuneeksi verovilppiin tai veronkiertoon, kuten peiteltyyn osingon jakamiseen. Verolainlainsäädännön kehittymisen seuraaminen on tärkeää myös siksi, että mahdolliset muutokset voidaan ottaa huomioon verosuunnittelussa jo kuluvan tilikauden aikana. Muutokset esimerkiksi yhteisöverokantaan tai tiettyjen menojen vähennyskelpoisuuteen voidaan huomioida esimerkiksi lykkäämällä tai ennen aikaistamalla liiketapah-tumia, jolloin kulu voidaan sijoittaa verotuksellisesti kannattavammalle tilikaudelle.

Osakkaan verotukseen vaikuttavat ansiotulo-, pääomatulo-, ja osinkoverotukseen tehdyt muutokset. Ansiotuloverotukseen tehdyt muutokset kiristävät verotusta, mutta veron määrään vaikuttavat muun muassa osakkaan kotikunta ja ansiotuloista tehtävät vähennykset. Pääomatuloverotukseen tehty progressiorajan lasku 50 000 eurosta 40 000 eurosta kiristää verotusta melko lievästi. Muutoksen myötä pääomatuloista joutuu enimmillään maksamaan 200 euroa

enemmän veroa kuin vuonna 2013, sillä verokannat eivät muuttuneet. Osakkaan verotukseen suurimman muutoksen aiheuttaa osinkoverojärjestelmään tehdyt muutokset.

Osakas ei voi enää verouudistuksen jälkeen saada täysin verovapaata osinkoa, vaan vastaisuudessa aina vähintään 25 prosenttia osinkotulosta verotetaan osakkaan pääomatulona 30 tai 32 prosentin mukaan, pääomatulojen yhteismäärästä riippuen. Myös osakkeen matemaattisen arvon vuotuisen tuottoosentien laskeminen yhdellä prosenttiyksiköllä yhdeksästä prosentista kahdeksaan prosenttiin kiristää osakkaan saamien osinkojen verotusta. Osinkoverotukseen tehty huojennus, kevyen verotuksen osinkojen enimmäismäärän nostaminen 60 000 eurosta 150 000 euroon, hyödyttää vain hyvin varakkaiden yhtiöiden osakkaita. Ainoastaan sellainen osakas, jonka omistamien osakkeiden matemaattinen arvo on yli 810 810,80 euroa, saa hyötyä osinkoverotukseen tehdystä huojennuksesta. Huomioitavaa myös on, että osinkoverouudistuksen siirtymävaiheeseen liittyy tavallistakin kireämpi tulon kaksinkertainen verotus. Tämä johtuu siitä, että vuoden 2014 puolella nostettavissa olevat osingot jaetaan useimmilla osakeyhtiöillä ennen verouudistuksia päättyneeltä tilikaudelta, jota on verotettu korkeammalla yhteisöveroprosentilla ja vuoden 2014 puolella nostettavissa olevaan osinkoon sovelletaan kuitenkin uusia, kireämpiä osinkoverotussäädöksiä.

Verosuunnittelun kannalta YEL-vakuutuksen piiriin kuuluvan osakkaan, jolla on verovuonna ollut yhtiön omistama asunto omana tai perheensä asuntona, kannattaa harkita osakekantansa jakamista esimerkiksi perheenjäsentensä kanssa siten, että hän siirtyy TyEL-vakuutuksen piiriin. Tämä sen takia, että asunnon arvo vähennetään osakkaan osakkeiden matemaattisesta arvosta, jos kyseessä on yrittäjäosakas ja näin menetellään siinäkin tapauksessa, että asuntoa pidettäisiin luontoisetuna tai osakas maksaisi asunnosta vuokraa tai kyseessä olisi vapaa-ajan asunto. Tällä voi siten olla hyvinkin suuri vaikutus osakkaan osakkeiden matemaattiseen arvoon ja sen myötä huojennetun verotuksen osinkojen määrään.

Palkan ja osingon vertailu verotuksellisesti edullisimman yhdistelmän löytämiseksi on haastavaa ja tehtävä aina tapauskohtaisesti. Osingon ja palkan määrää mietittäessä täytyy huomioida millainen vaikutus palkalla tai osingolla on sekä yhtiön, että osakkaan taloudelliseen tilanteeseen. Palkan ja osingon edullisuusvertailua hankaloittaa se, että osinko ei ole yhtiölle vähennyskelpoisen kuluera, toisin kuin palkka. Palkkaan kohdistuu siten yhdenkertainen verotus ja osinkoon kahdenkertainen verotus. Osingosta aiheutuvat veroseuraamukset ovat myös täysin riippuvaisia yhtiön nettovarallisuudesta ja osakkaan osakkeiden matemaattisesta arvosta. Osakkaan veron määrään vaikuttaa myös hyvin oleellisesti se, miten paljon osakas haluaa yhtiöstä tuloja ja miten paljon hänellä on lisäksi muita tuloja ja onko kyseessä ansiotulo vai pääomatulo. Mitä enemmän osakkaalla on tuloja, sitä suurempi on hänen kokonaisveroasteensa.

Ennen osinkoverouudistusta huojennetun verotuksen osinkoon kohdistui ainoastaan yhteisövero 24,5 prosenttia. Uudistuksen jälkeen huojennetun verotuksen osingosta 25 prosenttia verotetaan osakkaan pääomatulona, jolloin osinkoon kohdistuva kokonaisvero on 26,00 - 26,40 prosenttia osakkaan pääomatulojen määrästä riippuen. Osakkaalle koituvat veroseuraamukset huojennetun verotuksen osingoista on 7,5 - 8,00 prosenttia. Yhtiön kannattaa siis jakaa kevyen verotuksen osingot osakkaille, sillä niiden kokonaisverotus on verrattain kevyttä, vaikkakin kireämpää kuin ennen verouudistusta.

Osinkoa, joka ylittää kahdeksan prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta ei sen sijaan kannata jakaa, sillä tällainen osinko verotetaan 75 prosenttisesti osakkaan ansiotulona, jolloin osinkoon kohdistuva kokonaisvero on usein palkkaan kohdistuvaa veroa suurempi. Vaikka osakkaalle kokonaisveroseuraamukset olisivat pienemmät jos hän nostaa tulon palkan sijasta ansiotulo-osinkona, on yhtiö kuitenkin jo maksanut tästä tulosta yhteisöveron. Osingosta sen sijaan ei aiheudu yhtiölle tai osakkaalle sivukuluja, joita vastaavasti palkasta aiheutuu. Tämän johdosta palkkaa ja osinkoa vertaillessa on huomioitava myös se, miten nostettu tulo vaikuttaa osakkaan sosiaaliturvaan. Jotta sosiaaliturva saadaan pidettyä kohtuullisella tasolla, voi tulon nostaminen olla kannattavaa palkkana, vaikka se olisi verotuksellisesti edullisempaa nostaa osinkona. Varsinkin tilanteessa, jossa osakkaita on enemmän kuin yksi, mutta vain osa osakkaista työskentelee yhtiössä, on tulon nostaminen ainakin osittain palkkana järkevä ratkaisu, sillä työpanokseen perustuva osinko verotetaan osakkaan ansiotulona ja vaikka osakkaan saama nettotulo olisi ansiotulo-osinkoina suurempi, kuin palkkatulona niin hänen sosiaaliturvansa ei kartu osingoilla. Tosin YEL-vakuutuksen piiriin kuuluvan osakkaan sosiaaliturvaan ei ole vaikutusta sillä saadaanko tulo osinkona vai palkkana.

Yhteenvetona todettakoon, että yhtiöön kohdistuvat verohuojennukset parantavat yhtiön tulosta ja sen seurauksena myös yhtiön varallisuutta. Tämän myötä yhtiöllä on paremmat mahdollisuudet investoida liiketoimintaan tai jakaa varoja osakkaille, mutta osakas maksaa saamastaan tulosta aikaisempaa enemmän veroa. Yhtiön verotukseen kohdistuneet uudistukset yhdessä osakkaan verotukseen kohdistuneiden muutosten kanssa kannustavat voimakkaasti yhtiön varallisuuden kasvattamiseen. Suuret yhtiöt osakkaineen hyötyvät huojennuksista enemmän kuin pienet.

7 Itsearviointi

Tämän opinnäytetyön tekeminen oli mielenkiintoista ja haastavaa. Opinnäytetyöprosessin aikana saimme päivitettyä tietojamme osakeyhtiön ja osakkaan verotuksesta ajantasaisiksi. Opinnäytetyön tekeminen parityönä osoittautui todella hyväksi ratkaisuksi, sillä yhdessä asioista keskustelemalla, saimme aiheesta enemmän irti. Pysyimme koko opinnäytetyöprosessin ajan laatimassamme aikataulussa.

Suurimmaksi haasteeksi opinnäytetyöprosessin aikana koimme sen, että ajantasaista ja oikeaa tietoa aiheesta oli toisinaan hankala saada. Vuoden 2014 verouudistukset ovat vasta tulleet voimaan, joten teoksia, joissa uudistukset ovat huomioitu, ei juuri ole vielä saatavilla. Vuonna 2013 julkaistuissakin teoksissa tieto on jo osin vanhentunutta ja siksi jouduimme käyttämään tietoa soveltaen. Toinen haaste oli aiheen rajaaminen, sillä verotus on aiheena niin laaja, että meidän piti miettiä, mikä on opinnäytetyömme kannalta oleellisinta tietoa ja mikä ei, jotta aihealue ei laajenisi liikaa.

Mielestämme saimme kuitenkin laadittua hyvän ja käyttökelpoisen tietopaketin vuoden 2014 verouudistuksista ja niiden vaikutuksista osakeyhtiön ja osakkaan verotukseen. Uskomme pienten ja keskisuurten osakeyhtiöiden omistajien tai yrityksen veroasioista vastaavan henkilön pystyvän hyödyntämään opinnäytetyötämme.

Lähteet

Julkaistut lähteet

Kirjallisuus

Immonen, R & Nuolimaa, R. 2012. Osakeyhtiöoikeuden perusteet. 2., uudistettu painos. Helsinki: Talentum.

Knuutinen, R. 2012. Verosuunnittelua vai veron kiertämistä. Helsinki: Sanoma Pro.

Koponen, J. 2013. Yrittäjän verokäsikirja. 5., uudistettu painos. Helsinki: Verotieto Oy.

Koski, P & Sillanpää, M. 2014. Yhtiöoikeus. Helsinki Sanoma Pro Oy.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2013. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 8., uudistettu painos. Helsinki: SanomaPro.

Leppiniemi, J. & Walden, R. 2009. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. 10., uudistettu painos. Helsinki: WSOY Pro.

Leppiniemi, J & Walden, R. 2012. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. 11., uudistettu ainos. Helsinki: WSOY Pro.

Niskakangas, H. 2011. Veropolitiikka. WSOYPro.

Määttä, K. 2007. Veropolitiikka: Teoria ja käytäntö. Helsinki: Edita Publishing.

Ossa, J. 2011. Yritystoiminnan verotus. Helsinki: CC Lakimiesliiton kustannus.

Tomperi, S. 2011. Käytännön kirjanpito. 19., uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing.

Artikkelit

Korpela, V. 2013. Sijoittajan verotus kiristyy ja osakeyhtiön kevenee - verotus 2014. Veronmaksajan Taloustaito 12, 4 - 10.

Osingonjaon verotus. 2013. Veronmaksajan Taloustaito 12, 18.

Pääomatulojen verotus. 2013. Veronmaksajan Taloustaito 12, 17.

Verotus kiristyy 156 kunnassa. 2013. Veronmaksajan Taloustaito 12, 36 - 39.

Hallituksen esitykset

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta. 1992. 203/1992.

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta. 2013. 185/2013.

Hallituksen esitys Eduskunnalle työpanokseen perustuvan osingon verotuksesta. 2009. 47/2009.

Sähköiset lähteet

Hopeasaari, V. 2011. Palkka voi olla osinkoa edullisempaa. Taloushallintoliitto. Viitattu 10.3.2014.

<http://taloushallintoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/85fabca71e913e7f666ef134c156ffff/1395603908/application/pdf/10136/Palkka%20voi%20ola%20osinkoa%20edullisempaa.pdf>

KPMG. 2013. Corporate tax rate tables. Viitattu 8.2.2014.

<http://www.kpmg.com/global/en/services/tax/tax-tools-and-resources/pages/corporate-tax-rates-table.aspx>

KPMG Oy. 2013. Henkilöverotuksen ehdotetut veromuutokset vuodelle 2014. Viitattu 9.2.2014.

<http://www.kpmg.com/fi/fi/ajankohtaista/uutisia-ja-julkaisuja/tax-flash/sivut/henkiloverotuksen-ehdotetut-veromuutokset-vuodelle-2014.aspx>

Laki elinkeinotulon verottamisesta. 1968. L 24.6.1968/360 muutoksineen.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1968/19680360>

Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä. 2012. L. 14.12.2012/748 muutoksineen.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120748#L1P2>

Laki verotusmenettelystä. 1995. L 18.12.1995/1558.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1995/19951558>

LähiTapiola. 2014. Osaomistajien työttömyysvakuutusmaksu. Viitattu 28.2.2014.

<http://www.lahitapiola.fi/www/Yritysassiakkaat/Henkilosto/Tyotapaturmavakuutus/Tyottomysvakuutus/Osaomistajien+tyottomysvakuutusmaksu.htm>

Nettilaki. 2014. Yritykset ja yhteisöt. Osakeyhtiö yritysmuotona. Viitattu 28.2.2014.

<http://www.nettilaki.com/a/yksityinen-osakeyhti%C3%B6-ja-julkinen-osakeyhti%C3%B6>

PwC. 2013. Hallitus korjaa osinkoverouudistustaan. Viitattu 23.2.2014.

<http://www.pwc.fi/fi/verokonsultointi/hallitus-korjaa-osinkoverouudistustaan.jhtml>

Päijät-Hämeen Yrittäjät. 2013. Yritys- ja osinkoverotuksen muutoksia. Viitattu 23.2.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/verot/verot-2014/>

Sanoma Pro Focus. 2013. Valtiovarainvaliokunta hyväksyi yhteisö- ja osinkoverouudistuksen - osuuskuntien veromuutokset hylättiin. Viitattu 11.2.214.

[http://fokus.sanomapro.fi.nelli.laurea.fi/teos/yv000#kohta:YRITYSVEROTUS\(\(20\)\)\(\(2013\)\)II\(\(20\)\)AJANKOHTAISKATSAUS\(\(20\)\)\(:Valtiovarainvaliokunta\(\(20\)\)hyv\(\(e4\)\)ksyi\(\(20\)\)yhteis\(\(f6\)\)-\(\(20\)\)ja\(\(20\)\)osinkoverouudistuksen\(\(20\)\)-\(\(20\)\)osuuskuntien\(\(20\)\)veromuutokset\(\(20\)\)hyl\(\(e4\)\)ttiin\(\(20\)\)\(\(\(12.12.2013,\(\(20\)\)Sanoma\(\(20\)\)Pro\)\)\(\(20\)\)](http://fokus.sanomapro.fi.nelli.laurea.fi/teos/yv000#kohta:YRITYSVEROTUS((20))((2013))II((20))AJANKOHTAISKATSAUS((20))(:Valtiovarainvaliokunta((20))hyv((e4))ksyi((20))yhteis((f6))-((20))ja((20))osinkoverouudistuksen((20))-((20))osuuskuntien((20))veromuutokset((20))hyl((e4))ttiin((20))(((12.12.2013,((20))Sanoma((20))Pro))((20)))

Tilastokeskus. 2014. Käsitteet ja määritelmät. Pienet ja keskisuuret yritykset. Viitattu 28.2.2014.

http://www.stat.fi/meta/kas/pienet_ja_keski.html

Tili-Keskus yhtiöt. 2014a. Yrittäjän eläke- ja työttömyysturva. Viitattu 15.2.2014.

http://www.tilikeskus-yhtiot.fi/yrittajan_muistilista-yrittajan_ja_tyotekijoiden_vakuusturva

Tili-Keskus yhtiöt. 2014b. Palkan sivukulut. Viitattu 15.2.2014.

http://www.tilikeskus-yhtiot.fi/yrittajan_muistilista-palkan_sivukulut_2014

Tuloverolaki. 1992. L. 30.12.1992/1535 muutoksineen.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535>

Työttömyysvakuutusrahasto. 2014. Vakuutusmaksut. Maksuvelvollisuus. Viitattu 15.2.2014.

<http://www.tvr.fi/fi/vakuutusmaksut/tyonantajanmaksuvelvollisuus/>

Valtionvarainministeriö. 2010. Verotuksen kehittämistyöryhmän loppuraportti. Helsinki: Valtionvarainministeriö.
http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20101221Verotu/Verorapsa_loppuraportti.pdf

Valtionvarainministeriö. 2013. Vuodenvaihteen muutoksia VM:n hallinnonalalla. Viitattu 9.2.2014.
http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/20131220Vuoden/name.jsp

Valtionvarainministeriö. 2014a. Verotus. Viitattu 6.2.2014.
http://www.vm.fi/vm/fi/10_verotus/index.jsp

Valtionvarainministeriö 2014b. Ansiotulojen verotus. Viitattu 18.2.2014.
http://www.vm.fi/vm/fi/10_verotus/01_henkiloverotus/01_ansiotulojen_verotus/index.jsp

Verohallinto. 2008. Oman asunnon myyntivoiton verotus. Viitattu 8.2.2014.
[https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Luovutusvoitot_ja_tappiot/Oman_asunnon_myyntivoiton_verotus\(12050\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Luovutusvoitot_ja_tappiot/Oman_asunnon_myyntivoiton_verotus(12050))

Verohallinto. 2010a. Ennakkoverot - osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 18.2.2014.
http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Ennakkoverot

Verohallinto. 2010b. Ennakon muutokset - osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 18.2.2014.
http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Ennakkoverot/Ennakon_muutokset

Verohallinto. 2011. Edustusmenot verotuksessa. Viitattu 5.2.2014.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Tulon_veronalaisuus_ja_menon_vahennyskelpoisuus/Edustusmenot_verotuksessa\(15043\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Tulon_veronalaisuus_ja_menon_vahennyskelpoisuus/Edustusmenot_verotuksessa(15043))

Verohallinto. 2012. Pääomatulot. Viitattu 8.2.2014.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Paaomatulot/Paaomatulot\(12005\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Paaomatulot/Paaomatulot(12005))

Verohallinto. 2012b. Ennakkoratkaisu- ja poikkeuslupahakemus - osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 7.3.2014.
http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Ennakkoratkaisu_tai_poikkeuslupa

Verohallinto 2013a. Muutoksia yritysverotukseen 1.1.2014. Viitattu 2.2.2014.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Muutoksia_yritysverotukseen_112014\(30153\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Muutoksia_yritysverotukseen_112014(30153))

Verohallinto. 2013b. Yhteisöjen ennakonpalautukset. Viitattu 18.2.2014.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Verojen_palauttaminen/Yhteisojen_ennakonpalautukset\(10610\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Verojen_palauttaminen/Yhteisojen_ennakonpalautukset(10610))

Verohallinto 2013c. Tuloverotus - osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 15.2.2014.
http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus

Verohallinto 2013d. Mikä on palkkaa? Viitattu 17.2.2014.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Mika_on_palkkaa\(25336\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Mika_on_palkkaa(25336))

Verohallinto 2013e. Työnantajan ja työntekijän eläke- ja vakuutusmaksuprosentit 2014. Viitattu 18.2.2014.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Tyonantajan_ja_tyontekijan_elake_ja_vaku\(30518\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Tyonantajan_ja_tyontekijan_elake_ja_vaku(30518))

Verohallinto 2013f. Yle-vero - yhteisöt. Viitattu 21.2.2014.

http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Maksaminen/Ylevero

Verohallinto 2013g. Osingot. Viitattu 23.2.2014.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ja_osingot/Osingot\(25291\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ja_osingot/Osingot(25291))

Verohallinto 2014a. Osinkotulojen verotus - saajana omistajayrittäjä. Viitattu 17.2.2014.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Osakkeet_osingot_ja_peitelty_osingonjako/Osinkotulojen_verotus_saajana_omistajay\(15396\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Osakkeet_osingot_ja_peitelty_osingonjako/Osinkotulojen_verotus_saajana_omistajay(15396))

Verohallinto. 2014b. Yhteisöjen ennakoverojen maksaminen. Viitattu 18.2.2014.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Ennakoverot/Yhteisöjen_ennakoverojen_maksaminen\(9631\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Ennakoverot/Yhteisöjen_ennakoverojen_maksaminen(9631))

Verohallinto. 2014c. Osinkotulojen verotus - saajana omistajayrittäjä. Viitattu 28.2.2014.

[https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Osakkeet_osingot_ja_peitelty_osingonjako/Osinkotulojen_verotus_saajana_omistajay\(15396\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Osakkeet_osingot_ja_peitelty_osingonjako/Osinkotulojen_verotus_saajana_omistajay(15396))

Veronmaksajain Keskusliitto ry 2013a. Vuodenvaihteen veromuutoksia 2014. Viitattu 2.2.2014.

<https://www.veronmaksajat.fi/Palkka-ja-elake/Vuodenvaihteen-veromuutoksia-2014/>

Veronmaksajain Keskusliitto ry 2014b. Yhteisöverotus. Viitattu 5.2.2014.

<http://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Tuloverot/Yhteisöverotus/>

Veronmaksajain Keskusliitto ry. 2014c. Osakeyhtiön verotus. Viitattu 15.2.2014.

<https://www.veronmaksajat.fi/Veroarkistot/Yritysverotuksen-tietopaketti/Osakeyhtiön-verotus/>

Veronmaksajain Keskusliitto ry. 2013d. Keskeiset tuloveroperusteet. Viitattu 2.3.2014.

<http://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Tuloverot/Tuloveroperusteet/>

Veronmaksajain Keskusliitto ry. 2014e. Ovatko edustuskulut kokonaan vähennyskelvottomia? Viitattu 11.2.2014.

http://www.veronmaksajat.fi/ajankohtaista/Ajankohtaista/Verojuristi-vastaa/Ovatko-edustuskulut-kokonaan-vahennyskelvottomia/?utm_source=Veroviikko+10.3.2014&utm_medium=email&utm_campaign=&utm_source=Veroviikko+10.3.2014+%2F+Ovatko+edustuskulut+kokonaan+v%C3%A4hennyskelvottomia%3F+%2F+Yleisesti+verovelvollinen+maksaa+veroa+Suomeen&utm_medium=email&utm_campaign=

Yrittäjät. 2013a. Sosiaaliturvamaksu. Viitattu 15.2.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/tyonantajanabc/sosiaaliturvamaksu/>

Yrittäjät. 2013b. Ryhmähenkivakuutus. Viitattu 15.2.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/tyonantajanabc/ryhmahenkivakuutus/>

Yrittäjät. 2014. Tapaturmavakuutusmaksu. Viitattu 15.2.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/tyonantajanabc/tapaturmavakuutus/>

Kaavat

Kaava 1: Osakeyhtiön verotettavan tulon muodostuminen.....	26
Kaava 2: Yritys X:n nettovarallisuus 31.12.2013	49
Kaava 3: Yritys X:n nettovarallisuus 31.12.2014, kun huomioidaan verouudistuksesta aiheutunut parempi tulos	50

Kuviot

Kuvio 1: Yhteisöveroprosentin kehitys (KPMG 2013.).....	15
---	----

Taulukot

Taulukko 1: Yksityisen osakeyhtiön verotukseen vaikuttavat 2014 vuoden verouudistukset	12
Taulukko 2: Osakkaan verotukseen vaikuttavat 2014 vuoden verouudistukset	13
Taulukko 3: Muutokset valtion tuloveroasteikossa vuonna 2014 verrattuna vuoteen 2013.	23
Taulukko 4: Kuluvaraston systematiikka (Leppiniemi & Walden 2012.).....	38
Taulukko 5: Palkan ja osingon verotuksen vertailu	43
Taulukko 6: Yhteisöveroprosentin muutoksen vaikutus Yritys X:n yhteisöveroon	46
Taulukko: 7 Yritys X:n verotettavan tulon määrä yhteisöveroprosentin muutoksen jälkeen, jos veron määrä ei muutu.....	47
Taulukko 8: Yritys X:n verotettava tulo tilikaudelta 1.1.2013–31.12.2013	48
Taulukko 9: Yritys X:n verotettava tulo tilikaudelta 1.1.2014–31.12.2014	48
Taulukko 10: Edustusmenojen vähennysoikeuden poistamisen vaikutus Yritys X:n suoritettavaan yhteisöveroon.....	48
Taulukko 11: Osakkeen matemaattinen arvo ja osakkaan osakkeiden matemaattinen arvo ennen ja jälkeen verouudistusten	50
Taulukko 12: Verouudistusten vaikutus huojennetun verotuksen osingon ja osingosta maksettavan veron määrään Yritys X:ssä.....	51
Taulukko 13: Verouudistusten vaikutus huojennetun verotuksen osingon ja osingosta maksettavan veron määrään Yritys X:ssä kun huomioidaan muut verouudistukset	52
Taulukko 14: Osaomistajan ansiotuloista suoritettavat verot	53
Taulukko 15: Yritys X:n verotettavasta tulosta maksettavan yhteisöveron ja osakkaiden osingoista maksettavan veron yhteismäärä	56

Liitteet

Liite 1. Yritys X:n tilikauden 2013 tuloslaskelma.....	71
Liite 2. Yritys X:n tilikauden 2013 tase	72
Liite 3. Palkan sivukulut vuosina 2013-2014	73
Liite 4. Osinkoverouduidustusten vaikutus osingosta maksettavan veron määrään Yritys X:n jakaessa osinkoina koko tuloksensa.....	74
Liite 5. Verouduidustusten yhteisvaikutus osingosta maksettavan veron määrään Yritys X:n jakaessa osinkoina koko tuloksensa.....	75
Liite 6. Osakkaalle maksetaan palkkaa ja osinkoa 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, nettovarallisuus 220 000€	76
Liite 7. Osakkaan palkkaan lisätään se määrä joka vastaa 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, osinkoa ei makseta, nettovarallisuus 220 000 €	77
Liite 8. Osakkaalle maksetaan palkkaa ja koko tulos jaetaan osinkona, nettovarallisuus 220 000€	78
Liite 9. Osakkaan palkkaan lisätään se määrä, joka liitteen 8 laskelmissa maksetaan osinkona, osinkoa ei makseta, nettovarallisuus 220 000 €	79
Liite 10. Osakkaalle maksetaan osinkoa 8 % osakkeiden nettovarallisuudesta sekä palkkaa, nettovarallisuus 350 000€	80
Liite 11. Osakkaan palkkaan lisätään määrä, joka vastaa 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, osinkoa ei makseta, nettovarallisuus 350 000 €	81
Liite 12. Osakkaalle maksetaan palkkaa ja koko tulos jaetaan osinkona, nettovarallisuus 350 000€	82

Liite 1. Yritys X:n tilikauden 2013 tuloslaskelma

Tuloslaskelma

Tilikausi 1.1.2013-31.12.2013	Yritys Oy
	Loppusaldo
Myyntituotot	2 386 382,48
Myyntituotot, rakentamispalvelut	1 992,04
LIIKEVAIHTO	2 388 374,52
Liiketoiminnan muut tuotot	19 632,46
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-627 587,83
Ulkopuoliset palvelut	-1 177 936,55
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 818 682,27
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-259 994,76
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-59 560,89
Muut henkilösivukulut	-19 758,72
Henkilöstökulut yhteensä	-339 314,37
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 037,09
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-20 037,09
Liiketoiminnan muut kulut	-110 504,80
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	119 468,45
Rahoitustuotot ja -kulut	
Muut korko- ja rahoitustuotot	
Muilta	4,83
Korkokulut- ja muut rahoituskulut	
Muille	-5 500,99
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-5 496,16
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	113 972,29
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	113 972,29
Tuloverot	
Tilikauden verot	-28 504,83
Tuloverot yhteensä	-28 504,83
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	85 467,46

Liite 2. Yritys X:n tilikauden 2013 tase

Tase

Tilikausi 1. 1. 2013-31. 12. 2013

Yritys Oy

Loppusaldo

Vastaavaa**PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineelliset hyödykkeet**

Koneet ja kalusto

60 111,26

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

60 111,26

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

60 111,26

VAIHTUVAT VASTAAVAT**Saamiset**

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

398 637,09

Muut saamiset

42 391,00

Siirtosaamiset

31 450,16

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

472 478,25

Saamiset yhteensä

472 478,25

Rahat ja pankkisamiset

117 996,76

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

590 475,01

Vastaavaa yhteensä

650 586,27

Vastattavaa**OMA PÄÄOMA**

Osakepääoma

40000,00

Ed. tilikausien voitto (tappio)

91634,28

Tilikauden voitto (tappio)

85467,46

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

217101,74

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen vieras pääoma

Saadut ennakot

55,57

Ostovelat

293785,25

Muut velat

104789,85

Siirtovelat

34853,86

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

433484,53

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

433484,53

Vastattavaa yhteensä

650586,27

Liite 3. Palkan sivukulut vuosina 2013-2014

	2014	2013
Sotu-maksuprosentit	2,14 %	2,04 %
TyEI		
1) Sopimustyönantaja:	alle 53 v / yli 53 v	alle 53 v / yli 53 v
- työnantajan osuus (palkat < 1.936.500 €/v.2012)	18,65 % / 17,15 %	18,25 % / 16,90 %
- työnantajan osuus (palkat 1.936.500 - 30.984.000 €/v.2012)	18,50 % / 17,00 %	18,10 % / 16,75 %
- työnantajan osuus (palkat > 30.984.000 €/v.2012)	18,47 % / 16,97 %	18,07 % / 16,72 %
- työntekijän osuus	5,55 % / 7,05 %	5,15 % / 6,50 %
Yhteensä	24,02-24,20 % / 24,02-24,20 %	23,22-23,40 % - /23,22-23,40 %
2) Tilapäinen työnantaja (ei vakituista työntekijää ja palkkasumma alle 8.100 €/6kk):	alle 53 v / yli 53 v	alle 53 v / yli 53 v
- työnantajan osuus	18,65 % / 17,15 %	18,65 % / 17,30 %
- työntekijän osuus	5,55 % / 7,05 %	5,15 % / 6,50 %
Yhteensä	24,20 % / 24,20 %	23,80 % / 23,80 %
	2014	2013
Työttömyysvakuutus		
- työnantaja (1.990.500 € asti)	0,75 %	0,80 %
- työnantaja (1.990.500 € ylittävästä osuudesta)	2,95 %	3,20 %
- työntekijän osuus	0,50 %	0,60 %
Yhteensä	1,25 %	1,40 %
	2014	2013
Osaomistajan työttömyysvakuutus		
- työnantajan osuus	0,75%	0,80 %
- työntekijän osuus	0,19 %	0,20 %
Yhteensä	0,94 %	1,00 %
	2014	2013
Ryhmähenkivakuutus	0,067%	0,068%
Keskimäärin (vaihtelee yhtiöittäin)		
Tapaturmavakuutus	0,10-7,00%	0,30 - 8,00 %
- työn tapaturmariskin ja vakuutusyhtiön tariffin mukaan		
	2014	2013
Vakuutetun sairaskorvausmaksu		
Palkansaajat (ns. minimipidätys)	2,16 %	2,04 %
YEL-yrittäjät, korotettu päivärahamaksu	0,97 %	0,88 %
	2014	2013
YEL-vakuutus		
	alle 53 v / yli 53 v	alle 53 v / yli 53 v
YEL-maksuprosentit	23,30 % / 24,80 %	22,50 % / 23,85 %
YEL-työtulon alaraja	7 430,59 €/v	7 303,99 €/v
YEL-työtulon yläaraja	168 750,00 €/v	165 875,00 €/v

(Tili-keskus Yhtiöt 2014b.)

Liite 4. Osinkoverouudistusten vaikutus osingosta maksettavan veron määrään Yritys X:n jakaessa osinkoina koko tuloksensa

	2013	2014
Jaettava osinko yhteensä	85 467,46 €	85 467,46 €
Jaettava osinko / osakas	21 366,87 €	21 366,87 €
Osakkeiden matemaattinen arvo / osakas	54 275,44 €	54 275,44 €
Osinko 9 % matemaattisesta arvosta / osakas	4 884,79 €	
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta / osakas		4 342,03 €
Huojennetun verotuksen osingosta pääomatulona verotettava osinko / osakas	0,00 €	1 085,51 €
Huojennetun verotuksen osingosta maksettava vero / osakas	0,00 €	325,65 €
Huojennetun verotuksen osingosta verovapaa osinko / osakas	4 884,79 €	3 256,52 €
Vuotuisen tuottoprosentin ylittävä osingon määrä	65 928,30 €	68 099,32 €
Vuotuisen tuottoprosentin ylittävä osingon määrä / osakas	16 482,08 €	17 024,83 €
Vuotuisen tuottoprosentin ylittävästä osingosta verovapaata tuloa / osakas	4 944,62 €	4 256,21 €
Vuotuisen tuottoprosentin ylittävästä osingosta verotettavaa ansiotuloa / osakas	11 537,45 €	12 768,62 €
Verot vuotuisen tuottoprosentin ylittävästä osingosta / osakas	3 873,12 €	4 317,07 €
Netto-osinko / osakas	17 493,74 €	16 724,14 €
Osakkaiden osingoista suoritettavat verot yhteensä	15 492,49 €	18 570,90 €
Osakkaan osingoista suoritettavat verot- %	18,13 %	21,73 %
Verovapaa osinko/ osakas	9 829,41 €	7 512,73 €
Pääomatulona verotettava osinko / osakas	0,00 €	1 085,51 €
Ansiotulona verotettava osinko / osakas	11 537,45 €	12 768,62 €
Muutos / netto-osinko / osakas	16 724,14 € - 17 493,74 € = - 769,60 €	
Muutos / suoritettava vero / osakas	325,65€ + 4 317,07 € - 3 873,12 € = 769,60 €	

Liite 5. Verouudistusten yhteisvaikutus osingosta maksettavan veron määrään Yritys X:n jakaessa osinkoina koko tuloksensa

	2013	2014
Jaettava osinko yhteensä	85 467,46 €	90 304,85 €
Jaettava osinko / osakas	21 366,87 €	22 576,21 €
Osakkeiden matemaattinen arvo / osakas	54 275,44 €	55 484,78 €
Osinko 9 % matemaattisesta arvosta / osakas	4 884,79 €	
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta / osakas		4 438,78 €
Huojennetun verotuksen osingosta pääomatulona verotettava osinko / osakas	0,00 €	1 109,70 €
Huojennetun verotuksen osingosta maksettava vero / osakas	0,00 €	332,91 €
Huojennetun verotuksen osingosta verovapaa osinko / osakas	4 884,79 €	3 329,09 €
Vuotuisen tuottoprosentin ylittävä osingon määrä	65 928,30 €	72 549,72 €
Vuotuisen tuottoprosentin ylittävä osingon määrä / osakas	16 482,08 €	18 137,43 €
Vuotuisen tuottoprosentin ylittävästä osingosta verovapaata tuloa / osakas	4 944,62 €	4 534,36 €
Vuotuisen tuottoprosentin ylittävästä osingosta verotettavaa ansiotuloa / osakas	11 537,45 €	13 603,07 €
Verot vuotuisen tuottoprosentin ylittävästä osingosta / osakas	3 873,12 €	4 599,20 €
Netto-osinko / osakas	17 493,74 €	17 644,10 €
Osakkaiden osingoista suoritettavat verot yhteensä	15 492,49 €	19 728,43 €
Osingoista suoritettavat verot- %	18,13 %	21,85 %
Verovapaa osinko/ osakas	9 829,41 €	7 863,44 €
Pääomatulona verotettava osinko / osakas	0,00 €	1 109,70 €
Ansiotulona verotettava osinko / osakas	11 537,45 €	13 603,07 €
Muutos / netto-osinko / osakas	17 644,10 € - 17 492,49 € = 150,36 €	
Muutos / suoritettava vero / osakas	332,91 €+ 4 599,20 € -3 873,12 € =1 058,98 €	

Liite 6. Osakkaalle maksetaan palkkaa ja osinkoa 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, nettovarallisuus 220 000€

Jaettava tulos ennen palkkaa ja veroja	175 742 €	175 742 €	175 742 €	175 742 €
Osakkaan palkka	40 000 €	55 000 €	70 000 €	85 000 €
Sotu-maksu 2,14 %	856 €	1 177 €	1 498 €	1 819 €
Palkan muut sivukulut 19,40 %	7 760 €	10 670 €	13 580 €	16 490 €
Yrityksen tulos ennen veroja	127 126 €	108 895 €	90 664 €	72 433 €
Yhteisövero 20 %	25 425 €	21 779 €	18 133 €	14 487 €
Tulos verojen jälkeen	101 701 €	87 116 €	72 531 €	70 513 €
Osakkeiden matemaattinen arvo/osakas	55 000 €	55 000 €	55 000 €	55 000 €
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta/osakas	4 400 €	4 400 €	4 400 €	4 400 €
Vero osingosta	330 €	330 €	330 €	330 €
Netto-osinko	4 070 €	4 070 €	4 070 €	4 070 €
Osinkoon kohdistuva kokonaisveroaste	26 %	26 %	26 %	26 %
Osinkoon kohdistuva kokonaisvero	1 430 €	1 430 €	1 430 €	1 430 €
Palkan sivukulut osakkaalle 5,74 %	2 296 €	3 157 €	4 018 €	4 879 €
Palkan kunnallisvero ja kirkollisvero 21,16 %	8 464 €	11 638 €	14 812 €	17 986 €
Palkan valtionvero	3 288 €	6 513 €	9 738 €	14 085 €
Palkasta menevä vero yhteensä	11 752 €	18 151 €	24 550 €	32 071 €
Nettopalkka	25 953 €	33 693 €	41 433 €	48 051 €
Palkan kokonaisveroaste	35,12 %	38,74 %	40,81 %	43,47 %
Osakkaan bruttotulot yhteensä (palkka+osinko)	44 400 €	59 400 €	74 400 €	89 400 €
Osakkaan nettotulot yhteensä	30 023 €	37 763 €	45 503 €	52 121 €
Osakkaan kokonaisveroaste	32,38 %	36,43 %	38,84 %	41,70 %
Tulon kokonaisveroaste	34,86 %	38,28 %	40,32 %	42,93 %

Liite 7. Osakkaan palkkaan lisätään se määrä joka vastaa 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, osinkoa ei makseta, nettovarallisuus 220 000 €

Jaettava tulos ennen veroja ja palkkaa	175 742 €	175 742 €	175 742 €	175 742 €
Osakkaan palkka	44 400 €	59 400 €	74 400 €	89 400 €
Sotu-maksu 2,14 %	950 €	1 271 €	1 592 €	1 913 €
Palkan muut sivukulut 19,40 %	8 614 €	11 524 €	14 434 €	17 344 €
Yrityksen tulos ennen veroja	121 778 €	103 547 €	85 316 €	67 085 €
Yhteisövero 20 %	24 356 €	20 709 €	17 063 €	13 417 €
Tulos verojen jälkeen	97 423 €	82 838 €	68 253 €	53 668 €
Palkan sivukulut osakkaalle 5,74 %	2 549 €	3 410 €	4 271 €	5 132 €
Palkan kunnallisvero ja kirkollisvero 21,16 %	9 395 €	12 569 €	15 743 €	18 917 €
Palkan valtionvero	4 234 €	7 459 €	10 931 €	15 394 €
Palkasta menevä vero yhteensä	13 629 €	20 028 €	26 674 €	34 311 €
Nettopalkka	28 223 €	35 963 €	43 455 €	49 958 €
Palkan kokonaisveroaste	36,43 %	39,46 %	41,59 %	44,12 %

Liite 8. Osakkaalle maksetaan palkkaa ja koko tulos jaetaan osinkona, nettovarallisuus 220 000€

Jaettava tulos ennen palkkaa ja veroja	175 742 €	175 742 €	175 742 €	175 742 €
Osakkaan palkka	40 000 €	55 000 €	70 000 €	85 000 €
Sotu-maksu 2,14 %	856 €	1 177 €	1 498 €	1 819 €
Palkan muut sivukulut 19,40 %	7 760 €	10 670 €	13 580 €	16 490 €
Yrityksen tulos ennen veroja	127 126 €	108 895 €	90 664 €	72 433 €
Yhteisövero 20 %	25 425 €	21 779 €	18 133 €	14 487 €
Tulos verojen jälkeen	101 701 €	87 116 €	72 531 €	70 513 €
Jaettava osinko/osakas	25 425 €	21 779 €	18 133 €	17 628 €
Osinkoon kohdistuva yhteisövero	6 356 €	5 445 €	4 533 €	4 407 €
Osakkeiden matemaattinen arvo/osakas	55 000 €	55 000 €	55 000 €	55 000 €
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta/osakas	4 400 €	4 400 €	4 400 €	4 400 €
Vero huojennusalueen osingosta	330 €	330 €	330 €	330 €
Vuotuisen tuoton ylittävä osinko	21 025 €	17 379 €	13 733 €	13 228 €
Ansiotulona verotettava osinko	14 718 €	12 165 €	9 613 €	9 260 €
Ansiotulot yhteensä	54 718 €	67 165 €	79 613 €	94 260 €
Ansiotulon kunnallisvero ja kirkollisvero 21,16 %	11 578 €	14 212 €	16 846 €	19 945 €
Ansiotulon valtionvero	6 452 €	9 128 €	12 482 €	16 839 €
Ansiotulon verot yhteensä	18 030 €	23 340 €	29 328 €	36 785 €
Palkan sivukulut osakkaalle 5,74 %	2 296 €	3 157 €	4 018 €	4 879 €
Ansiotulojen verot ja maksu yhteensä	20 326 €	26 497 €	33 346 €	41 664 €
Osakkaan bruttotulot yhteensä (palkka+osinko)	65 425 €	76 779 €	88 133 €	102 628 €
Osakkaan nettotulot yhteensä	44 769 €	49 952 €	54 457 €	60 635 €
Osakkaan kokonaisveroaste	31,57 %	34,94 %	38,21 %	40,92 %
Tulon kokonaisveroaste	41,29 %	42,03 %	43,35 %	45,21 %

Liite 9. Osakkaan palkkaan lisätään se määrä, joka liitteen 8 laskelmissa maksetaan osinkona, osinkoa ei makseta, nettovarallisuus 220 000 €

Jaettava tulos ennen veroja ja palkkaa	175 742 €	175 742 €	175 742 €	175 742 €
Osakkaan palkka	65 425 €	76 779 €	88 133 €	102 628 €
Sotu-maksu 2,14 %	1 400 €	1 643 €	1 886 €	2 196 €
Palkan muut sivukulut 19,40 %	12 692 €	14 895 €	17 098 €	19 910 €
Yrityksen tulos ennen veroja	96 224 €	82 425 €	68 625 €	51 008 €
Yhteisövero 20 %	19 245 €	16 485 €	13 725 €	10 202 €
Tulos verojen jälkeen	76 979 €	65 940 €	54 900 €	40 806 €
Palkan sivukulut osakkaalle 5,74 %	3 755 €	4 407 €	5 059 €	5 891 €
Palkan kunnallisvero ja kirkollisvero 21,16 %	13 844 €	16 246 €	18 649 €	21 716 €
Palkan valtionvero	8 754 €	11 639 €	15 017 €	19 382 €
Palkasta menevä vero yhteensä	22 598 €	27 885 €	33 665 €	41 098 €
Nettopalkka	39 072 €	44 487 €	49 409 €	55 640 €
Palkan kokonaisveroaste	40,28 %	42,06 %	43,94 %	45,79 %

Liite 10. Osakkaalle maksetaan osinkoa 8 % osakkeiden nettovarallisuudesta sekä palkkaa, nettovarallisuus 350 000€

Jaettava tulos ennen palkkaa ja veroja	175 742 €	175 742 €	175 742 €	175 742 €
Osakkaan palkka	40 000 €	55 000 €	70 000 €	85 000 €
Sotu-maksu 2,14 %	856 €	1 177 €	1 498 €	1 819 €
Palkan muut sivukulut 19,40 %	7 760 €	10 670 €	13 580 €	16 490 €
Yrityksen tulos ennen veroja	127 126 €	108 895 €	90 664 €	72 433 €
Yhteisövero 20 %	25 425 €	21 779 €	18 133 €	14 487 €
Tulos verojen jälkeen	101 701 €	87 116 €	72 531 €	70 513 €
Osakkeiden matemaattinen arvo/osakas	87 500 €	87 500 €	87 500 €	87 500 €
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta/osakas	7 000 €	7 000 €	7 000 €	7 000 €
Vero osingosta	525 €	525 €	525 €	525 €
Netto-osinko	6 475 €	6 475 €	6 475 €	6 475 €
Osinkoon kohdistuva kokonaisveroaste	26 %	26 %	26 %	26 %
Osinkoon kohdistuva kokonaisvero	2 275 €	2 275 €	2 275 €	2 275 €
Palkan sivukulut osakkaalle 5,74 %	2 296 €	3 157 €	4 018 €	4 879 €
Palkan kunnallisvero ja kirkollisvero 21,16 %	8 464 €	11 638 €	14 812 €	17 986 €
Palkan valtionvero	3 288 €	6 513 €	9 738 €	14 085 €
Palkasta menevä vero yhteensä	11 752 €	18 151 €	24 550 €	32 071 €
Nettopalkka	25 953 €	33 693 €	41 433 €	48 051 €
Palkan kokonaisveroaste	35,12 %	38,74 %	40,81 %	43,47 %
Osakkaan bruttotulot yhteensä (palkka+osinko)	47 000 €	62 000 €	77 000 €	92 000 €
Osakkaan nettotulot yhteensä	32 428 €	40 168 €	47 908 €	54 526 €
Osakkaan kokonaisveroaste	31,01 %	35,21 %	37,78 %	40,73 %
Tulon kokonaisveroaste	34,73 %	38,04 %	40,06 %	42,64 %

Liite 11. Osakkaan palkkaan lisätään määrä, joka vastaa 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, osinkoa ei makseta, nettovarallisuus 350 000 €

Jaettava tulos ennen veroja ja palkkaa	175 742 €	175 742 €	175 742 €	175 742 €
Osakkaan palkka	47 000 €	62 000 €	77 000 €	92 000 €
Sotu-maksu 2,14 %	1 006 €	1 327 €	1 648 €	1 969 €
Palkan muut sivukulut 19,40 %	9 118 €	12 028 €	14 938 €	17 848 €
Yrityksen tulos ennen veroja	118 618 €	100 387 €	82 156 €	63 925 €
Yhteisövero 20 %	23 724 €	20 077 €	16 431 €	12 785 €
Tulos verojen jälkeen	94 895 €	80 310 €	65 725 €	51 140 €
Palkan sivukulut osakkaalle 5,74 %	2 698 €	3 559 €	4 420 €	5 281 €
Palkan kunnallisvero ja kirkollisvero 21,16 %	9 945 €	13 119 €	16 293 €	19 467 €
Palkan valtionvero	4 793 €	8 018 €	11 705 €	16 167 €
Palkasta menevä vero yhteensä	14 738 €	21 137 €	27 998 €	35 634 €
Nettopalkka	29 565 €	37 305 €	44 583 €	51 085 €
Palkan kokonaisveroaste	37,10 %	39,83 %	42,10 %	44,47 %

Liite 12. Osakkaalle maksetaan palkkaa ja koko tulos jaetaan osinkona, nettovarallisuus 350 000€

Jaettava tulos ennen palkkaa ja veroja	175 742 €	175 742 €	175 742 €	175 742 €
Osakkaan palkka	40 000 €	55 000 €	70 000 €	85 000 €
Sotu-maksu 2,14 %	856 €	1 177 €	1 498 €	1 819 €
Palkan muut sivukulut 19,40 %	7 760 €	10 670 €	13 580 €	16 490 €
Yrityksen tulos ennen veroja	127 126 €	108 895 €	90 664 €	72 433 €
Yhteisövero 20 %	25 425 €	21 779 €	18 133 €	14 487 €
Tulos verojen jälkeen	101 701 €	87 116 €	72 531 €	70 513 €
Jaettava osinko/osakas	25 425 €	21 779 €	18 133 €	17 628 €
Osinkoon kohdistuva yhteisövero	6 356 €	5 445 €	4 533 €	4 407 €
Osakkeiden matemaattinen arvo/osakas	87 500 €	87 500 €	87 500 €	87 500 €
Osinko 8 % matemaattisesta arvosta/osakas	7 000 €	7 000 €	7 000 €	7 000 €
Vero huojennusalueen osingosta	525 €	525 €	525 €	525 €
Vuotuisen tuoton ylittävä osinko	18 425 €	14 779 €	11 133 €	10 628 €
Ansiotulona verotettava osinko	12 898 €	10 345 €	7 793 €	7 440 €
Ansiotulot yhteensä	52 898 €	65 345 €	77 793 €	92 440 €
Ansiotulon kunnallisvero ja kirkollisvero 21,16 %	11 193 €	13 827 €	16 461 €	19 560 €
Ansiotulon valtionvero	6 060 €	8 737 €	11 940 €	16 298 €
Ansiotulon verot yhteensä	17 254 €	22 564 €	28 401 €	35 858 €
Palkan sivukulut osakkaalle 5,74 %	2 296 €	3 157 €	4 018 €	4 879 €
Ansiotulojen verot ja maksu yhteensä	19 550 €	25 721 €	32 419 €	40 737 €
Osakkaan bruttotulot yhteensä (palkka+osinko)	65 425 €	76 779 €	88 133 €	102 628 €
Osakkaan nettotulot yhteensä	45 351 €	50 533 €	55 188 €	61 366 €
Osakkaan kokonaisveroaste	30,68 %	34,18 %	37,38 %	40,21 %
Tulon kokonaisveroaste huomioiden yhteisö- vero	40,40 %	41,28 %	42,52 %	44,50 %